

Hamd, Âlemlerin Rabbi yer-gök ve her ikisi arasında bulunanların Melik'i, bütün noksanlıklardan münezzeh olan Allah (c.c.)'adır.

Bize yeni bir sayı daha neşretme imkânını bağışlayan Rabbimize ne kadar hamd-u sena etmek azdır. Bu sebeple bizler bilinen ve bilinmeyen varlıkların adedince O'nu tesbih eder ve O'na hamd ederiz.

"Yedi gök, yeryüzü ve içinde bulunanlar O'nu tesbih ederler. O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur."¹

Salât ve selam, yaratılmışların en hayırlısı, muttakilerin imamı olan Hz. Peygamber (s.a.v.)'e O'nun âline, yıldızlar mesabesindeki güzide ashabına ve O'nun sünnetini canları pahasına savunup günümüze taşıyan mü'minlere olsun.

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'i överler. Ey inananlar! Sizde O'nu övün, O'na salât ve selam getirin."²

Kıymetli okuyucular!

Dergimizin bu sayısında da her biri birbirinden güzel ve faydalı olabilecek konulara yer verdik. Abdurrahman Ali tarafından kaleme alınan '*Hadis Tarihi*' serisinin ikinci kısmı olan hadislerin tedvin ve bu süreç içerisinde gerçekleşen ilmi meseleleri okuyucularımızın istifadesine sunduk.

Allah (c.c.)'ın tüm elçilerinin bu gaye ile gönderildiği sahih bir şekilde iman edilmediği takdirde tüm amelleri boşa çıkaracak tevhid mefhumunu ve Mekke dönemi müşriklerin bu kavramı nasıl anladıklarını Abdullah Âdemoğlunun kaleme aldığı '*Kitabet*' serisinin ikinci kısmı ile siz okuyucularımızın istifadesine sunduk.

Günümüzde birçok Müslüman tarafından doğru anlaşılıp ehline bırakılmadığı için muhatabını farkında olmadan İslam dairesinden çıkarıp pasifize olmasına sebebiyet veren tekfir meselesini, Abdulkahim Velioğlu'nun kaleme aldığı '*Tekfirden Sakınmak*' konulu makalemizi hadisler ve ehli-sünnet âlimlerinin görüşleri ışığında siz değerli okuyucularımıza sunduk.

Geçmişten günümüze Batı'nın kendini diğer milletlerden üstün görmesi neticesinde yaptıkları zulüm ve vahşeti konu edinen Allah indindeki gerçek üstünlüğün takva ile sağlanacağını güzel bir şekilde kaleme alan Asım Faruk Tarhuncu, '*Üstünlüğün Ölçüsü (Takva)*'nü sizler için ele aldı.

Günümüz sorunlarından olup şer'i hükmü açık olarak naslarda bulunmayan '*Tüp Bebek*' konulu makalemizi Fıkıh Köşesi'nde sizler için hazırladık.

Şiir Köşemizde de Muhammed bin İdris eş-Şafi'nin Divanından bir şiire bu sayımızda yer verdik.

Mervan Erdem adlı yazarımız ise çeşitli makale, kitap ve sosyal platformlardan istifade ederek ve çeşitli alıntılar yaparak Osmanlı Devleti'nin en önemli bilim insanlarından olan '*Takiyüddin er-Râşid*'in hayatını kısaca nakletti.

Ebu'l-Alâ Mevdudî'nin '*İşte Davetimiz*' adlı eserinin '*Çalışma metodumuz*' başlığını siz değerli okuyucularımızın istifadesine sunduk.

Müslümanların dünyevi ve uhrevî olarak gerilemesindeki en büyük sebeplerden biri olan '*Bireyselcilik*' adlı makale Mus'ab Şen tarafından kaleme alındı.

Mücahid İslam'ın kaleme aldığı '*Allah'tan firar etmeyin*' yazısını sizlere sunduk.

Ömer Mütevekkil'in kaleme aldığı halk arasında şeker hastalığı olarak bilinen '*Dişabet*'i siz değerli okuyucularımızın istifadesine sunduk.

Günümüzde çokça tartışılan ve içi boşaltılmış kavramlardan biri olan Tağut kavramını '*Tağut 3*' serisinin üçüncü kısmıyla sizlere sunduk.

Ümmü Üsâme tarafından kaleme alınan '*Ölümü Unutup Dünyaya Bağlanmak*' adlı yazıyı sizlere sunduk.

Ve her zaman olduğu gibi küçük kardeşlerimizi de bu sayımızda unutmayıp onlar için ayırdığımız Çocuk Köşesi'nide muhafaza ettik.

Hülasa;

Hiçbir zaman kâmil bir insan olduğumuzu ve işlerimizin kusursuz olduğunu düşünmedik, zikretmedik. Bilakis beşer olmamız hasebiyle elbette hatalarımızın ve noksanlıklarımızın olacağını bunlardan müstağni olmamızın mümkün olmadığını her sayımızda olduğu gibi bu sayımızda da tekrar vurgulamak isteriz.

Noksanlıklarımızın bir kısmının içerisinde bulunduğumuz şartların zorluğu ve imkânlarımızın kısıtlılığından da kaynaklandığının idrakinde olarak hatalarımız ve eksikliklerimiz hususunda bizleri adab-ı muaşeret çerçevesinde ikaz edecek, nasihat ve tavsiyelerde bulunacak kişilere şimdiden müteşekkirimiz.

"...Gücümün yettiği kadar ıslah etmekten başka bir isteğim yoktur. Başarım ancak Allah'tandır. O'na tevekkül ettim ve O'na yöneliyorum."³

Davamızın sonu âlemlerin rabbi olan Allah (c.c.)'a hamd etmektir.

¹ İsra Suresi: 44

² Ahzab Suresi: 56

³ Hud Suresi, 88

Sayfa 6

TAĞUT-3

Sayfa 10

İŞTE DAVETİMİZ

Sayfa 15

TEKFİRDEN SAKINMAK

Sayfa 20

Üstünlüğün Ölçüsü (Takva)

Sayfa 26

ALLAH (C.C.)'TAN
FIRAR ETMEYİN

Sayfa 27

ASRİN HASTALIĞI
(BİREYSELÇİLİK)

Sayfa 28

DİYABET

Sayfa 32

TEDVİN- Hadis Tarihi 2

Sayfa 36

ÖLÜMÜ UNUTUP
DÜNYAYA BAĞLANMAK

Sayfa 37

KİTABET SERİSİ - 2

Sayfa 39

ŞİİR KÖŞESİ

Sayfa 40

İslam
bilgileri
köşesi | TAKİYÜDDİN
ER-RÂŞİD

Sayfa 41

TÜP BEBEK

Sayfa 42

İBADETTE DENGE

Sayfa 43

ÇOCUK KÖŞESİ

ÜÇ AYLIK DERGİ
Yılı: 3 Sayı: 13Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Mustafa ÇELİK
Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet ORUÇ

İdare Yeri:

Selahaddin Eyyubi Mahallesi
339. Sokak, Refik Apartmanı
B Blok, No: 1, Bağlar/DİYARBAKIRTemsilciliklerimiz:
İstanbul/Sultanbeyli
0546 712 45 23
Gaziantep/Şahinbey
0555 022 26 77
Mardin/Mazıdağı
0531 403 28 49

Not:

Dergide yayımlanan yazıların
mesuliyeti tamamen yazarlara aittir.
Dergideki yazılardan
kaynak gösterilmesi şartıyla
iktibas yapılabilir.

Mizanpaj - Grafik - Uygulama:

545 917 50 50
www.k4reklam.com

Biismihî Teâlâ

Hamd ve övgü, tesbih ve tâzim; varlığımızın yegâne sebebi Allah Azimüşşan'a; Salat ve Selam, önderimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'ya, O'nun ehlibeytine, sahabeye ve bu kudsî davayı canla başla omuzlamış İslam neferlerine olsun.

"Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde, insanları bölük, bölük Allah'ın dinine girerlerken gördüğünde artık Rabbini hamd ile tesbih et ve bağışlamasını dile! Muhakkak ki O, çok bağışlayandır!"¹

"Sizi gözleyenler Allah'tan size bir zafer gelirse, "sizinle beraber değil miydik?" Derler. Eğer kâfirlere bir pay çıkarsa, onlara: "size üstünlük sağlayarak sizi mü'minlerden korumadık mı?" derler. Allah, kıyamet günü aranızda hüküm verir. Allah, inkârcılara inananlar aleyhinde asla fırsat vermeyecektir."²

Son zamanlarda bütün dünyanın gündeminde olan en önemli olay; elbette ki Afganistan'ın 20 yıllık bir işgalden sonra özgürlüğe ve İslamî bir yönetime kavuşmasıdır. Dünyanın jandarmalığına soyunan ABD güçlerinin yenilip geri çekilmesi, Afgan mücahidlerin kendilerine yakışır bir şekilde yönetimi devralmaları, ilk günden bu güne kadar duruşlarından en ufak bir taviz vermeyişleri başta biz olmak üzere bütün Müslümanları adeta 1400 sene öncesine yani Mekke fethine götürmüş ve gözlerimizi sevinç gözyaşlarına boğmuştur.

ABD işgal güçlerinin bu süreç içerisinde milyarlarca dolar zarar etmesi ve çekilirken milyarlarca dolarlık askeri teçhizatı da geride bırakmaları bizi ayrıca sevindiren güzel bir gelişme olmuştur. Kanaatimizce Amerika'nın çöküşü, bundan sonraki süreçte daha hızlı olacaktır.

Bizim bu konuya sevinmemiz Afganistan'a münhasır bir durum değildir. Muhakkak ki biz, hatalarıyla ve noksanlıklarıyla birlikte nerede Müslümanlar bir kazanım elde etmişse seviniriz. Bu hususta coğrafyanın, ırkın ve dilin farklılığı bizim açımızdan bir şey değiştirmez. Ve bizim onların kazanımlarına sevinmemiz, onların bütün yaptıklarını doğruladığımız anlamına da gelmemelidir. Hata ve noksanlıklarımızla birlikte biz kardeşiz ve bir ümmetiz. Bu sebeple birbirimizin üzüntüsünü ve sevincini paylaşmakla mükellefiz. İşte biz de bu mükellefiyetimiz gereği bugün böyle bir inanç ve duruş içerisindeyiz.

Konuya yeniden dönersek, imparatorluklar mezarlığı adıyla nam salan Afganistan topraklarında Müslümanların elde ettiği bu kazanım, kanaatimizce birçok yönüyle tahlil edilmesi ve her bir sürecinden uzun uzun dersler çıkarılıp kendisinden istifade edilmesi gereken ciddi bir konudur. Biz de kısaca bu hususa değinme gereği duyduk.

Bunlardan ilki elbette ki cihad yoluyla hiçbir zaman bir yerlere varılamayacağı, ülkelerin yönetimlerinin değiştirilemeyeceği düşüncesinin yanlışlığının tekrardan tescillenmiş olmasıdır. Açıkça söylemek gerekirse, demokratik yollarla İslamî mücadeleyi yürüten kimselerin en çok dile getirdikleri bir mazeret, kanaatimizce bu şekilde çürütülmüş oldu. Yirmi yıldır her türlü imkâna sahip demo-islamcıların akide, ahlak ve kişilik gibi birçok hususta onca taviz vermelerine rağmen İslamî bir yönetimi yürürlüğe kurma hususunda henüz bir karış mesafe kat edememişken, dünya devi olan onlarca emperyalist güce karşı çok kıt imkânlarla ve hiçbir şekilde taviz vermeden mücadele eden Afgan mücahidlerinin yirmi yılın sonunda Mekke fethini anımsatan bir fetih ile Afganistan'ı tamamıyla geri almaları, bu düşüncede olanların yüzüne adeta çarpan bir tokat oldu. Cezayir'de, Mısır'da, Bangladeş'te ve en son Türkiye'de varoluş gayelerine muhalif bir şekilde mücadele yürüttükleri halde başarı elde edemeyen, İslamî yapıları akidevî, fikrî ve ahlakî olarak onlarca yıl geriye götüren demo-islam düşüncesinde olan yapıların sürekli eleştirdikleri Afgan vb. mücahidlerin bu başarısının, (kendileri her ne kadar seviniyor gözükseler dahi) kendilerinin içinde nasıl bir duygu depremi yaşattığını tahmin etmek zor olmasa gerek.

BAŞ YAZI

¹ Nasr, 1-3

² Nisâ, 141

Evet!

Afganistan'da elde edilen bu zafer; sekülerleşen, müferrah bir yaşantıyı kaybetmek istemeyen zindansız, muhaceretsiz, işkencesiz, cihadsız ve şehadetsiz bir yolla zafer elde etmeye çalışanların büyük bir yanılgı içerisinde olduklarını gösteren en büyük delillerden biri oldu.

İkinci olarak, Veziristan başta olmak üzere Afganistan halkının oradaki mücahidlere vermiş oldukları maddi-manevi destek, kendilerini zafere götüren en büyük vesile oldu. Yıllardır katledilmelerine, yurtlarından çıkarılmalarına ve envai çeşit eziyete maruz kalmalarına rağmen mücahidlere vermiş oldukları desteği geri çekmeyişlerinin en büyük sebebi, mücahidler ile halk arasında yıllardır kurulu olan akidevi ve kültürel bağ olsa gerek. Bunun haricinde mücahidler, halkı kendilerinden uzaklaştıracak söz ve davranışlardan güçleri nispetlerince kaçınmışlar, onların sorunlarını çözmek için şerî mahkemeler ve uzlaşî komisyonları kurmuşlar, gerekli olan yerlerde kendileri için ağır bedeller ödemişler ve onlara maddi-manevi desteklerini esirgememişlerdir. Öyle ki halk ve mücahidler bir vücut haline gelmiş ve mücahidler adeta bu halkın birer aile ferdi olmuştur. Birlikte ağlamışlar ve birlikte gülmüşler, sevinçli ve üzüntülü günlerinde hep birlikte olmuşlardır. Bu sebeple Afgan halkı kendilerini çok sevmişler, güvenmişler ve onları bağışlarına basmışlardır. Bu yakınlaşmanın meyvesidir ki Afgan halkı onların tavsiyelerine ve nasihatlerine kulak verip onlarla birlikte hareket etmekten geri durmamışlardır. Onların kendi halklarıyla birlikte omuz omuza mücadeleyi yürütüp bi iznillah başarıya muvaffak olmaları, halkından kopuk bir şekilde çalışma yürüten İslamî hareketler içinde büyük bir ders olmuş oldu. Kendi halkını kınayan, yadırgayan, yargılayan, ötekileştiren, tahkir eden, onlar için bedel ödemekten imtina eden, üzerlerinde bilgiçlik taslayıp sürekli emreden ve kendilerini tahakküm ile kontrol altına almak isteyen siyasi yapıların sebepler dairesinde zafere nail olması asla düşünülemez. Kendi halkının duygu dünyasına yabancılaşan, onlardan kopuk bir mücadele yürüten yapıların gücünün ve varlığının zamanla yok olacağı gerçeği unutulmamalıdır.

Üçüncü olarak, Afgan mücahidlerinin bu zafere adım adım ilerlerken akide ve duruşlarından asla taviz vermeyişleri gerçeğidir. Maslahat adı altında, birçok tehlikeli söz ve davranışların içine gark olan, işlemiş oldukları/olacakları cürümlere karşı zayıf dahi olsa fetva bulmak adına kitap sayfalarını eskiten, çıktığı yer ile (akide, menhec, hedef, vasıta vb.) hâlihazırda bulunduğu yer arasında derin bir mesafe bulunan ve yaptıkları hataya karşılık ciddi anlamda bir kazanımda elde edemeyen İslamî yapıların üzerinde durup düşünmeleri gereken en güzel fiili nasihatlerden biri de bu zafer olmuştur. Umarız taviz fıkhnı oldukça geniş bir yelpazede ele alan İslamî yapılar, bu zafere götüren zahiri sebeplerden istenildiği gibi ders-ibret alırlar.

Dördüncü olarak, zafer elde edildikten sonra düşman güçlerinin bazı hususları dayatmalarına karşın Afgan mücahidlerinin İslamî yönetim, İslamî hükümlerin uygulanması ve muhacirlerin teslim edilmemesi gibi daha birçok hususta taviz vermeyişleridir. Onlar hevâ ve heveslerinin peşine kapılıp ulusal çıkar, devlet çıkarı, uluslararası kanunlar, uluslararası ilişkiler ve denge politikası gibi adlar altında çeşitli fetvalarla taviz bataklığına batmış İslamî kimlikli(!) birey ve yapılar, umarım geçmişten pişman olup daha izzetli bir duruş sergileyip merkezlerine İslamî nasları bırakarak yürürler.

Beşinci olarak, elde edilen bu zaferden sonra ortaya çıkan siyasî, askerî, iktisadî vb. sorunların çözümü hususudur. İslamî yapılar, çalışmalarını ve teşkilatlanmalarını sürdürürken hedeflerine vardktan sonra ortaya çıkacak sorunlara yönelik bir hazırlık içerisinde de bulunmalıdırlar. Yönetimde yer alacak uzman kişilerin yetiştirilmesi, maddi kaynak temini, istihdam sorununa çözümler bulunulması, yeraltı ve yerüstü kaynaklardan/zenginliklerden en doğru ve en faydalı bir şekilde istifade edilmesi, uluslararası ilişkilerin sağlam zemin üzerine oturtulması için önceden diyalogların kurulması gibi daha birçok hususta hazırlıklarda yeterlilik elde edilmiş olmalıdır. Aksi halde İslamî bir yönetim için her türlü fedakârlığı yapan yüzbinlerce ve belki de milyonlarca insan hayal kırıklığına uğrayacak, gözleri bu

topraklarda elde edilen İslamî yönetimin başarısında olan birçok kişi ve kurumsal yapı ye'se düşecek, insanlara sunulan model bir İslamî devlet profili göz göre göre yok olacaktır.

Altıncı olarak, Afgan mücahidleri arasında olan söz bütünlüğü ve itaat kültürüdür. Gerek mücadele süresince gerekse zaferden sonra mücahidlerin merkezi yönetime karşı itaatten yüz çevirmemeleri, mücadeleyi bir bütün halinde ve güzel bir uyum içerisinde yürütmeleri takdire şayan olmuştur. Bu itaat, söz bütünlüğü ve bireyler/gruplar arası omuz omuza mücadele uyumu zafere nail olmak isteyen her siyasi yapıda olması gereken en önemli bir husustur. İtaatin olmadığı bir yerde kaos vardır. Kaosun olduğu yerde de asla zaferden söz edilemez.

Yedinci olarak, mücahidlerin zafer elde edip güç ve otoriteye sahip olduktan sonra zafer sarhoşluğuna kapılmadan mütevazılıktan ve sade yaşamlarından ödün vermeyişleridir. Onların bu duruşları tarihte çok nadir görülmüştür. Giyim kuşamlarında, ikametgâhlarında, yeme-içmelerinde ortaya koymuş oldukları mütevazılık, aslında her İslamî yapıda olması gereken en önemli hasletlerden biridir. Bu haslet sahabenin ekserisin de bulunan çok güzel ve cezbedici bir haslettir.

Sekizinci olarak, elde edilen zaferden sonra bu zaferden pay almak için ilişki kurmak, yardım etmek, nasihat ve tavsiyelerde bulunmak isteyen hasta ruhlu kişi ve yapıların ortaya çıkacağı gerçeğidir. Evet, maalesef önceden Afgan mücahidlerini hakir gören, başarısızlıkla suçlayan, giyim-kuşamları ile dalga geçen, oraya yardıma giden Müslümanları kınayan, yadırgayan, kötüleyen, kendilerine ambargo uygulayan, gıybet ve iftira sofralarına meze haline getiren birçok birey ve İslamî yapı, bugün bu zaferi herkesten önce tebrik etmiş, herkesten önce o topraklara koşmuş ve herkesten daha gur bir ses ile propagandasını yapmaktadır. Kur'an 1400 yıl öncesinden bu durumu tasvir etmiştir. İslamî mücadeleyi yürüten yapıların özellikle bu tür ahlaka sahip kişi ve camialara karşı dikkatli olmaları ve her an teyakkuzda bulunmaları elzemdir. Aksi halde dost ve düşman birbirine karışmış olacak, yeni kurulan İslamî yönetim hastalıklı kişi ve yapılarla kurduğu ilişkiden dolayı zayıflayacak, belki de hiç ummadığı an bu kişi ve yapılardan ciddi anlamda zarar görecektir.

Hakikatte bu konu uzun uzun ele alınması gereken bir konudur. Buda burada mümkün değildir. Temennimiz odur ki kısa ve öz bir şekilde zikrettiğimiz bu açıklamalar akl-ı selim kimseler için yeterli olmuştur. Umarız kendimiz de dâhil olmak üzere Afgan mücahidlerinin elde ettiği bu zaferden kendimize yeterince ders ve ibret çıkarıp mücadelesini yürüttüğümüz ortam ve şartları kendi lehimize çeviririz.

Davamızın sonu Allah (c.c.)'a hamd etmektir.

Sizin düşüncenizde olan kimselere en çok sorulan sorulardan biri de zikrettiğiniz üzere günümüz tâğuti sistem yöneticilerinin İslam dışı fiilleri nelerdir?

Az buçuk itikadî bir bilgiye sahip olup akli melekeleri sıhhatli olan bir kimse, günümüz beşeri yönetimin işleyişini ve bu yönetimin idari mekanizmasında bulunan kimselerin sarf ettikleri sözlerini ve pratikteki davranışlarını müşâhede ettiğinde teşri makamında bulunan bu kimselerin birçok elfâz ve ef'âlinin İslam akidesi ile çeliştiğini görecektir. Tabi ki bunlar sadece kamuoyuna yansıyanlar yani bize aşikâr olanlar...

Peki, nedir bunlar?

Allah (c.c.)'ın hükmüyle hükmetmemeleri ve Allah (c.c.)'ın hükmüne tamamen muhalif olacak hükümler çıkarmaları, heva ve heveslerine tabi olarak İslam inancına zarar verecek kanunlar va'z etmeleri, demokrasi, laiklik vb. beşeri ideolojileri benimsemeleri, övmeleri ve bunları var güçleriyle uygulamaya çalışmaları, bu beşeri ideolojileri idareleri altında bulunan insanlara da sevdirmeye çalışmaları ve onları bu kanunlara tabi olmaya zorlamaları, put mahiyetinde bulunan cisimlere ibadet mahiyetinde aşırı ta'zimleri, gayr-i İslamî bayramlara, tören ve ayinlere iştirak edip kutlamaları ve bunların icrası için çaba sarf etmeleri, Müslümanların aleyhine muharip kâfirlerle iktisadî, askerî, istihbarî, siyasi ve kültürel anlamda işbirliğine gitmeleri, Müslüman coğrafyalarının kâfirler tarafından işgal edilmesine ön ayak olmaları, bu hususta kendilerine her türlü desteği vermeleri, işgal edilen İslam beldesindeki Müslümanların canının, malının ve namusunun ayaklar altına alınıp heba edilmesine sözlü ve fiili olarak iştirakte bulunup destek olmaları, düşünce ve fikir özgürlüğü adı altında kudsi değerlerle istihza edilip hakaret edilmesine müsaade etmeleri ve bu hususta suçluları cüretkâr kılacak ve kolaylaştıracak yasal düzenlemelerde bulunmaları, her türlü gayr-i İslamî fiillerin işlenmesine uygun bir ortamın oluşmasına katkı sağlayacak kanuni düzenlemelerde bulunmaları gibi... Kişiyi uhrevî olarak sorumluluk altına koyacak, kimi zaman da kişiyi İslam halkasından çıkaracak birçok fiilleri mevcuttur.

Ama burada özellikle şunu belirtmek istiyorum.

Kendilerinde zahiren birçok İslam alameti bulunan bu kimseler, bu

yola ilk başvurduklarında yakın çevrelerine çok samimimi bir niyetle yola çıktıklarını, bu yolda ilahî bir söylem içerisinde bulunup tavizsiz bir duruş sergileyeceklerini, var olan gayr-i İslamî düzeni bu metotla yavaş yavaş ıslah edeceklerini, insanların her iki dünyasının heba olmasına sebep olan fuhuş, içki, faiz, rüşvet ve kumar gibi cürümleri yavaş yavaş azaltacaklarını ve zamanla İslamî bir nesil vücuda getireceklerini dile getirmişlerdir.

Onlar bu söylemleriyle bu düzen içerisinde zulme/haksızlığa uğramış çaresiz mazlumlara ve İslamî endişeye sahip birçok kimsenin desteğini almayı başarmışlardır.

Unutmamak gerekir ki bu hakikat, coğrafyamıza münhasır bir durum değildir. İslam coğrafyalarının hangi birine baksak isimler ve şahıslar değişse de benzer durumlar mevcuttur.

İslam inancına aykırı olarak zikrettiğiniz bu söz ve fiilleri biraz açıklayabilir misiniz?

Elbette. Ancak baştan şunu dile getirmem doğru olacaktır: Hakikatte bu kimseler, var olan bir İslamî yönetimi veya İslamî kanunları kaldırıp yerine beşeri bir sistem ve gayr-i İslamî kanunlar getiren kimseler değildir. Bahse konu olan bu yönetim ve gayr-i İslamî kanunların ekserisi, kendilerinden önceki kimseler tarafından ortaya çıkarılmıştır. Zikrettiğimiz bu kimseler ise, gayr-i İslamî bir yönetimi devralıp gayr-i İslamî kanunlarla bu sistemin idamesini sağlamaktadır. Zaten tartışmanın ana teması da buradadır. Bu hususta bizimle aynı düşünceye sahip olmayan kimselerin öne sürdükleri mazeretlerin en büyüğü budur. Ancak bu düşünceye sahip kimselerin gözden kaçırdığı husus; yönetime geçen bu kimseler, inançlarına zarar verecek söz ve fiilleri işlemeyen bu makama gelememektedir. Yönetimi devraldıktan sonra ise; gayr-i İslamî yönetimin temelini daha da sağlamlaştıracak adımlar atmaktan, demokrasi ve laiklik gibi beşeri ideolojileri halka sevdirmekten, küfrî kanunları icra etmekten ve İslamî nasrlara tamamen zıt olacak kanunlar çıkarmaktan kendilerini alıkoymamışlardır.

Bu şekilde sistemin temelleri kendi muhalifleri tarafından sağlamlaştırılmış, İslamî olmayan sistemlere her zaman mesafeli olan Müslüman kimseler ile beşeri sistem (demokrasi, laiklik vb.) arasındaki problem azaltılıp ülfet

meydana getirilmiş ve gayr-i İslami kanunlar Müslüman(!) görünümünü kimse-lerin eliyle icra edilmiş olmuştur.

Sistemi yavaş yavaş İslamileştirme, gayr-i İslami ve gayr-i ahlaki yaşantıyı bir süreç dâhilinde değiştirme ve İslami bir nesil vücuda getirme projesi ile yolan çıkan mücahidler(!), zamanla niyetlerini bozmuş ve davranışlarını değiştirmişlerdir.

Bu kimseler artık; Müslümanlar ile beşeri ideolojiler arasındaki düşmanlığı kaldırıp yerine muhabbet peyda ettiren, 'Tağut, Hilâfet, Dar'ul-harp, Dar'ul-İslâm, Cihad' gibi kavramlara düşman ve her türlü ahlaksızlığı hoşgörü ile karşılayan yeni bir nesil ortaya çıkaran, yaptıkları gayr-i İslami yasal düzenlemeler ile ifsadîyeti kolaylaştıran bir rol üstlenerek adeta sistemin bir maşası olmuşlardır.

Bu kimselerden bir kısmı ise, biraz daha ileri giderek kendilerini tartışıl-masız kabul görülen bir teşri mercii olarak görmeye başlamışlardır.

Nakarat gibi her gittikleri yerde dillerinden Kelâmullah'ı düşürmeyen bu kimseler, acaba; "...Dikkat edin! Yaratmakta emretmek/hükmetmekte yalnız O'na (Allah (c.c.)'a) aittir..."¹ ayetini hiç okuma-mışlar veya duymamışlar mıdır?

Ve yine; "...Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir..."² "...Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, zalimlerin ta kendileridir..."³

"...Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, fasıkların ta kendileridir..."⁴ ayetlerinin muha-tabı olan parlamentodaki bu kimseler, kısaca zikrettiğimiz şekilde yaptıkları icraatlarla bu ayetlerde zikredilen sınıflar-dan hangisine dâhil olmaktadırlar. Kâfir mi? Zalim mi? Fasık mı? Ya da hem kâfir, hem zalim ve hem de fasık mı?

"Ey iman edenler! ... İyilik ve takva (Allah(c.c.)'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah'ın cezası çok şiddetlidir..."⁵ ayet-i kerimesi okunup dururken, ıslah amacıyla yönetime geldikleri halde, bireysel özgürlük adı altında envai çeşit günahın işlenmesi hususunda çeşitli kolaylıklar sunup ortamlar hazırlayan kimseler, "...Kim de kötü bir (işte) aracılık ederse, ona da o kötülükten bir pay vardır..."⁶ Ayet-i gereğince, acaba bu davranışlarıyla işlenen bunca cürüme

ortak olmuyorlar mı?

Daha açık bir şekilde diyelim: Gerek dernek ve vakıflar aracılığıyla gerekse yazılı ve görsel medya aracılığıyla olsun, düşünce ve fikir özgürlüğü adı altında ateizm, deizm, sosyalizm, komünizm gibi ideolojik faaliyetlerin ve misyoner çalışmaların alenen yapılması için yasal zemin hazırlayan kimseler, bu faaliyetler sonucunda zihinleri kirlenen genç dimağlardan ve dinsizliğe sürüklenen nazenin gençlerden dolayı sorumlu değiller mi?

Aynı şekilde yaşam özgürlüğü adı altında her türlü ahlaksızlığın önünü açanlar, içki üretim yerlerinin sayısını artırmakla övünenler, yasal düzenlemelerle zinayı suç olmaktan çıkaranlar, yasal olanların dışında yeni adlarla ortaya çıkmış bahis, şans oyunları ve kumar gibi şeytan pislği olan cürümleri kendilerinden alınan vergiler karşılığında öncekiler gibi yasal bir hale getiren kimseler, bu yaptıklarından ötürü mesul değiller mi?

Allah Azimüşşan'ın "Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri yahut kendi soy-sopları (aşiretleri) olsalar bile, Allah'a ve peygamberine düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin..."⁷, "Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları veli edinmeyin. Onlar birbirlerinin velileridir. Sizden kim onları dost edinirse şüphesiz o da onlardandır..."⁸, "Ey iman edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları dost/veli edinmeyin. Onlar, size gelen gerçeği inkâr etmişken onlara sevgi gösteriyorsunuz, oysa onlar, Rabbiniz olan Allah'a inandığınızdan ötürü sizi ve Peygamberi yurdunuzdan çıkarıyorlar. Eğer sizler Benim yolumda cihad etmek ve rızamı kazanmak için çıkmışsanız onlara nasıl sevgi gösterirsiniz? Ben, sizin gizlediğinizi de açığa vurduğunuzda da bilirim. İçinizden onlara sevgi gösteren kimse, şüphesiz doğru yoldan sapmıştır"⁹ ve "Ey iman edenler! Sizden olmayanlardan hiçbir sırdaş edinmeyin. Onlar size fenalık etmekten asla geri kalmazlar. Hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Onların kinleri konuşmalarından apaçık ortaya çıkmıştır. Kalplerinde gizledikleri ise daha büyüktür..."¹⁰ ayetlerine karşın; idare-i maslahat adı altında kâfirlerle dostane diyaloglar geliştiren, buldukları her fırsatta kendilerine karşı besledikleri hüsni-zan ve muhabbetlerini dile getirip Müslümanların aleyhine muharip kâfirlerle, istihbarî, askerî ve ticarî anlamda siyasi ilişkiler geliştiren, İslami ve insani değerleri hiçe sayıp

tamamen konjonktürel davranarak İslam coğrafyalarının emperyalist güçler tarafından işgal edilmesine sözlü ve fiili olarak destek çıkan, kendisine sığınan kadın-erkek-çocukları, aralarında herhangi bir ayırım yapmaksızın işkence ve katliamla muhatap olacaklarını bildiği halde küfür devletlerine teslim eden, kiraatleri düzgün, nağmeleri güzel olan bu kimselerin mezkûr fiillerini İslam fıkhiında nereye oturtmak gerekir?

Yoksa "Zulmedenlere meylet-meyin. Yoksa size de ateş dokunur. Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur. Sonra size yardım da edilmez"¹¹ ayetinin hükmü, 'sadece bin dört yüz küsur yıl önce hayatta olanlara münhasırdı' mı diyelim.

Bahsettiğim bu cürümleri herhangi bir şahsa veya coğrafyaya has kılmayın. İslam beldelerinin hemen hemen hepsinde zikrettiğim bu hususlar mevcut. Yani bu açıklamam sadece bir beldeye veya bir şahsa yönelik bir açıklama olarak görülmesin ve öylede anlaşıl-masın.

Sorunuza karşılık bu kadar açıklama yeterli mi? Yoksa devam mı edeyim?

Hayır, teşekkür ederiz. Hakkı görmek isteyen kimseler için bu kadar açıklama yeterlidir. Ancak biraz önce zikrettiğiniz Allah (c.c.)'ın hükmüyle hükmetmeme¹² mevzusunu biraz daha açıkla mısınız?

Allah Subhanehü Teâlâ'nın hükmü ile hükmetmemenin kat'i bir şekilde caiz olmadığına dair âlimler arasında ittifak olmasıyla beraber, bu konuyla ilgili geçmişten günümüze kadar birçok selef ve halef uleması kendi arasında tartışma yaşamış ve bu husus-la ilgili değişik görüşler serdetmişlerdir. İlim ehli olan bu kimseler, bu mevzuda serdettikleri görüşlerini; sahabe, tabiîn ve etbe-i tabiîn'den (Allah onlardan razı olsun) birilerinin bu husustaki içtihatlarına dayandırmışlardır. Özetle açıklamak gerekirse; 'bu ayetlerin hükmünün Müslümanları kapsayıp kapsamayacağı, bu davranışta bulunan kimsede istihlal şartının aranıp aranmayacağı, bu hükmün kapsamına yöneticilerin mi girdiği yoksa aldığı rüşvetle naslara muhalif hükmeden mahkeme kadılarının mı girdiği, hangi hallerde kâfir, zalim

¹ Araf,54 ³ Maide,45

² Maide,44 ⁴ Maide,47

⁵ Maide,2

⁶ Nisa,85

⁷ Mucadele,22

⁸ Maide,51

⁹ Mümtetine,1

¹⁰ Aîrî İmran,118

¹¹ Hüd,113

¹² Yani; Allah (c.c.)'ın hükmüne muhalif bir hükümle hükmeden bir kimse, bu davranışını caiz/doğru görerek mi yapıyor yoksa o, yaptığı davranış yanlış ve caiz görmeyip sadece nefesine uyararak mı yapıyor.

veya fasık hükmünün geçerli olacağı, bu hükmün ilahî yasaları tümünden uygulamayı mı yoksa bir kısmını uygulayıp bir kısmını uygulamayan kimseyi demi kapsadığı, bu küfrün ameli küfür mü yoksa itikadi küfür mü (veya küçük küfür mü büyük küfür mü) olduğu' gibi bir takım farklı görüşler ortaya atılmıştır.

Günümüz açısından konuşmak gerekirse, durum Ebû Katâde'nin dediği gibidir: "Günümüz fırkalarının her biri, kendi görüş ve düşüncelerini bu ayetlere dayandırmak istediğinden, te'villeri de buna göre yapmaktadırlar."¹³

Peki, sizce bu yorumlardan hangisi günümüz açısından daha isabetli görünüyor?

Birincisi; kanaatimizce günümüz tağutlarını sadece bu ayete dayanarak değerlendirmek yanlış bir durum olur. Çünkü bu hususta ihtilaf mevcuttur. Bu kişiler, her ne kadar biz kabul görmesek bile, yaptıkları bu olumsuz davranışa kendilerince bir dayanak bulmuşlardır.

İkincisi; günümüz açısından bu durum şu şekilde açıklanabilir.

Çağımız Fıkıh Usulcülerinden Abdülkerim Zeydân 'Fıkıh Usulü' adlı eserinde, 'el-Hâkim' başlığı altında, herkesin anlayabileceği bir dille; "Buna göre hâkim yani hükmü veren hükmün kendisinden çıktığı varlık sadece Allah (c.c.)'tır. Bu mana gereğince hükmü, sadece O'nun verdiği hükümdür. Din ve hukuk ise sadece O'nun rıza gösterdiği din ve hukuktur. Kur'an bunu göstermektedir ve Müslümanlar bunda icmâ halindedirler. Kur'an'da Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Hüküm de Allah'tan başkasının değildir."¹⁴

"Gözünüzü açın ki bütün hüküm O'nundur."¹⁵

Bu esasa göre Allah (c.c.)'ın indirdiğinden başkasıyla hüküm vermek küfürdür (İslâm'ı inkâr etmek, İslâm'dan çıkmak ve kâfirliktir). Çünkü Allah (c.c.)'tan başka hüküm verecek bir makam yoktur. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Kim Allah'ın indirdiği (hükümler) ile hükmetmez ise işte onlar kâfirlerin ta kendileridir"¹⁶⁻¹⁷ demektedir.

'Fî Zilâlî'l Kur'an' adlı eserin sahibi Seyyid Kutub ise, kendi eserinde bu ayetlerin tefsirinde yaptığı açıklama-

da, hem bu ayetten çıkarılacak hükmü hem de ulûhiyet iddiasında bulunan günümüz idarecilerinin bu davranışlarıyla işlemiş oldukları cürmün mahiyetini gözler önüne sermiştir. Merhum şöyle demektedir:

"(...) Zira Allah (c.c.)'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyen, Allah(c.-c.)'ın ilahlığını reddediyor demektir. Oysa ilahlık zorunlu olarak egemenliği ve yasamayı da içermektedir. Allah'ın ayetlerine göre hüküm vermeyen bir kimse ise bir yandan, Allah (c.c.)'ın ilahlığını ve ilahlığının niteliklerini reddetmekte, diğer yandan da ilahlık hakkını ve ilahlığın niteliklerini kendisine mal etmeye kalkışmaktadır. Gerçekten de küfür bu değil de nedir? Pratik -ki bu teoriden çok daha önemlidir- sırf küfür kokuyorsa, dil ile mümin ya da Müslüman olduğunu savlayanın anlamı nedir?"

Son derece kesin olan bu hüküm konusunda demagoji yapmak, gerçekten kaçmaya çalışmaktan başka bir şey değildir. Böylesi bir hükmü tevil etmeye çabalamak, ayeti çarpıtmaktan başka bir şey olamaz. Bu bağlamda yapılan demagojiler ya da teviller, söz konusu ayetin muhatabı konumundaki kimseler hakkında Allah (c.c.)'ın koyduğu hükmü hiçbir biçimde değiştiremez.

"(...) 'Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler, zalimlerin ta kendileridirler."

"(...) Bu yeni nitelik, daha önce geçen "kâfirler" biçimindeki nitelikten farklı bir durumun olduğu anlamında değildir. Bu, Allah (c.c.)'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyen kişiye sadece yeni bir niteliğin eklenmesinden ibarettir. Allah (c.c.)'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyen kişi, Allah (c.c.)'ın ilahlığını ve kullar üzerindeki yasama yetkisinin ona özgü olduğunu reddetmesinden ve de insanlar üzerinde yasama yetkisini kendisine mal ederek ilahlık iddiasına kalkışmasından ötürü kâfirdir. Yine, insanları, -onlar için en uygun olan- Allah (c.c.)'ın şeriatından koparıp başka bir şeriata uymaya zorlamasından ötürü de zalimdir. Aslında bu tür bir kişi, tehlikeli bir yola atılmakla, küfrün cezasına çarptılmayı hak etmekle ve -aralarında yaşadığı- insanların yaşamalarını kargaşaya, bozguna maruz bırakmakla bizzat kendisine de zulmetmektedir.

Gönderme yapılan nokta ve "Allah (c.c.)'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler" biçimindeki şart cümlesi,

ayeti böyle anlamamızı gerektiriyor. İkinci şart cümlesinin cevabı, birinci şart cümlesinin cevabına ekleniyor. Her ikisinde de mutlaklık ve genellik ifade eden şart edatı "men (kim ki...)" kullanılmış ve aynı noktaya gönderme yapılmıştır.

(...)

"Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler, fasıkların, doğru yoldan çıkanların ta kendileridirler."

Buradaki nassta da yine genel ve kesin bir ifade kullanılıyor. Yalnız burada, daha önceki "kâfirler" ve "zalimler" biçimindeki niteliklere, "fasıklar" diye bir yenisi daha ekleniyor. Bu, daha önceki ayetlerde bahsedilenlerden farklı bir topluluk ya da değişik bir durum söz konusu olduğu anlamında değildir. Durum yine aynıdır. Olay, bu ayetle, hangi ulustan ve hangi kuşaktan olursa olsun Allah (c.c.)'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyen kişiye, daha önceki iki niteliğe ek olarak yeni bir niteliğin daha eklenmesinden ibarettir.

Küfür, Allah (c.c.)'ın şeriatını reddederek O'nun ilahlığını inkâr ederek olur. Zulüm, insanları Allah (c.c.)'ın belirlediği şeriat dışında bir şeriata uymaya zorlamak ve onların yaşamalarında kargaşaya, bozguna neden olmakla işlenir. Fasıklık ise, Allah (c.c.)'ın sistemini bırakıp başka bir sisteme tabi olmak demektir. İşte ilk fiil, bu niteliklerin her üçünü de kapsamakta ve söz konusu fiili işleyen kişi her üç niteliği de -aralarında hiçbir ayırım yapılmaksızın- bütünüyle hak etmektedir."

Seyyid Kutub'un bu açıklamasına paralel bir açıklama yapanlardan biri de Ahmed Faiz'dir. O da bu hususta şöyle demektedir:

"Çünkü Allah (Subhabehu ve Teâlâ)'nın indirdikleriyle hükmetmeyenler, Allah (Subhabehu ve Teâlâ)'nın ulûhiyetini kabul etmediklerini ve Allah (Subhabehu ve Teâlâ)'nın ulûhiyetini reddettiklerini ilan etmiş oluyorlar. Bunu, ağızları ve dilleriyle söylemeseler de davranışları ve pratik hayatlarıyla söylüyorlar. Davranış ve pratik hayatın dilidir, sözden daha açıktır. Hâkimiyetini reddederek Allah (Subhabehu ve Teâlâ)'nın izin vermediği konularda kendi yollarından kanunlar vaz'etmek

¹³ Ebû Katâde el-Filistîni, el-Cihad Ve'l İctihad, S.102

¹⁴ En'am/57, Yusuf/40 ve Yusuf/67. ayetler

¹⁵ En'am,62

¹⁶ Maide,44

¹⁷ Prof. Abdülkerim ZEYDÂN, Fıkıh Usulü, 1. Kısım Hükümler, el-Hâkim

¹⁸ Ahmed FAİZ, Fî Zilâlî'l Kur'an'da Davet Yolu, S.537

¹⁹ Kurtubi, El Ca

²⁰ Fî Zilâlî'l Kur'an 11.cilt sayfa 522,523)

Allah razı olsun. Bu kadar açıklama yeterli geldi inşaallah.

²² Beğavi, Mealimu't-Tenzil, C.2, Maide/44. ayetin tefsiri dipnotu; Ayrıca Bkz. Taberi Tefsiri, C.10, S.348

Çalışma Metodumuz

Şimdi davetimizi yayıp gayesini gerçekleştirme yolunda yapmamız gerekli olan şeyleri kısa olarak açıklayacağız:

Hakikatte tutumumuz, Kur'an-ı Kerim ile Rasûlullah'ın (s.a.v.) yoluna dayanır. Davetimizi kabul edip yükünü yüklenmek ve risaletini yaymak için gayret gösterenlerden istediğimiz her şeyden önce İslam dinine girmek, düşünce ve çalışmaları ile Allah (c.c.)'ın boyası ile boyanmak, güzel davranışlarıyla samimiyet ve fedakârlıklarını gösterip, İslam'a ters olan her şeyden hayatlarını temizleyip, kötülüklerden uzak tutup çaba harcamaktır. Bunu yapmakla ruhları kuvvet bulur, işleri temizlenir, gidişleri güzelleşir. Ondan sonra deneme merhalesine girerler. Birçokları fakülte tahsilini bitirip diplomalarını almışlardır. Bununla beraber imanın icap ettiği mücâhede ile o yüksek hülya binalarını elleri ile yıkıp, hem kendilerinin hem de çocuklarının istikbal ışığını söndürüp makam, rütbe ve refah imkânlarından mahrum yeni bir hayata girmeye mecbur kalmışlardır. Bir kısmı da gasp ettikleri arazi başkalarının hakkı olan mirasa dayandığı için, böyle bir refah ve saadeti bırakıp ellerini ondan çektiler. Çünkü iman ettikleri Allah (c.c.)'ın dini başkasının malının gayri

meşru yollarla yenilmesini yasak eder. Bir kısmı da değil makam ve rütbeleri ve onların karşılığında verilen maaşı beklemek geçim vesilelerinin meşru olmadığına inanarak batıl nizam ile ilgili olduğu için onun kazancını mubah görmüyorlar, güçleri yettiği kadar gayri meşru vesileler yerine zor ve zayıf olsa da meşru vazifelere başvuruyorlar. Bu gidişin icabıdır ki bu yolda bir adım attığı gibi içinde yaşadığı çevre de onunla boğuşacaktır. Annesi, babası, kardeşleri, çocuk ve eşleri güçleri yettiği kadar onunla mücadele edeceklerdir. Bu gidişin eseri, naz ve refah içinde yetişip büyüdüğü yuvanın dikenli bir yuvaya dönüşüvermesidir.

Bu yolun muhtaç olduğu iyilik, takva, samimiyet, güzel ahlak ile fertleri terbiyelendirmek için, Allah (c.c.)'ın iradesi ile bu birinci merhalenin zorluklarına katlanmalarını imtihan etmeden ve ortaya çıkarmadan onlar bizden uzaklaşacaklardır. Fakat birinci merhaledeki imtihanı müspet netice verip Allah (c.c.)'ın yolunu tutanlar en azından ihlâslarını, nefsi fedakârlıklarını, sabırlarını, azimlerini, hakkı batıldan ayırt etme kabiliyetlerini ispat etmiş olurlar. Ancak o zamandır ki bu insanlara diğer

insanlardan daha fazla itimat edilebilir. Yalnız bu insanların ihlâslarına güvenebiliriz. Bundan sonradır ki onları ikinci merhaleye alabiliriz. Birinci merhalede karşılaşmadığımız sıkıntılarla karşılaşacağımız da ortadadır.

Birinci merhalede olduğu gibi, ikinci merhalede de iyiyi kötünden ayıracabilecek bir ocak meydana gelir. Yalnız bu sefer daha seçkin ve daha olgun kimse-ler kalabilir. İşte, İslam için çalışacak insanları seçebilmek için takip edilebilecek en iyi yol budur. Faydalı kimse-leri bu karışık cemaat içinde seçebilmenin bundan iyi bir çaresi yoktur.

Biz kesin olarak diyoruz ki takva ve tasavvuftan dem vuran bazı insanlara göre, bu her ne kadar noksan sayılıyorsa da biraz olsun kavrayamadığı bu yükü ancak bahsettiğimiz bu takva sahibi Müslümanlar belleri eğilmeden taşıyabileceklerdir.

Bu davaya bağlı olanlara verdiğimiz ikinci mühim vazife şudur:

Kalplerini dolduran hakikat nurunu bütün çevrelerine, akrabalarına,

dostlarına, komşularına ve ticaret ile ilişki kurdukları herkese tebliğ edip hakikat nurunun dinlendirici gölgesi altına davet etmektir. İşte, davetçiler bu sebeple birbiri peşinden zorlu imtihanlara giriyorlar. Her şeyden önce her davetçi, dava için kendi hayat ve gidişini düzene sokmalıdır. Çünkü o, davette bulunmaz ise mutlaka tenkitçi bakışlar üzerine çevrilir. Her yönden projektörler ona çevrilir. Hele davetçinin sözleri fiiline uymuyorsa gönüllü müfettişler habbeyi kubbe yaparak yaygarayı basıp davetçiyi ondan uzaklaştırmaya mecbur edeceklerdir.

Davetçi eğer davasına samimi ise sağdan soldan gelen tenkit okları kendisini incitmez. Bu duruma üzülmüş, sıkılmaz. İnsanlık gereği yaptıklarında hata bulunsa, bu hataları mutlaka doğrudur diye kabul ettirmeye de çalışmaz.

Daha sonra bu davaya hizmet etmek ilerdeki aşamalarda yapılacak mücâhedelerde ihtiyaç hissedilen güzel huy ve davranışları vererek kişiye şahsiyet kazandırır. Davetçi zor bir durum içindedir. Kalbini inciten onu karamsarlığa düşüren, sebat ve azmini kıran hadiseli günler ardı sıra gelir. Allah (c.c.)'ın yardımı olmadığı takdirde konumunu korumak çok zordur. Bir taraftan kendi çevresindekiler onu alaya alarak davasını küçümserler. Bir taraftan da amansız eleştirilere hedef olurlar. Başkaları ona sövüp sayarlar. Daha başka bir grup, küçük düşürmek için onu hedef seçip zehirli oklarını ona yağdırır. Başka bir taraftan ona çamur atarlar. Başka bir yönden tuzaklar kurup hak caddesinden çıkarmak ve fitnelere düşürmek için türlü türlü dolaplar çevirirler. Bu aleyhte faaliyetler o kadar belirginleşir ki onu anne-baba mirasından yoksun ederler. Akriba ve dostları ondan yüz çevirirler. Öyle ki bu koca dünya ona dar gelir. Risaletin doğru oluşu hususunda şüpheler uyanır.

Böyle yıkıcı vasat ve zor günler, ardı arkası kesilmeyen dertler, davetçinin azmini ve iradesini zayıflatıp, batıla baş eğip fikir dengesini bozmaz ise bununla beraber de bilerek samimi bir hava içerisinde seçtiği yola devam edip gücünün yettiği kadar çevresini düzeltmeye aralıksız çalışır ise davetçi, davanın gelecek aşamalarında muhtaç olduğumuz güzel davranışlara sahip olduğunu ispat etmiş olur.

Üyelerimizi ve bizimle birlikte çalışanları irşad edip Allah (c.c.)'ın davet ettiği yola getirmek için, gücümüz yettiği kadar uğraştık.

Allah (c.c.) buyuruyor ki:

*"Hikmet ve güzel öğütlerle Rabbinin yoluna çağır, en güzel üslup ile onlarla mücadele et."*¹

Yani ilk önce dinin temel ve esaslarını halka telkin edecekler. Sonra yavaş yavaş onları dinin gereklerine uymaya ve lazım gelen şeyleri yapmaya davet edeceklerdir. Davet ettiklerine akıl ve fikirlerinin hazmedemeyeceği sözleri söylemeyeceklerdir. Ferî hükümleri küllü hükümlerden üstün tutmayacaklardır. Temeli sağlamlaştırmak için çalışmadan önce, cüzî fenalıklar üzerinde durup boşuna vakit kaybetmeyeceklerdir.

Gaflet ve delalet düşenler hakaret edince sırt çevirmeyecekler. Tam aksine onları hakka getirmek için çaba harcıyıp doktorun hastayı tedavi ettiği gibi inanç ve fikir hastası olanlara öğüt vereceklerdir.

Bilgisizliklerinden kendilerini küçümseyip, davalarını basit görüp alaya alanlara vaaz ve nasihat edip onlara dua edeceklerdir. Zulüm ve bozukluklara karşı sabredip kesinlikle cahillerle mücadeleye girmekten sakınacaklar ve imkân nispetinde değersiz şeylere daima en uzak kalacaklardır. Hakk'ı kabul etmeyip çekinenleri yola getirmek için değil aksine hakkı kabul edip kurtuluşu arzu edenleri, hakka meyilli olanları yola getirmek ve ıslah etmek için -maddeten fakir ve zayıf da olsalar- çaba harcıyıp uğraşmaları gerekmektedir. Gördükleri hizmete karşılık halkın ilgilerini istemeyecek, halkın bakışlarını kendilerine çevirmek amacı ile hizmetlerini dile getirmeyecek ve söylemeyeceklerdir. Onlar, niyetlerini Allah (c.c.) için yapıp sadece Allah (c.c.)-

¹ Nahl,125

ın rızasını kazanmaya çalışacaklardır. İnsanlar ister bilsinler ister bilmesinler. Onlardan ister iyilik görsünler ister görmesinler. Allah (c.c.)'ın, onların fiiliyatlarını bilip kendilerine yardım edeceğine inansınlar. İnsanın bu yolu takip edebilmesi için en fazla ona gerekli olan husus: Devamlı çalışma zorluğu ve sıkıntılara karşı sabretmektir. Çünkü bu yolda, az bir zaman içinde basit bir işi yapmakla kalbi ferahlandıracak bir sonuç elde edilemez.

Davanın gelecek aşamaları için en fazla gereken şey: iman kuvveti, ciddiyet, vakar, insaf, yüksek ahlak, değersiz şeylerden uzak kalmak gibi güzel davranışlardır. Bunlar davetçiye yön veren etkenlerdir. Böylece davetçinin kalbi mutmain olur.

Her ne kadar bu dava bu yolda ağır adımlarla ilerliyorsa da atılan her adım yerinde ve tamdır. Bu gidişle beşeriyet kaynağından iyi bir sonuç alır. Bu gidişle davaya hiç faydası olmayan, tam tersine davaya zarar verip onu belalara uğratan doğruluk, vakar ve hikmetten uzak aşağılık kimselerin bulunmaması, toplumda iyi ve karakterli kimseleri bu davaya kazandırabilir. Böyle olursa bu dava için samimiyet ve ihlâsla çalışan, kutsal davanın sevgi havasını soluyan kimseler elde edilebilir ki bunların her birisi binlerce yabancı hayranı ve aşağılık kimselerden iyidir.

Çalışma metodumuzun mühim esaslarından birisi de kendimizi batıl nizamlardan ve bunların himaye ve yardımından korumamızdır. Çünkü can mal ve ırzımızı koruma hususunda bu nizamın yardımını kabul etmeyeceğimizi ilan etmiştik. Ancak bu duyurumuzu bütün İslam cemaati üyeleri için zorunlu tutmayıp bir hak ölçüsü olarak kendilerine gösterdik. En yüksek makamlara çıkmaları veya bu nizamın tokatlarına karşı yenilgilerini itiraf edip seviyesiz derecelere düşmeleri hususunda onları serbest bıraktık. Bu sınırı aşanları üye olarak kabul etmeyiz. Öyle ki başkalarına haksız dava açan veyahut mahkemede yalancı şahitlik eden, gerekli olmadığı halde şahsi dostluk ve akrabalık için tartışmalara giren kimsenin cemaatimizde yeri yoktur. Üye olarak kabul edilmez.

Görünüşe bakıp da işin içyüzüne nüfuz edemeyenler batıl nizamdan can ve malımızı korumak için, onun himayesinden faydalanmamız konusunda takip ettiğimiz yolun hikmet ve gayesini pek anlayamazlar. Buna, hatalarımızdan biri olarak çeşitli tenkit ve itirazlar yaparlar. Gerçekte ise bunun birçok faydaları vardır:

1- Beşer hayatı için, Allah (c.c.)'tan başka kimse kanun koyma hakkına sahip değildir. Bu tutumumuzla, bir dava sahibi olduğumuzu ve ancak davanın gölgesinde yaşamayı arzu ettiğimizi ispat etmiş bulunuyoruz. Hâkimiyet yalnız Allah (c.c.)'ındır. Kim olursa olsun, hiçbir şekilde bu dünyada Allah (c.c.)'ın yurdunda Allah (c.c.)'a itaat etmeden, kanun ve nizamlarına bağlanmadan ve bu kanunlara göre hareket etmeden kendi hükmünü uygulayamaz. Hem de Allah (c.c.)'a ve O'nun kanunlarına dayanmayan bir düzen, küfür ve zulüm düzeni olduğuna göre, hukukumuzun temel ve esasını İslamî olmayan bir düzenin üzerine kurmamız ve hakkı batıldan ayırt etmek meselesini batıl olduğuna inandığımız bir hükümetin ölçülerine bırakmamız düşünülemez. Bu kritik günlerde en büyük belalarla yüz yüze iken inancımızın bu icabını gerçekleştirdiğimiz takdirde, yaptıklarımızın samimiyetimize, devamıza, karakterimize ve inancımıza uyduğunu kesin bir delil ile ispat etmiş oluruz. Fakat geçici bir yarar ümidi, mal ve can korkusu inancımızın kabul etmediği bir şeyi yapmaya bizi sürükleyecek olursa bu gayret ve gidişimizin zaafına en açık delil olacaktır.

2- Bu metodumuz, üyelerimizin inancında kuvvetli güvene layık olduklarını bilmek için bir temel taşı teşkil edecektir. İman ve inancında büyük bela ve zorluklara karşı sabır ve sebat edenleri tanımak için vesile olacaktır.

3- Üyeler bu metoda sadık kaldıktan sonra ister istemez batıl düzene değil, hakka, güzel

ahlaka ve temiz gidişe dayanmak suretiyle ilgilerini kuvvetlendireceklerdir. Böylelikle ahlaklarını güzelleştirecek ve hayat akışı içinde doğru, İslam'a bağlı, muttaki, iyi insan olduklarını ispat edeceklerdir. Halk da, onların mal, can ve namuslarını korumaya kendilerini mecbur hissedecektir. Çünkü halk yalnız kendilerini muhafaza edenleri himaye edecektir. İslam davetçileri, kanun ve adliyenin himayesinden istifade etmedikleri gibi cemiyetin manevi himayesinden de istifade etmezlerse ormanlıkta kurtlar içinde bulunup ölüm için sıra bekleyen sürüye benzerler.

4- Önemlilik arz etmesi bakımından bu dördüncü fayda, bundan önce zikredilenlerden daha az öneme sahip bir konu değildir. Biz; can, mal, namus ve her şeyimizi tehlikeye maruz bırakmakla cemiyetin gerçek ahlakını ve içinde bulunduğu durumu ortaya koymuş bulunacağız. Bununla cemiyetin ahlak kaidelerine ne dereceye kadar bağlı olduğumuzu göstereceğiz. Zira halk, bozuk ve batıl düzenin emniyet teşkilatına ve adliyesine müracaat etmeyeceğimizi bildiği için hukukumuzda tecavüz edildiği zaman, cemiyetin içinde düştüğü ahlak buhranının en açık delilini müşahade edecektir. Bu suretle, cemiyetimizde kanundan korktukları için şeref haysiyet ve mertliklerini koruyanların kimler olduğunu tanıyacağız. Bu gibi kimseler, kanunun kendilerini takip etmeyeceklerini bilseler her türlü ihanet, aldatma ve anlaşmalara itaatsizlik gibi suçları işleyeceklerdir. Bunlar gerçekte din perdesine bürünüp tatlı tatlı sözler ve hikâyeler söylüyorlar. Fakat fırsat bulup da kanunun gölgesinden kurtuldukları gün en kötü ahlaksızlarını dinsizlik ve canavarlıklarını sahneye koyacakları muhakkaktır. Sosyal hayatımızda gizlenip de milli hedefimizin temelini sarsan bu ahlak sorununu meydana çıkarıp gerçek yüzüyle bütün dünyaya ilan etmek istiyoruz. Ta ki toplumun kalbi uyansın. Varlığından habersiz olduğu, tedavisi mümkün olmayan bu hastalığın nasıl kökleştiğini nasıl dal-budak saldırdığını toplum iyice bilsin.

İslam'ın Yeniden Dirilişi için Mücahitlerde Bulunması Gereken Özellikler

Bu davet için çalışanların sahip olmaları gerekli asgari şartlar üç bölüme ayrılır:

- 1- Her mücahitte bulunması gereken kişisel üstünlükler.
- 2- Toplum hayatını düzenleme ve koruma için gerekli nitelikler.
- 3- Allah (c.c.) yolunda mücâhede edebilmek için gereken şartlar.

Kişisel üstünlükler:

Kişisel üstünlüklerin temeli olan yeterlilik şartı şudur ki: Bizim her üyemiz ilk önce kendi kendisine yönelecek, Allah (c.c.)'a Rasûlü (s.a.v.)'ne itaat edip emir ve yasaklarına baş eğinceye kadar nefsiyle mücadele edecektir. Rasûlullah (s.a.v.) bu hakikati şöyle açıklamıştır:

"Mücahid Allah (c.c.)'a itaat etmek için kendi nefsiyle mücâhede edendir."

Öyle ki dış dünyada, sosyal hayatta Allah (c.c.)'in düşmanlarıyla çarpışıp savaş etmeden önce sizin içinizde gizlenip de Allah (c.c.)'a ve Rasûlü (s.a.v.)'ne karşı gelmeniz için tahrik eden içinizdeki düşmanınızla çarpışmada bütün gayretinizi harcamanız gerekir. İçinizdeki düşmanınız Allah (c.c.)'in istemediği şeyleri size yaptırmak hususunda beslenip durdukça dünya, üzerinde Allah (c.c.)'in düşmanlarına savaş ilan etmeniz boş ve yersizdir. Bunu şöyle bir örnekle açıklayalım. Elinizde şarap fıçıları bulunduğu halde şarap içmemeleri için halkla mücadele ediyorsunuz. Gerçekte sözümüzle fiillerimiz arasında bu şekilde bir çelişkinin bulunması varlığımızı alt-üst etmekte çalışmalarımızın ürününü ortadan kaldırarak sosyal hayatımızı öldürmektedir. Öyle ise her şeyden önce kendinizi Allah (c.c.)'a teslim edip İslam'ın hâkimiyeti uğruna nefsi hürriyetinizden fedakârlık yaptıktan sonra, başkalarını itaat ve ibadete davet etmeniz gerekir.

Cihad makamından sonra hicret makamı gelir. Hicretin öz manası evini ve yurdunu terk etmek değildir. Hicret, Allah (c.c.)'ın yasaklarını terk edip ibadet ve tâatle onun rızasını kazanmaktır. Gerçek mücahidlerin evlerini, yurtlarını terk edip başka diyarlara göç etmeleri ise kendi yurtlarında Allah (c.c.)'ın ve Rasûlü (s.a.v.)'nün istediği şekilde hayatlarını düzenlemeye imkân

bulamadıklarındandır. Bir kimse evini, yurdunu terk ettiği halde Allah (c.c.)'ın emirlerine uygun şekilde hayatını düzenlemez ve yasaklardan vazgeçmezse sadece akılsızlık etmiş olmaz, üstelik hicret nedeniyle çektiği zorluk ve sıkıntılardan da hiç bir fayda sağlamamış olur. Rasûlullah (s.a.v.) bu hususu birçok hadislerinden açıklamışlardır.

Sahabilerden biri: *"Ey Allah'ın Rasûlü hangi hicret iyidir?"* diye sormuş, Rasûlullah (s.a.v.)-ta: *"Rabbinin istemediği şeyi terk etmendir"* buyurmuştur.

Bunlardan da anlaşılıyor ki İslami olmayan işlere tutkun olan kimsenin yurdunu terk etmesinde hiçbir kârı olmadığı gibi bu hicret Allah (c.c.)'ın yanında da kıymetsizdir.

Bunun için dıştaki asi kuvvetlere savaş açmadan önce içindeki düşmanlarla savaş etmenizi, kâfir ve münkirleri imana getirmek için çaba harcamadan önce, nefsinizin terbiyesine özen gösterip hem sevinç hem üzüntü zamanlarında onu Allah (c.c.)'ın kontrolüne bırakmaya çaba harcamanızı istiyorum. Daha açık bir ifade ile *"Kazığa bağlı at"* gibi olmalısınız. At, ne kadar dolaşır sağa sola gitse mutlaka yine kazığına dönecektir. Rasûlullah (s.a.v.):

"Mü'min ile imanın hali, at ile kazığın hali gibidir. At dolaşır, sağa-sola gider, fakat tekrar kazığına döner" buyurmuştur.

Bu at, başıboş bırakıldığı zaman mera ve çimenliğe giden, şiddetli bir hırs ile her yeşillığe saldıran ata benzemez. Başıboş bırakılmış atın huylarından uzak kalıp bağlı atın huylarına kendinizi alıştırmaya çaba göstermeniz gerekir. Hayatınızı bu şekilde düzenledikten sonra atmanız gereken ikinci adım ise, sizi çevreleyen ortamla mücadele etmenizdir. Buna *"Ev cephesi"* ismini verebilirim. Ailenizle, akraba, dost ve bağlı olduğunuz ortamla mücadeleye girmeniz gerekir. Amaç onlarla dövüşmek, onları sevmemek veya onlarla mücadele etmek değildir. Hem kişisel hem de sosyal hayatınızda davanız ve tutumunuza ciddi olarak bağlı olmanızdır. Zira hayvanlar gibi amaçsız, boşu boşuna zaman öldürenler amaç ve ideallere bağlı olarak düzenlediğiniz hayatınızda sizinle ilişkide bulunmaya dayanamazlar. Zevcelerinizi, çocuklarınızı, babalarınızı, analarınızı, akrabalarınızı, dostlarınızı yaptığınız iş ve tutumunuzu kabul etmeyip size çatarlar. Evlerinizde, aileniz içinde bir yabancı gibi halkın gözünde çöp ve aşağıya inmeyip boğazında kalan yemek gibi olacaksınız. Halk, makam ve sandalyeler için titrediği halde, sizin için ateşle dolu ocaklar haline gelmiş olacak. Yakınlık derecesine göre herkesle mücadele etmek şarttır. Allah (c.c.) aşkına söyleyiniz. Kendi evinde savaş halinde bulunan kimsenin, -ola ki bir kaç mil ötede dahi olsa- savaş meydanına çıkması doğru mudur? Birçok yerlerde üyelerimizle akraba ve yakınları arasında meydana gelen mücadele beni çok sevindiriyor. Bazı yerlerden bu şekilde haberler gelmediği için de üzüntü duyuyor ve acı çekiyorum. Yalnız bu mücadelede doktorun hastaya takındığı tavır ne ise, o tavrı takınmak gerekir. Doktor hastayla değil, hastalıkla mücadele eder. Onu tedavi için çalışır. Doktor hastaya ne kadar acı şurup içirir veyahut ameliyat yaparak organını keserse de bu kötülük için değildir. İyilik yapmak için çırpınmaktır. Onun bütün düşmanlığı hastalığa karşıdır. Hastaya karşı kesinlikle düşman değildir. İşte, gaflet ve sapıklığa düşen kardeşlerinizi hidayet yoluna böyle davet edeceksiniz. Hakaret ve küçümseme gözüyle kendilerine baktığınızı veyahut şahsiyetlerine karşı kin ve nefret hisleri beslediğinizi hissetmesinler. İyilik, yücelik, sevgi ve insan kardeşliğinin sizi etki altında bıraktığını görsünler. Gerçek davet, sözlü veya yazılı münakaşa ile değildir. Bunlar basit çarelerdir, zararı yararından fazladır. Davet için gerçek ve doğru yol, onlara canlı örnek olmanızdır. Halk sizi gördüğü zaman tavırlarınızdan ve güzel ahlakınızdan dolayı *"Allah (c.c.) yolunda yürüyenler bunlardır"* diyebilsin. Rasûl-i Ekrem (s.a.v.) mü'minler hakkında şöyle buyuruyor:

"Görüldüklerinde Allah hatıra gelir."

(Mevdudî)

MUAYEN TEKFİR GÖKTEN Mİ İNDİRİLDİ? YOKSA İSLAM'DA ORTAYA ÇIKMIŞ İLK BİD'AT MI?

Ehl-i Kible Tekfir Edilemez mi?

"Hamd, ancak Allah (c.c.) içindir. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amelleri-mizden O'na sığınırız. Allah (c.c.) kimi hidâyete erdirirse onu saptıra-cak yoktur, kimi de saptırırsa onu hidâyete erdirecek yoktur.

Allah (c.c.)'tan başka (ibâdet edilmeye layık hak) ilah olmadığına şehâdet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehâdet ederim ki Muhammed (s.a.v.) O'nun kulu ve Rasûlüdür.

"Sarih İslam'ı ancak sarih küfür bozar."

Kardeşlerim rabbim nasip ederse ilimsiz ve zanla muayyen tekfir konusunu tahlil veya istişare etmek istiyoruz.

Günümüzde muazzam bir fikir karmaşası var ve genç bir takım kardeşlerimiz vahyin gökten indiği gibi tekfirin de gökten indirildiğini, âlim cahil her Müslüman'a tekfir etmenin vacip olduğunu, tekfirin tağut'u inkârın bir şartı olduğunu söylerler.

Bu meseleyi bizde hüküm verme mercisi oldukları için Kur'an ve sünnete ve Hz. Muhammed (s.a.v.)'in varisleri olan âlimlere götürmek istiyoruz. Sizden ricamız, ön yargısız ve sabırla bu delillere bir göz atmanız.

İmam Şevkânî "es-Seylül Cerrâr" adlı eserinde şöyle der:

"Bilinmelidir ki Müslüman bir şahsiyetin dinden çıktığına ve küfre girdiğine hüküm vermeye kalkışmak -elinde güneşten daha açık bir delil olmadıkça- Allah (c.c.)'a ve ahiret gününe iman eden bir kul için münasip bir şey değildir."¹

İbni Hazm der ki: "Şüphesiz ki İslam akdi, hakkında sabit olan bir şahsiyetten bu vasıf, ancak bir nass ya da bir icma ile kalkar. Bu vasfın ondan kalktığına dair ortaya atılan iddia ve iftiralar sebebi ile bu vasıf ondan kalkmaz."²

Bakın kardeşlerim rabbani âlimlerimiz ehli kibleyi nasıl tarif ediyorlar:

Yine aynı kitabın 417. sayfasında Molla Aliyyu'l Kârî'nin şu sözlerini aktarmak istiyorum:

Kible ehli demek: hayatında küfür işlemeyen ve Rasûlullah (s.a.v.)'in getirdiği emirlere ve yasaklara tamamıyla uyan kimse demektir.

Ali el-Kârî (1014/1606) şöyle der: "Ehl-i kible zarûrât-ı dîniye üzerinde ittifak eden kimselerdir."³

"Ehl-i Kible'den hiçbir kimseyi, hiçbir günah sebebiyle -o günahı helâl saymadıkça-kâfirlikle suçlamayız."⁴

Soru: Tekfir gökten indirilmiş bir emirse neden Hz. Muhammed (s.a.v.) Müslüman olduğunu dile getiren münafıkların hiçbirini (açıktan) tekfir etmemiştir?

Aşağıdaki hadislerde tekfirden sakınmak ve korunmak için Hz. Muhammed (s.a.v.) bize ikazda bulunmuş ve şiddetle kendisini İslam'a nispet eden kimseleri, haklarında küfür ve tekfir hükmü vermememiz konusunda sakınmayı emir buyuruyor.

Tekfir Usulü dinden değildir ki her Müslüman'ın sorumluluğunda olsun. Tekfir Usulü fıkıhtır. Cahillerin değil âlimlerin ve kadıların hukuk alanına girer, bunu hiçbir Müslüman'ın unutmaması gerek! Tekfir müessesesi Hz. Muhammed (s.a.v.) sünnetinde âlimlerin, kadıların, ulu'l emirlerin,

¹ Şevkânî, "es-Seylül Cerrâr ala Hadâikü'l Ezhâr", 4/578

² İbni Hazm, el-Fisal fi'l Mileli ve'n-Nihal, 3/138

³ Ali el-Kârî, Şerhu'l-Fikhi'l Ekber, 139

⁴ İmam Tahâvî, Akîdetü't-Tahâviyye, İbnu Ebû'l-İz Şerhi (316), el-Mektebu'l-İslâmî, 1408

halifenin ve şûranın sorumluluğundadır.

Tekfir usulü dinden değildir! Bilakis ehli kiblenin tekfir edilmemesi ilkesi usulü dinde vardır ve dört hak mezhep imamı bu konuda icma etmişlerdir.

İslam hukukunda ilmi olmayan kimselerin de tekfir edebileceğine dair ne Kur'an'da ne sünnette ne de icma-ı ümmette bir delil yoktur ama ilimsizce, delilsizce, zanla bir Müslüman'a küfür damgası vurmaya İslam şiddetle yasaklıyor! **عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: « إِذَا قَالَ الرَّجُلُ لِأَخِيهِ: يَا كَافِرُ، فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدُهُمَا، فَإِنْ كَانَ كَمَا قَالَ وَإِلَّا رَجَعَتْ عَلَيْهِ » مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.**

İbni Ömer (r.a.)'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Bir adam din kardeşine ey kâfir derse, bu söz ikisinden birine döner. Eğer böyle denilen kişi söylenildiği gibi ise söz doğrudur, yerini bulmuş olur. Aksi takdirde bu söz söyleyene geri döner."⁵

Aşağıdaki hadis ile birlikte açıklanacaktır.

وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: « مَنْ دَعَا رَجُلًا بِالْكَفْرِ، أَوْ قَالَ: عَدُوُّ اللَّهِ، وَلَيْسَ كَذَلِكَ إِلَّا حَارَ عَلَيْهِ » مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ. « حَارَ »: رَجَعُ.

Ebû Zer (r.a.) rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Kim bir adamı ey kâfir diye çağırır veya ona ey Allah'ın düşmanı derse, o adam da böyle değilse, bu söz, söyleyenin kendisine döner."⁶

Kişi kendini imana sokan şeylerden hepsi veya bir kısmı ya da birini inkâr etmedikçe dinden çıkmaz ve küfrüne hüküm edilmez sözü doğrudur.

Ehl-i Sünnet yahut ehl-i bid'atten olup kibleye yönelerek namaz kılan bütün müslümanlara ehl-i kible denilir. Ehl-i bid'at mezheplerinden bazısının diğer Müslümanları tekfir etmesine rağmen, ehl-i sünnete göre kim olursa olsun ehl-i kiblenden hiç kimse tekfir edilmez, onların arkasında namaz kılmamalık edilmez, büyük günâh da işleseler onların cenaze namazı kılınır ve hayır dua edilir.⁷

...Ehl-i sünnet uleması ehl-i kibleyi, "Kâbe'ye yönelerek namaz kılmamanın farzıyetini kabul edenler" diye tarif etmiştir.⁸

Bunun için daha geniş bir tanım yaparak şöyle der: Ehl-i kible zarûrât-ı diniye üzerinde ittîfak eden kimselerdir"⁹

Ehl-i kibleyi, ehl-i sünnet ve ehl-i bid'at şeklinde ikiye ayıran âlimler: Mu'tezile, Şîa, Kerrâmiye, Mücessime, Müşebbihe, Mürcie gibi bid'at mezheplerini de ehli kibleden saymışlar fakat açıkça İslâm'ın temel nasslarını değiştiren, bozan, reddeden Batınlık, Gulât-ı Şîa, Hâriciye,¹⁰ Cehmiyye, Bahâiyye, Kâdiyânîlik, Ahmedîlik, Nusayrîlik, Dürzîlik gibi fırka ve mezhepleri ehl-i delâletten saymışlardır. Çünkü bunlar arasında mesela Hâricî Ezârika mezhebi gibi Müslümanın kanını, malını, canını helâl sayarak birçok Müslümanı katletmiş olanlar bulunmaktadır. İslâm da tekfiri, ayrılığı, bölük bölük fırkalara ayrılmayı, cedeli, te'vili, inanç esaslarının tartışılmasını ehl-i bid'at mezhepleri ortaya atmışlardır. Bunların içinde de dalâlet ehli olanlar, hevâlarına uyanlar, İslâm için en tehlikeli olanlardır. Öte yandan ehl-i sünnet mezhepleri içerisinde de muamelâtta bazı noktalarda görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Meselâ Hanbelîler, tembellikle de olsa özürsüz namazı terkedeni kâfir sayarlar.¹¹

İmam Ebû Hanife (ö.150/767)'ye göre ise namazı terkeden kâfir olmaz, namaz kılmadığı için diğer üç mezhebe göre öldürülmesine rağmen, ona göre sadece namaz kılincaya kadar hapsedilir.¹²

Bu zikrettiğimiz ve edeceğimiz bütün deliller dört hak mezhebin (Şâfiî, Hanefî, Malikî, Hanbelî) icma etiği usulü dindir!

رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ
"Kim, "Rab" olarak Allah'tan, din olarak İslam'dan, Peygamber olarak Muhammed'den hoşnut oldum" derse, cennet ona vacib olur."¹³

Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu Cabir:
"Kim "İla ilahe illallah Muhammedur-Resulullah" derse, kanı bana haram olur, üç şey hariç: dinini terkeden, zina eden evli ve haksız yere birini öldüren."¹⁴

Cabir (r.a.)'den Resulullah (s.a.v.)'in yanına bir adam geldi ve:

– Benim münafık bir komşum vardır, şöyle şöyle yapıyor dedi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve

⁵ Buhârî, Edeb 73; Müslim, İman 111; Tirmizî, İman 16

⁶ Buhârî, Edeb 44; Müslim, İman 112

⁷ İbn Mâce, Cenâ'iz, 31; Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, II, 32)

⁸ Ali el-Kâfi (1014/1606)

⁹ Ali el-Kârî, Şerhu'l-Fıkh'l' Ekber, 139

sellem:

– “La ilahe illallah diyor mu?” dedi. Adam: “Evet” dedi. Rasûlullah: “İşte o kimseleri öldürmekten nehyedildim.”¹⁵

Benim münafık bir komşum vardır, şöyle şöyle yapıyor dedi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: “La ilahe illallah diyor mu?” dedi. Adam: “Evet” dedi. Rasûlullah: “İşte o kimseleri öldürmekten nehyedildim.”¹⁶

Bakın kardeşlerim Hz. Muhammed (s.a.v) münafığın da kelimeyi şahadeti zahiren dediği için Müslümanlığına hükmetmiş her ne kadar ahrette kâfir olarak cehenneme girecekse de dünyada kalbiyle değil diliyle söylediği la ilahe illallah onun kanını ve malını koruduğunu açık ve mutlak olarak söylüyor. Bize ne oluyor ki birkaç ihtilaf ettiğimiz konudan dolayı din kardeşimizi tekfir ediyoruz! Ve onun kanını akıtmayı kendimize helal kılıyoruz! Hangi hükme ve sünnette göre?

Kardeşlerim tekfirden sakınmak konusunda o kadar çok delil var ki sadece bir ilim öğrencisi sünen kitaplarına bakarsa ona yeterli delili sunar. Hz. Muhammed (s.a.v.) hâricî topluluğuna neden cehennemin köpekleri demiştir! Ve hâricîleri nerede bulursanız hemen öldürün demiştir.

Cevabı duyuyor gibiyim: Müslümanları tekfir etmeleri ve kanlarını helal görmeleridir. Aşağıdaki sahih hadis bunun delilidir:

وعن سويد بن غفلة رضي الله عنه قال قال علي رضي الله عنه: إذا حدثتكم عن رسول الله حديثاً، فوالله إن آخر من السماء أحب إلى من أقول عليه ما لم يقل، وإذا حدثتكم فيما بيني وبينكم فإن الحرب خدعة، وأني سمعت رسول الله يقول: سيخرج قوم في آخر الزمان حديثاً أسنان سفهاء أحم، يقولون من خير قول البرية، يقرأون القرآن، يجاوز إيمانهم حناجرهم، يمرقون من الدين كما يمرق السهم من الرمية، فأبينا لقيئموهم فاقتلوهم فإن في قتلهم أجراً لمن قتلهم عند الله يوم القيامة. أخرجه الخمسة إترمذي، حديثاً أسنان أي شباب لم يكبروا حتى يعرفوا الحق، سفهاء أحم السفه الخفة في العقل والجهل، أحم العقول.

Süveyd bin Gafele (r.a.) anlatıyor: "Ali (r.a.) dedi ki: "Ben size Resûlullah (s.a.v.)' dan bir hadis söyleyince Allah (c.c.)'a yemin olsun Rasûlullah (s.a.v.)'ın söylemediği bir şeyi söylemektense gökten atılmayı tercih ederim. Ancak benimle sizin aranızda cereyan eden şeyler hakkında konuşunca bilersiniz harp hiledir. Zîra ben Resûlullah (s.a.v.)'ın şöyle söylediğini işittim:

"Âhir zamanda yaşça küçük, akılca kıt birtakım gençler çıkacak. Yaratılmışın en hayırlısının sözünü söylerler, Kur'an'ı okurlar. İmanları gırtlaklarından öteye geçmez. Okun avı delip geçtiği gibi dinden çıkarlar. Onlara nerede rastlarsanız onları gebertin. Zîra onları öldürene kıyamet günü Allah (c.c.)'ın vereceği ücret var."¹⁷

Peygamber (s.a.v.)'in bu ümmetin 73 fırka olacağını, biri müstesna hepsi ateştedir dediği halde başka bir hadiste sadece hâricîleri öldürün demesi de tekfiri ilimsizce kullanmanın ne kadar büyük bir facia ve cinayet olduğunun delili değil mi?

Selâm Vereni Tekfir Etme!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا (٩٤)

"Ey imân edenler! Allah'ın yolunda savaşa çıktığınız zaman iyi anlayıp dinleyiniz. Size selâm veren kimseye, dünya hayatının fani metâsını arayarak sen mü'min değilsin demeyiniz."¹⁸

Ayetin nüzul sebebi Üsâme'nin savaşta 'Lâ ilahe illallah' diyen bir müşriki öldürmesinden dolayı inmiştir. Aynı şekilde Sahîhayn'de Usâme b. Zeyd'den rivayet olduğuna göre, Usâme (harb sırasında) bir adamı 'Lâ ilahe illallah' dedikten sonra (onun ölümden kurtulmak için böyle dediğini düşünerek) öldürmüştü. Bunu Peygamber(s.a.v.)'e haber verdiği zaman, Allah Rasûlü durumu çok

¹⁰ Editör: Yazarın naklen aldığı bu paragrafta Hariciler İslam dışı bir topluluk görülüyorsa da yazarın kendisi bu görüşte değildir. Bununla birlikte geçmişten bu yana Haricilerin hükmü ile ilgili İslam ulemaları arasında ihtilaf olmuştur. Bu İslam âlimlerinden bir kısmı –ki bunlar azınlıktadır– haricîleri tekfir ederken diğer bir kısmı –ki bunlar çoğunluktadır– Haricîleri tekfir etmemiş, zulümlerin, isyanlarına ve aşırılıklarına rağmen onları İslam dairesi içerisinde görmüşlerdir. Kanaatimizce de en doğru görüş budur. Bunların haricinde diğer bir kısım İslam âlimi ise; Yusuf suresini bir aşk hikâyesi/kıssası olarak değerlendirip Kur'an'dan saymayan Haricilerin Acâride kolundan bir grup, Allah (c.c.)'ın Acemler'den bir nebi gönderip Hz. Muhammed (s.a.v.)'in şeriatını iptal edeceği iddiasına sahip olan Haricilerin Yezidiyye, kız ve erkek kardeşlerin torunlarının haramlığının Kur'an'da yer almadığını ileri sürerek bunlarla evlenmeyi caiz gören Haricilerin Meymûniyye kolunu İslam dairesi içerisinde görmemişler, tekfir etmişlerdir.

¹¹ Ebû Ya'lâ, el-Ahkâmü's-Sultâniyye, 53

önemli ve hatalı görerek:

"Yâ Üsâme! 'Lâ ilahe illallah' dedikten sonra adamı öldürdün öyle mi?" dedi ve bu sözü o kadar çok tekrar etti ki neticede Üsâme:

"(Böyle bir hatayı işlemektense) 'keşke o gün Müslümanlığa girmiş olsaydım' diye temenni ettim" demiştir.¹⁹

Ebü'd-Derdâ'nın anlattığına benzer bir hadise Usâme bin Zeyd'in de başından geçmiş olup bu hadisenin sonunda da bu âyet-i kerimenin nazil olduğu rivayet edilmektedir. Buna göre Usâme bin Zeyd şöyle anlatıyor:

Allah'ın Rasûlü bizi bir seriyyeye göndermişti. Cuheyne arazisinde el-Hurukat (veya el-Hurakat veya el-Huraka) denilen yerde düşmanlara baskın verdik. Düşmanlardan bir adama yetiştim, tam öldürecekken "lâ ilahe illallah" dedi. Ama ben dinlemeyip üzerine saldırdım ve öldürdüm.

Sonra içime bir kurt düştü ve Medine'ye dönüşümüzde durumu Allah'ın Rasûlü'ne anlattım. Rasûlullah: "O lâ ilahe illallah dedi ve sen onu öldürdün öyle mi?" buyurdu. Ben: "Ey Allah'ın elçisi ama silahtan korkusundan o kelimeyi söyledi." dedim de "Kalbînden samimi olarak söyleyip söylemediğini öğrenmek için kalbini yarmadın mı?" buyurdu. Bu sözünü o kadar çok tekrarladi ki o gün Müslüman olmuş olmamı temenni ettim.²⁰

Peki, kardeşlerim Hz. Üsâme savaştığı bir kâfiri kelime-i tevhidi getirdikten sonra öldürmesinden dolayı Hz. Muhammed (s.a.v.) kalbini yarıp baktın mı onun yalan söylediğini nereden biliyorsun? Sorusunu şimdi de biz sizlere soruyoruz namaz, oruç, zekât vereni neye göre ve hangi sünnete göre tekfir ediyorsunuz, kalbini yarıp baktın mı ki gaybi konuda küfrüne hüküm veriyorsun? Rasûlullah (s.a.v.)'ın Müslüman dediğine sen nasıl ve neye göre kâfir diyorsun.

Eğer bir kardeşim derse ki günümüzde kim Müslüman'dır derse biz deriz ki Hz. Muhammed (s.a.v.) kime Müslüman demişse bizde ona Müslüman deriz. Bakın Hz. Muhammed (s.a.v.) ne buyuruyor:

"Bizim gibi namaz kılan kiblemize yönelen ve kestiğimizi yıyen kimse, Allah (c.c.)'ın ve Resûlü (s.a.v.)'nün teminatını elde etmiş kabul edilir. O halde böylelerini öldürmek (suretiyle) Allah (c.c.)'ın verdiği teminat ve ahdi bozmayınız!"²¹

Bazı kardeşlerimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in bu tevatür hadisine itiraz eder ve derler ki günümüz Müslümanlarının kıldığı namaz Mekke müşriklerin kıldığı namaz gibidir, bu büyük bir hatadır. Hz. Muhammed (s.a.v.) döneminde de bu şekil namaz kılan yok muydu elbette vardı, münafıklar gibi birde iman ettiği halde büyük günah işleyen (içki içen, zina işleyenler gibi vs.)...

Peki, şu soruları sormadan edemiyorum: Hz. Muhammed (s.a.v.) münafıklar dâhil kelimeyi şahadeti getiren kimi tekfir etti? Sadece tek bir isim verin? Veya Hz. Muhammed (s.a.v.)'in tekfir etmeyi teşvik eden veya emir eden tek bir hadis varsa verin?

Bilakis bunlara hiçbir zaman cevap alamayacağız çünkü yok!

Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ، حَرَّمَ مَالَهُ وَدَمَهُ، وَحَسْبَانِ عَلَى اللَّهِ

"Kim la ilahe illallah der ve Allah'tan başka ibadet edilen şeyleri reddederse malı ve kanı dokunulmaz olur. Hesabı ise Allah'a kalır."²²

Cerîr (r.a.) 'dan şöyle rivayet edildi:

Rasûlullah (s.a.v.), beni Yemen'e İslam'a davet için gönderdi. Kabul etmedikleri takdirde onlarla savaşmamı emretti ve:

"Eğer Lâ ilâhe illallah derlerse, onların malları ve kanları artık bana haram olur" dedi.²³

Muâz b. Cebel (r.a.): Allah Rasûlü Ufeyr adındaki merkebinin üzerinde, bende terkisinde idim. Şöyle buyurdu:

"Ey Muâz! Allah'ın Kulları üzerindeki hakkı nedir? Kulların da Allah üzerindeki hakları nedir, bilir misin?"

¹² El-Fetâva'l-Âlemgiriyye, II, 269

¹³ Ebû Dâvud, 2368; Hâkim, Müstedrek, 1, 518, 2, 93

¹⁴⁻¹⁵⁻¹⁶ Ebi Şeybe, İbn-i Hacer el-Askalânî, Metâlibu'l Âliye, Tevhid Yayınları: 3/6

"Allah ve Resulü daha iyi bilir!" deyince, şöyle buyurdu:

فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ، وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَحَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا. قَالَ: لَا تُبَشِّرْهُمْ فَيُكَلِّمُوا

"Allah'ın kulları üzerindeki hakkı: O'na ibadet edip O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak, kulların Allah üzerindeki hakkı ise, kendisine hiçbir şeyi ortak koşmayanlara azap etmemektir." Bunun üzerine dedim ki: "Ey Allah Rasûlü! Bunu insanlara müjdeleyeyim mi?"

لَا تُبَشِّرْهُمْ فَيُكَلِّمُوا

"Hayır, müjdeleme sonra buna bel bağlarlar!" buyurdu.

Enes (r.a.) dedi ki: "Muâz, ölümüne yakın (ilmi gizleyip tebliğ etmeme) günahından kurtulmak için bunu insanlara bildirdi."²⁴

İbn Teymiyye (728/1328): Bazı Müslüman âlimler, görüşlerinden dolayı tekfir edilmiş ve cumhur ulemaya muhâlif görüşleri neticesinde bir kaç kez hapse atılmış ve sonuncusunda da orada vefat etmiştir. Buna rağmen tekfir hakkında şunları bildirmektedir:

Hiçbir Müslümanı, işlemiş olduğu bir fiil veya ehl-i Kiblenin hakkında münakaşa ettiği meseleler gibi herhangi bir meselede düşmüş olduğu hata yüzünden tekfir etmek câiz değildir.

Selef'in birçok meseleyi tartışmasına rağmen, onlardan hiçbirisinin, muayyen bir kimseyi ne küfür ve fâsıklıkla, ne de isyanla suçladıklarına şahid olunmaz.²⁵

Hanbelîlerin ve Ehl-i Sünnet'in imamlarından birisi olan İmam el-Berbehârî Rahimehullah "Şerhu's- Sünne" adlı eserinde şöyle demektedir:

Allah (c.c.)'in Kitabından bir ayeti inkâr etmedikçe yahut Rasûlullah (s.a.v.)'in hadislerinden birini inkâr etmedikçe veya Allah(c.c.)'tan başkasına namaz kılmadıkça ya da Allah (c.c.)'tan başkasına kurban kesmedikçe Ehl-i Kible'den hiç kimse İslam'dan çıkmaz. Bunlardan herhangi birini yaparsa, onu İslam'dan çıkarmak (tekfir etmek) senin üzerinde bir yükümlülüktür.²⁶

Bundan dolayıdır ki İmam Buhârî, Sahih'inde "Günahlar cahiliye işlerindendir ve onu işleyen kişi şirk haricinde tekfir edilmez." şeklinde bir bab başlığı koymuştur.²⁷

Namaz ve Zekât İslam'ın hakkıdır, bu ikisini terk edenle savaşılr! Peki, bu ikisini ihya eden ve kılanı?

Şeyh'ul İslam Takiyyu'd-din şu hadisleri zikretmiştir:

أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

İnsanlarla La İlahe İllallah'a şehadet getirinceye kadar savaşmakla emrolundum.²⁸

Buna benzer Sahihayn'da geçen İbn Ömer hadisi:

أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ

İnsanlarla La İlahe İllallah Muhammedur-Rasûlullah'a şehadet getirip namaz kılip zekât verinceye kadar savaşmakla emrolundum.²⁹

Ey kardeşim şimdi bu sahih hadiste bildirilen kelime-i şahadeti getiren ve namaz kılan ve orucunu tutan bir kimseyi Hz. Muhammed (s.a.v.)'in bu sahih hadislerine rağmen nasıl ve hangi hükme göre müşrik görüp can ve malını kendine helal görüyorsun?

¹⁷ Buhârî, Fezâilu'l-Kur'ân 36, Menâkıb 25, İstîtâbe 6; Müslim, Zekât 154, (1066); Ebû Davud, Sünnet 31, (4767); Nesâî, Tahrim 26, (7, 119)

¹⁸ Nisâ, 94

¹⁹ Buhârî, Diyât, 2; Muslim, İmân, 158, 159

²⁰ Müslim, İmân, 158-160

²¹ Buhârî, Salât: 28; Ebû Dâvud, Cihâd: 95

²² Müslim

²³ Ebi Şeybe, İbn-i Hacer el-Askalânî, Metâlibu'l Âliye, Tevhid Yayınları: 3/6

²⁴ Buhârî, Sahih hadis no: 2856; Müslim, Sahih hadis no: 47; Nesâî Süneni Kebir hadis no: 5676; Ebû Ya'lâ ve diğerleri

²⁵ Mecmûatü'r-Resâilî ve'l-Mesâil adlı kitabının 5. cildinde, S. 159-201

²⁶ (Şerhu's-Sünne, S. 64, Mektebetud-Daril Minhâc, Riyad 1426)

²⁷ (Sahih-i Buhârî, Kitab'ul-İmân)

²⁸ Nesâî, no: 3983

²⁹ Buhârî, no: 25; Müslim, no: 22

İnsanlık tarihi, modernistlerin iddia ettiği gibi günden güne insanın mükemmelleştiği, tekdüze bir gelişim göstermemiştir. Zaten sosyal konularda bu pek mümkün de değildir. Evet, belki sanayide, teknolojiye, matematikte, fizikte ve sair bilimde böyle olmuş olabilir. Her geçen gün bir önceki günden daha çok gelişme gösterilen, gün gün üstüne konularak ilerlenen bir durum vuku bulmuş olabilir ama işin içine insan girince hele hele insanın duygu dünyası, doğası, adalet mefhumu da dâhil olunca geçen günler insanı mükemmelleştirmekten çok uzak durmaktadır. Vakıa da bunu gösteriyor zaten.

‘İnsanlar toplu hâlde ilk nerelerde yaşamıştır’ sorusu insanların araştırdığı bir konu olmuştur hep. İlk olarak toplu halde Doğu Afrika’da yaşandığı, Hicaz bölgesinde yaşandığı, Avustralya Kıtası’nda, Papua Yeni Gine’de yaşandığı gibi daha birçok iddia ortaya atılmıştır bugüne kadar. Âdem babamızın nesli nerelere göç edip oralara kök salmışsa şüphesiz insanlık oralarda yayılmıştır. Bunlardan birinin illa ilk toplu yaşam yeri olmasına gerek de yok. Aynı dönemlerde birbirine paralel olarak topluluklar yaşamış da olabilir. Bu durum, çok olağan sebep dairesinde gelişebilecek olaylardır. İşin asıl garibi ise şudur: Nasıl oldu da toplu yaşamın bu kadar erken başladığı topraklar dünyaya hükmedemedi de çok daha sonraları insanla tanışan beldeler hükümranlılığı eline geçirdi? Hem de nasıl bir hükümranlılık. Sadece tarih kitaplarında yazanlara bakıldığında kan donduracak cinsten bir sulta... İlk fotoğrafın 1827 yılında çekildiğini ve fotoğraf makinelerinin son 50 yıl gibi bir zamanda yaygınlaştığını göz önüne alırsak, insanlık tarihinin küçük bir bölümünün çok küçük bir kısmı kayıt altına alındı ve bunlar içinde kan donduran yığınla görüntü var. Peki ya fotoğraf diye bir şey yokken yaşananlar ve hatta fotoğraf varken şahit olunamayan binlerce yıllık zulüm? Hayal bile etmek acı verici olacaktır.

Bugün bize süslü kıyafetlerle, yapay makyajlarla oldukça şık ve alımlı gösterilen ama hakikatte ise çirkin ve leş olan Batı topluluklarının tarihine baktığımızda aslında tarihteki pozisyonlarının, bugünkü pozisyonlarını yansıttığını akliselim ve vicdan sahibi her insan görebilir. Endülüs Müslümanlarını vahşice katleden, kütüphanelerde de bilim adına sağlam bir şey bırakmayan İspanya’nın gerçekleştirdiği vahşetin boyutunu, Madam Curie’nin kendisi gibi Nobel ödüllü fizikçi, bilim insanı eşi Pierre Curie şöyle özetliyor: “Müslüman Endülüs’ten bize 30 kitap kaldı, atomu parçalayabildik. Şayet yakılan bir milyon kitabın yarısı kalsaydı çoktan uzayda galaksiler arasında geziyor olacaktık. Orada bilim sıfırlanınca, biz yeniden sıfırdan onların yüzyıllar önce keşfettiği şeyleri bulmaya çalıştık ve yüzyıllar kaybettik” diyor.

Endülüs’ü kana bulayan İspanya, bu sefer vahşetini Amerika kıtasına taşımaya karar veriyor ve ilk on yıl içinde Taino yerlilerinden yüz binlercesini katlediyor. 20 yıl içerisinde 8 milyona yakın Arawaks yerlisini de katliamdan geçiriyor. Tarihler 1519’u gösterdiğinde bugünkü Orta Meksika’nın izole yerli halkı Aztekler’i de kıyımdan geçiriyor medeniyetin beşiği (!) İspanya. Resmi kaynaklara göre 200 binden fazla Aztekliyi öldüren İspanya, bunu tüm insanlığın alçakça bulacağı yöntemlerle yapıyor. Aztekler için en değerli şeyler kakao ve kumaş iken, İspanyollar altının değerinin farkında olan bir topluluktur ve Aztekler neden bu sarı madeni bu kadar önemsediklerini sorduklarında İspanyol denizci Cortes’in cevabı ilginçtir: “Çünkü ben ve arkadaşlarım

sadece altının iyileştirebildiği bir kalp hastalığına yakalandık." Gerçekten de yüce dağların zirvesindeki karlar eriyip altına dönüşse İspanyollar doymayacaktı. Allah Resûlü (s.a.v.)'nün Mekke'ye girerken önceleri Müslümanlara işkenceler eden Mekke ahâlisine affedicilikle muamelesi nere, İspanya'nın geçmişte hiçbir hesabı olmayan ve kendilerini misafirperverlikle ağırlayan Azteklere soykırımı nere.

İspanyollar Aztek kıyımının akabinde, Güney Amerika'nın kuzeybatısında yer alan bugün İspanya'nın verdiği isim olan Peru olarak bildiğimiz o günlerde, orijinal ismiyle Eldorado olan bölgenin merkezinde de ayrıca onursuz bir katliama daha imza atıyorlar. Küçük bir İspanyol ordusunun başındaki Pizarro, İnka Kralı Atahualpa'ya tuzak kurar. Müzakere için görüşmek istediğini söyleyip dostça bir tavır takınır. Çevredeki tepelerin tümünü İnkalar kuşatır ve kralları vadide görüşmeye iner. Onlar ülkelerine gelen yabancılara bir komplo hareketi geliştirebileceklerini, bir hile yapabileceklerini düşünmemişlerdi. Özel mülkiyetin olmadığı ülkelerinde bu kadar büyük bir kötülük nedir tanımıyorlardı. İnkalar az sayıdaki İspanyol ile gerçekten baş edebilecek durumdadır. Fakat Azteklerin başına gelen İnkaların da başına gelir. Görüşme sırasında İspanyol Pizarro, Kral Atahualpa'yı esir alarak İnkaların hareket etmesini önler. Daha sonra da kralı öldürür. Bundan sonrası art arda gelen İspanyol akınlarıyla 8 milyonluk İnka nüfusunun soykırımı uğratılması süreci olur. İnkalar gerilla tarzına benzer şekilde direnişe geçerler fakat nüfusun yarısından fazlası katledildikten sonra 1560'lı yıllarda direnişleri kırılır. Bir tarafta Allah Resûlü (s.a.v.)'nün Habeşli köle Bilal ibni Revaha'ya davranışı, onu biricik sahabeti sayması, diğer tarafta altın tepside medeni diye sunulan İspanya'nın "Yeni Dünya" insanlarını insan yerine koymaması...

"1500'ler bize uzak, bugünün Batı medeniyeti çok farklı artık, Batı çok değişti" gibi safsataları ne yazık ki çürüten birçok gelişme de son yüzyılda yaşandı. 20. yüzyılın ortalarından yani 1950'lerden sonra bile Maya başkaldırısından korkanlar Guatemala'da yüz binlercesini katlettiler.

Resmi makamlarca katledilen insan sayısı ve soykırım reddedilse de saygın tüm tarihçilerin ortak kanısıdır ki Amerika tarihinin, hatta dünya tarihinin en büyük soykırımında yerli halktan milyonlarcası katledilmiştir. Güneydeki halklar da buna dâhil edildiğinde Kolomb'un ilk adımıyla başlayan süreç 70 milyon yerli halkın öldürülmesiyle tamamlanmıştır. Bunların 25 milyondan fazlası Kızılderili halklardır ve onlardan da geriye bir buçuk milyondan az bir nüfus bırakılmıştır. Amerika'nın sonraki egemenleri soykırım karşısında vahşice ve utanç verici bir savunma yapmaktadırlar: "Sonuna kadar öldürmedikçe soykırım sayılmaz."

Bu kadar büyük bir soykırımın izlerini silmek için Hollywood sinemalarının yaptığı kahraman kovboy ve vahşi Kızılderili filmleri yeterli olmamış, bir de o kültürlerden geriye kalan isimleri kendilerine mal etmişlerdir. Kimi kabilelerin ve şeflerinin isimlerini helikopterlerine, jeeplerine, televizyonlarına, hatta lokantalarına takmışlardır; Apache, Black Hawk, Cherokee, Fox, Kentucky gibi...

Kızılderililer yani Kuzey Amerika'nın yerli halklarının binlerce yıldır yaşadıkları topraklardan koparılışı büyük bir soykırım süreciyle gerçekleşmiştir. Kıtanın Avrupa kâşifleri tarafından ilk keşfedilişiyle birlikte başlayan soykırım süreci ABD'nin bağımsızlığını ilan etmesiyle hızlanmış ve yüzyıl kadar bir süre içerisinde tamamlanarak "Amerika Amerikalılarındır" sloganı altında "Beyaz adamın" zaferi ilan edilmiştir. Sefere çıkarken her kabilenin kendi sancağı altında çıkmasına olanak sağlayan bırakın soykırımı, asimile politikası bile gütmeyen Âlemlerin Rabbi'nin Elçisi (s.a.v.) gerici! İnsanları öldürüp cesetlerini köpeklerle yem yapan bu barbar batı halklarını mı ilericiler?

Bu soykırımın itirafını Baba filmindeki rolünden dolayı, 1973'te Oscar Ödülü kazanan Marlon Brando, Kızılderili soykırımını protesto edip ödülü reddettiğinde dile getirmiştir. Amerikalı bir sanatçının tavrı ve hakikati dile getirmiş olması sebebiyle önemli olan bir sunumdur. Ödül törenine kendi adına konuşma yapması için genç bir Kızılderili kadını göndermiş ve hazırladığı metnin bir bölümünde şunları yazmıştır:

"200 yıl boyunca toprağı, ailesi ve özgür olma hakkı için savaştan Yerli halka şöyle dedik: 'İndir silahını arkadaş, gel birlikte oturalım. İndirirsen eğer silahını arkadaş senle barıştan söz ederiz, senin hayrına anlaşırız birlikte.' Silahlarını indirdiklerinde ise onları katlettik biz."

Tarihte çok fazla eskilere gitmeye gerek yok. Günümüze yakın, Batının faili olduğu vahşetlerden biri de tarihte "Dünyanın en acı çikolatası" üreticisi olan Belçika'nın ürünüdür. Bugün insanların akın akın gitmek istediği, medyanın allayıp pulladığı Belçika'nın o günkü sömürgeci Kralı II. Leopold, 1908'e kadar sömürdüğü Kongo'da 15 milyon insanı katletti. Kauçuk hasatını eksik yapan kölelerin ceza olarak ellerinin kesildiği bir vahşeti sergiledi. "Kesik el çikolatası" ile ünlü Belçika'ya kakao Kongo'dan geliyordu. El kesme cezası korkutucu ve ucuzdu, bölge halkının canı kadar ucuzdu hem de. Leopold'a göre bir mermi, bir yerlinin hayatından daha değerli bir malzemeydi. Kesilen ellerin konulması için özel sepetler yapılmıştı. Hatta 1906 yılında bir günde tam 1308 kesik sağ el Kongo sömürge valisine verilmişti. Yerli babalara ise sömürülme, topraklarında köle olarak

çalıştırılma dışında ayrıca çocuklarının kesilen ellerini izleme zulmü de reva görülüyordu. Haksız yere kesilen bir elin cezasını, aynı şekilde kesen kişinin elinin aynı yerden kesilmesi ile cezalandıran İslam dini batıl da batının sözde Hristiyanlık, aslında ise "canının istediğini yaptıran nefis ve çıkarıcılık" dini hak öyle mi? Vicdan bunu kabul ediyor mu peki?

Garip bir enstantane olarak; II. Leopold, Kongo'da acımasızca kan dökerken, Sultan II. Abdülhamit'in yönetimini şiddetle eleştiriyor ve Osmanlı Devleti üzerinde de baskı kurmaya çalışıyordu. Bir ara İstanbul'a gelip gezmişti. 1905 yılında Ermeni Devrimci Federasyonu'ndan militanların II. Abdülhamit'e düzenlediği ve Padişah'ın son anda kurtulduğu bombalı saldırıda Belçikalı anarşist Edward Joris yakalandı ve hapse girdi. Belçika ve diğer emperyalist güçlerin baskısıyla serbest bırakıldı ve geri döndü. Ne kadar da bugüne benziyor, değil mi? Nükleer silah kullanıp Hiroşima ve Nagazaki'de en az 300 bin insanın ölümünden sorumlu olanlar, başka ülkelere sözde adalet adı altında demokrasi götürmeye azmedip vahşetin acı yüzünü gösterenler, Müslümanları terörizmle suçluyorlar. Tarih 1905 olmuş, 622 olmuş ya da 2021 olmuş fark etmiyor. Küfrün, kâfirin stratejisi aynıdır.

Belçika'nın Antwerp şehrinin kelime anlamı 'kesilip atılan el'. Bu ismin masalsı bir de hikâyesi var: Bir varmış, bir yokmuş... Şehirdeki tacirlerin önünü kesen bir dev varmış. Günün birinde bir kahraman gelmiş, devin elini kesip nehre atmış ve şehri devden kurtarmış. Masal bu kadardır.

Bu masalda Belçikalılar; Psikopat, zalim bir despot dev tarafından terörize edilen asil tüccarlar olarak anlatılır. Ancak gerçek hayatta kendileri o zâlim devin ta kendisi oldular. Ne ironik bir metafor! Bu masala bakılırsa kesilip Kongo Nehri'ne atılması gereken el, II. Leopold'un eli olmalıydı, gerçek Belçika tarihinin mutlu sonla bitmesi için. Belçika ise daha yakın zamana kadar tüm ısrarlara rağmen II. Leopold'un heykellerini kaldırmayı reddetti. Tâ ki 2019'da ABD'de George Floyd isimli bir siyahinin, bir polis tarafından öldürülmesi ile başlayan ve büyük bir harekete dönüşen "Black Lives Matter" (Siyahîlerin yaşamları değerlidir) gündeme gelene kadar.

Yine Belçika'da 1958 yılına kadar, zaman zaman "Human Zoo"lar kuruldu! Türkçeye çevrilmesi utandırıcı ama en yakın anlam sanırım "İnsanat Bahçesi". **Hayvan yerine insan, Batılılara göre "İnsanımı / Semi-Humane" zencilerin kafeste, çitlerin ardında beyazlara 'sergilenmesi'.**

Amerika Birleşik Devletleri'nde de benzer bahçeler kuruluyordu. Günümüzde Kongo Demok-

ratik Cumhuriyeti'ne ait topraklardan (o günlerde Kongo, Belçika'nın sömürgesiydi) Mart 1904'te Amerikalı köle taciri Samuel Verner, Ota Benga adlı Afrikalı genç bir erkeği kaçırmış ve insanat bahçesinde sergilenmek üzere ABD'ye götürmüştü. Kaçırıldığı günlerde henüz 12-13 yaşlarında olan Ota Benga, sekiz diğer genç erkeklerle birlikte gemiyle o yıl düzenlenecek Dünya Fuarı'na götürüldü. Ağır kış şartlarında, yeterli barınma, giyecek ve yiyecekten yoksun ve en önemlisi hürriyetinden yoksun bırakılan Ota Benga, aile özlemi ile depresyona girdiği ve Mart 1916'da silahla intihar edip öldüğü bildiriliyor. O sırada 25 yaşında olduğu sanılıyor. Bundan 1400 küsur yıl önce Yaratılmışların En Üstün'ü Efendimiz (s.a.v.): "Eğer üzerinize Habeşi ve burnu kulağı kesik bir köle, emir tayin edilse, sizi Allah (c.c.)'ın kitabı ile sevk ve idare ettiği sürece onun emirlerini dinleyiniz ve itaat ediniz"¹ buyuruyor ama daha 100 yıl önce sanayi devi ABD ve medeniyet beşiği (!) Belçika bu cürümleri işliyor. Akıl sahibi bir insan diyebilir mi ki insanlık, 600'lerden 1900'lere geçen 1300 küsur senede adalet yönünden gelişti ve üstüne koyarak ilerledi?

Fransız hegemonyasını kurmak maksadıyla kullanılan yöntemler, kıtlık ve hastalıkla Cezayirli katletti, savaş ve soykırım oranlarına ulaştı. Ceza-yirli tarihçi Mohammed al-Ameen Balghaith'e şöyle demişti: "Fransa'nın Cezayir'de kayıtlı 1,5 milyon sivil halkı katlettiği ortadadır. Er ya da geç bu soykırımını kabul edecektir." 2 milyon 800 bin tutsak Cezayirli ise kanlı medeniyet pastasının çileği idi herhalde Fransa için.

Yaptığı vahşet bunlarla sınırlı kalmayan Fransa, "Merd-i kıpti şecaat arz ederken sirkatin söyler" düsturunca 1912 yılında katlettiği Faslı Müslümanların cesetlerini posta pulu yapıp sergiledi.

Angola'da 1976'da CIA güdümlü 300 bin vatandaşın ölümünü mü söyleyelim?

1891'den itibaren Fransız sömürgesi olan Çad'da 1961'den sonraki bağımsızlık savaşlarında ABD-Fransa işbirliğiyle binlerce ölüden mi bahsedelim?

Yine batılı bir medeni (!) olan Portekiz'in Gine'de yaptığı katliamdan mı bahsedelim?

Libya'nın sömürgeci zâlim İtalya'dan çektiklerini mi konuşalım?

Önce Sovyetlerin sonra ABD'nin zulmüne maruz kalan Somali'ye mi üzülelim?

Önceleri Hollanda'nın sömürgesi olan ve sonra 5 ayrı sömürgeci gücün elinde oyuncak olup sonunda da CIA'nin bizzat katılımıyla 5 ay içinde bir milyondan fazla insanın öldüğü Endonezya'dan mı dem vuralım?

¹ İbn Mâce, Cihad 39; Buhârî, Ahkâm 4

Sömürgecilik dendiğinde ilk akla gelen ülkelerden olan Hindistan'ın, özellikle İngiltere tarafından yüzyıla yakın bir süre baskı altında tutulması ve yıllar boyunca süren bağımsızlık mücadelesi sırasında öldürülen 10 binlerce insandan ve daha sonraki katliamlardan mı yakınlım?

ABD'nin en kanlı katliamlarından biri olan ve 4,5 milyon Vietnamlının hayatını kaybettiği soykırımı mı lanetleyelim?

Yoksa Güney Afrika, Kenya, Kongo, Mozambik, Zimbabwe, Arjantin, Bolivya, Brezilya, El Salvador, Guatemala, Kolombiya, Küba, Şili, Haiti, Panama, Doğu Timor, Filipinler, Kamboçya, Kore, Laos, Afganistan, Filistin, Suriye, Irak ve daha sayamayacağımız birçok beldeyi mi zikrederim?

Bunca katliamı yapan medeni (!) Batı insanını, katliama maruz kalan insanlardan üstün kılan şey neydi? Kendi işlerine geldiği gibi çizdikleri ABD, Avrupa ve Rusya'nın üstte görüneceği şekilde tasarlanan haritaların sol tarafında bulunmaları mı bu yapıları meşru kılıyor? Yoksa ten renkleri sözüm ona "normal" olduğu, ne fazla siyah tenli, ne fazla sarı tenli, ne fazla gözü çekik, ne fazla kaşı kalın, ne fazla doğulu, ne fazla güneyli olmadıkları için mi bugün onlar medeni, katliama uğrayanlar ise terörist addediliyor?

Hâlbuki Aziz ve Celil olan Allah (c.c.) Nisâ Sûresi 1. ayetinde:

*"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan da yine onun zevcesini vücuda getiren ve onlardan birçok erkek ve kadınları yeryüzüne yayan Rabbinizden ittika ediniz(sakininiz)."*²

Ebu'l-A'lâ Mevdûdî (Allah ondan razı olsun) İtalyan ve Alman televizyonlarının kendisiyle yaptığı röportajlarda özetle şunları söyler: "Batılı hayat barışı tanımaz. Hayat, anlamını ve amacını yitirmiştir, aile çökmektedir, suç sınır tanımamaktadır ve şiddet dünyanın geleceğini tehdit etmektedir. İkinci hayatı hata, Batılı insanın dar görüşlülüğüdür. Eğer Batı medeniyeti, ırk ayrılığı gibi problemlere çözüm bulamıyorsa, insanlar İslam'ın bunları nasıl çözdüğünü ve milliyetçiliği aşan bir kardeşliği nasıl başardığını öğrenmelidir. Batılı insan şimdi, cihadın nasıl savaşın dehşetini ve barbarlığını ortadan kaldırdığını, İslamî öğretilerin uygulanmasının aileyi nasıl kuvvetlendirdiğini ve zihinsel bozukluklara ve sosyal bölünmeye yol açan kişisel ilişkilerin kesilmesini nasıl önlediğini öğrenmek zorundadır. İslam'ın evrensel mirası sadece Müslüman olarak doğanlar için değil, tüm insanlık içindir."

İmam Mevdûdî, Batının, insanlığı hiyerarşik bir sıraya koymada kullandığı suni parametreleri eleştirmektedir burada. Irk gibi tamamen kişinin

seçimi dışında gerçekleşen bir durumun, Batının gözünde insanları nasıl da ayırttığını, hâlbuki İslam'da üstünlüğün hiçbir şekilde ne ten renginde, ne coğrafyada, ne cüssede ve ne de sosyal herhangi bir statüde olmadığını güzel bir şekilde anlatıyor. Üstünlüğün gayri ihtiyari olan durumlarla değil, bilakis kişinin uğrunda çaba sarf edebileceği takva ile olacağını da İslam dini bize bildiriyor.

İrkçılığı men eden ve insanların aynı asıldan geldiğini ders veren Hucurât Sûresi 13. âyet-i kerimede:

"Muhakkak ki, Allah indinde en kerim olanınız, takvada en ileri olanınızdır."

Buyruluyor. Demek ki, Allah(c.c.)'tan korkma mefhumu içinde, ırkçılıktan sakınma da dâhil Allah (c.c.) indinde en makbul olanlar şu veya bu ırka mensup olanlar değil, hangi ırktan olursa olsun takvada en ileri gidenlerdir. Takva, Allah (c.c.)-tan korkmak, O'nun yasaklarından şiddetle kaçınmak, hassasiyetiyle uzak durmak mânâsına geliyor. Ama takva sahiplerinin sıfatlarıyla ilgili âyetlere baktığımızda takvanın İslâm'ı bütünüyle yaşamamanın âdetâ simgesi, alâmeti olduğunu görürüz. İslâm'ı kabul eden her Müslüman'ın aslında takvalı bir yaşamı da doğal olarak kabul etmiş olmasını, kendini Allah(c.c.) katında muttakiler zümresine dâhil etmek için çabalayacağını anlayabiliriz. Âl-i İmran sûresinde; Rabbimiz bizi, mağfiretine, cennetine çağırıyor, çağırmaktan da öte, "Koşunuz" diyor. (Âl-i İmran/133) Ve âyetin sonu, bu cennetin, muttakiler için hazırlandığını beyan ile geliyor. Dolayısıyla âyet, Müslümanları takvada yarışmaya davet etmiş olmuyor mu? Takva sahipleri için hazırlanmış cennete girmek üzere. Âyetin devamında takva sahiplerinin sıfatları şöyle sıralanır:

"Onlar darda ve genişlikte infak ederler." (Nafaka verirler, muhtaçların yardımına koşarlar.)

"Kızdıkları zaman, gayzlarını, öfkelerini yutarlar."

*"İnsanlardan gelen kötülöklere karşı affedici olurlar."*³

Sonraki âyette de bu sıfatlar, sayılmaya devam edilir:

*"Onlar bir kötülük yaptıklarında yahut nefislerine zulmettiklerinde hemen Allah'ı hatırlarlar da günahları için istiğfar ederler..."*⁴*"Yaptıklarında bile bile ısrar etmezler."*

İşte Allah (c.c.)'ın sevdiği kullar bu sıfatları taşıyanlardır. Hangi milletten, hangi tabakadan, hangi makamda ve hangi gelir seviyesinde olursa olsun. Allah (c.c.)'ın kulu olmanın şuuruyla eren ve bunun zevkini tadan her mü'min de, Allah (c.c.)'ın sevdiklerini sevmekle mükellef değil mi? Allah bu

² Burada Allah (c.c.)'ın bize emrettiği 'ittika etmek' fiili, takva ile aynı kökten gelmektedir.

³ Âl-i İmran, 135

⁴ Âl-i İmran, 135

kullarını severken bir mü'min nasıl olur da bu sıfatlardan uzak bir ırkdaşını sevebilir?

Fatiha'yı hemen takip eden sûrede de "Kur'an-ı Kerim'in muttakiler için bir hidayet olduğu"nun beyan edilmesi ve takvaya dikkat çekilmesi ne kadar mânidardır! Bu sûrede muttakinin sıfatları şöyle sıralanır:

"Gayba iman etmek",

"Namaz kılmak",

"Allah'ın ihsan ettiklerinden infak etmek",

"Kur'an'a ve daha önce inen kitaplara iman etmek",

"Âhirete şüphesiz inanmak"⁵

Bu sûrede de ırktan, kabileden, amirden, memurdan, köleden, efendiden söz edilmez. Sosyal statüden, doğulan beldenin haritadaki konumundan, sahip olunan ten renginden, vatandaşı olunan ülkenin isminin dünyada ne kadar itibar gördüğünden, yine ülkenin askeri gücünden, hazine rezervinden yani kısaca bâkî olmayan geçici hiçbir metadan bahsedilmez Allah (c.c.)'ın yüce kelâmında. Bahsedilenler hep takvaya yöneliktir, Âlemlerin Rabbi ve her zerrenin yaratıcısı, yarattığı düzende üstün olmanın formülünü, insanı üstün kılan şeyleri yani takvayı öğretiyor biz mahlûkatına.

Bütün emirler ya topyekûn insanlara yahut mü'minleredir. Hidayete çağıran âyetlerde hitap bütün insanlığa yapılır. Ne ırk, ne kabile, ne makam, ne rütbe gözetilmez. Bir Arap'ın hidayete ermesi bir İngiliz'in hidayete gelmesinden daha önemli değildir. Bir Amerikalı Müslüman'ın değeri, Mekke'de Kâbe'ye en yakın evde doğmuş olan Müslüman olmayan bireyden, dünyalık ölçülerle ölçülemeyecek kadar fazladır.

Bir de azap âyetleri var. Geçmiş kavimlerin başına gelen azaplarla ilgili ikaz âyetleri. Bu âyetlerde; kavimlerin işledikleri cürümlere, isyanlara, tekiplere, azgınlıklara ve peygamberlerine karşı yaptıkları eza ve cefalara dikkat çekilir. Azap, bu cürümleri için gelmiştir. Yoksa şu veya bu kavimden oldukları için değil. Eğer kurtuluş vesilesi belirli bir kavimden olmak olsaydı, herhalde Allah (c.c.)'ın Resûlü Muhammed (s.a.v.)'in öz amcası ebu Leheb sırf bu kavimden olduğu için kurtulacakların başına yazılırdı. Ancak onu, bırakın Kureyş kavminden olması Peygamberimiz (s.a.v.)'in amcası olması bile kurtarmıyor ve insanlığın en aşağılık konumlarından bir konumda ölüp gidiyor. Tebbet Sûresi nazil olduğundan beri yaşamış tüm Müslümanlar olarak namazlarımızda kendisine beddua ediyoruz.

Allah (Subhanehu ve Teâlâ) Hucurât Sûresi 1. âyetinde:

"Ey iman edenler! Allah'ın ve Resûlü'nün önüne geçmeyin, Allah'tan korkun."

Buyurarak; mü'mini, Kitap ve Sünnet'e muhalif, nefsi ölçüler getirmekten ve o yanlış zanların peşine takılmaktan men ediyor.

Bu ilâhî emri iyi değerlendiren bir mü'min, sûrenin devamında gelen, "Allah katında en şerefli, takvaca en üstün olanınızdır" ölçüsüne sımsıkı sarılır ve kavmini ileri sürmekle yeni bir şeref ölçüsü getirmekten şiddetle kaçınır.

Zaten övünme başlı başına bir hastalık. Kalbi karartan koyu bir is, ruhu kemiren büyük düşman... İslâm'ın yasakladığı kötü huylardan bir huy var: Ucb, yâni, amele güvenme. İşlediği iyiliklerle, yaptığı güzel amellerle iftihar etme ve kendini cehennemden uzak zannetme... Allah (c.c.) korkusuna perde olduğu için bu huy kötü add edilmiş.

Şimdi insafla düşünelim: Kendi irademizle ve Allah'ın emrine uyarak işlediğimiz güzel bir amelle övünmek bizi günaha sokarsa, tamamen irademiz dışında vuku bulan hiçbir tercih hakkımızın bahis konusu olmadığı ırk mevzuunda nasıl kendimizi övebilir, kavmiyet ile övünebilir ve yine tamamen kendi iradesi dışında başka bir ırka mensup olmuş kişiyi nasıl aşağılayabiliriz? Onu nasıl kınayabilir ve en kötüsü ona nasıl düşman olabiliriz?

Bunun akılla, ilimle, insafla hiçbir alâkası olmadığını Resulullah Efendimiz (s.a.v.)'in ırkçılık hakkındaki şu kelâmı güzelce ortaya koyar: "Asabiyyet-i cahiliyye..." (Cahiliye ırkçılığı)

İnsan, ırkından dolayı ne iyi olabilir, ne de kötü. İyinin ve kötünün tarifleri içinde böyle bir unsur yok. Bunu her akıl tasdik ettiği gibi, her vicdan da yakinen bilir. Bir insanın iyiliğinden söz ederken onun güzel ahlâkını, takvasını, sâlih amelini, dürüstlüğünü, çalışkanlığını anlatırız. Bunların tamamı onun iradesiyle ilgilidir. Kimse kendi ırkını kendi iradesiyle seçmediğine göre, biz "falan adam iyidir, çünkü filân ırka mensuptur" desek cehlimizi ilân etmiş oluruz.

Asabiyyet-i cahiliyye... Neresinden bakarsanız bakınız, ırkçılık dâvası cahiliyeden başka bir şey değil.

- Ruhun ırkı var mıdır?

Ruh, beden ülkesinin misafiri... İnsan, ana rahminde dört aylık oluncaya kadar bir nevi bitki hayatı yaşıyor. Falan ırktan olan bir babanın sulbünden gelmiş ve yine falan ırktan bir annenin rahminde karar

⁵ Bakara,2-4

kılmış. Babasında insan tohumunu halk eden, annesinin rahmini ona karargâh yapan Rabbinin ihsanıyla o karanlık menzilde büyümesini sürdürüyor.

İşte ırk mefhumu, ancak bu menzil için, bu ev için geçerli. Oraya gelen misafir hiçbir ırka mensup değil. Ruhlar âleminden geliyor rahme. Ruhun ırkı yoktur. Ve insan da kâmil mânâsıyla ruhtan ibarettir. Beden onun elbisesi. İnsan değişik kumaşlardan elbiseler giymekle değişmez.

Geliniz, aklızsız çocuklar gibi elbise dâvası gütmekten vazgeçelim.

Geliniz ruhumuza dönelim, irfanımızı artıralım. Kalbimizi Mevlâ'mızın razı olduğu güzel hasletlerle bezeyelim. O'nun sevgisini ruh âlemimize sultan yapalım. Diğer bütün sevgiler O'na tâbi olsun. O'nun marifetini aklımıza gaye kılalım. Bütün bilgiler O'na hizmet ettikçe güzelleşsin. Kendimize şu veya bu ideolojinin sapık liderlerini değil, Allah Resûlü (s.a.v.)'nü rehber edelim.

O, Arap milliyetiyle ortaya atılmadı. O, sadece Araplara değil, bütün âlemlere rahmet olarak gönderilmişti. Arap âlemi bu âlemlerden ancak birisi olabilirdi. O, tevhid dâvasıyla ortaya çıktı. Karşısında her nev'-iyle şirk vardı. İnsanları putların köleliğinden, nefsin esaretinden, bâtıl inançların tahakkümünden kurtarıp Allah (c.c.)'a kul etmek, O'nun dergâhında boyun büktürmek istiyordu.

Zulmün yerine adaleti ikame edecek, her türlü yanlış telâkkiyi vahiy nuruyla ortadan kaldıracaktı. Kötü ahlâkın her çeşidini, Kur'an ahlâkıyla değiştirecekti. O'nun bu dâvası kabileler ötesi, ırklar ötesi, hatta kâinat ötesiydi. Yaratıcısına inanmayan kul nasıl üstün olabilirdi? Öyleyse O (s.a.v.), işe imandan başlayacaktı. Nitekim öyle yaptı.

Rabbine isyan eden kul nasıl faziletli olabilirdi? O halde O, insanları ibadet etrafında toplayacaktı. Nitekim öyle yaptı. O'na kendi kavmi karşı çıktı. Kendi akrabaları karşı çıktı. Öz amcası karşı çıktı.

Asr-ı saadet'te, sahabelerin, inanmayan yakınları ile harp etmeleri ne kadar mânidardır! Ashab, hiçbir nesebî yakınlıkları bulunmayan mü'min kardeşleriyle omuz omuza veriyordu. Hatta içlerinden

Arap Yarımadası'ndan gelmeyen kardeşleri de vardı. Ve Allah (c.c.)'in bizlere sosyal olarak takvayı öğütlemesinin bir ürünü olan en değerli sahabelerden bazıları bunlardandı.

- İranlı Selmân-ı Fârisî her Müslüman'ın gönlünde önemli bir yer kaplamaktadır.
- Habeşistanlı (Bugünkü Etiyopya) Bilâl-i Habeşî birçok mü'minin gözünden yaşlar getirmiştir.
- Zeyd bin Hârise'nin Yemenli olması Allah Resûlü (s.a.v.)'nin evlatlığı olma şerefine önüne geçmedi.

• Yine Zeyd'in oğlu Usame de yine Allah Resûlü (s.a.v.)'ne en yakın sahabelerdendi ve aynen babası gibi Allah Resûlü(s.a.v.)'nin kumandanlarındandı.

• Yine Zeyd bin Harise'nin eşi ve Üsâme bin Zeyd'in annesi Ümmü Eymen Bereke de Habeşli bir köleydi önceleri.

• Mısır Kıptîlerinden Maria (Mary) El Kıpti annemiz ise Peygamberimiz (s.a.v.)'in pak zevcelerinden biri olmakla şereflenmişti.

- Suheyb er-Rûmî nam-ı diğer Romalı Suheyb, Bizans İmparatorluğu'nda büyüyen bir sahabemizdi.
- Abdullah bin Selâm İsrail asıllıydı.
- Allah Resûlü (s.a.v.)'nin "Kur'an'ı dört kişiden öğrenin" dediklerinden biri de Ebû Huzeyfe'nin azatlı kölesi, evlatlığı ve dostu Sâlim'di.

• Allah Resûlü (s.a.v.) Taif'te taşlanırken, O'na bir tabak üzüm götürüp, İslam davetini kabul eden (Bugün Musul'da bulunan) Ninovalı köle Addas'tı.

• Habeşistan hicreti sırasında Müslümanlarla tanışıp, onların davetinden etkilenen ve asıl Hristiyanlıkla tahrif olmamış, İsa aleyhisselama inmiş olan dinle İslâmiyet'in bir farkı olmadığını, ikisinin aynı kaynaktan çıktığını idrak eden Habeş hükümdarı Necâşî'nin cenaze namazını da gıyabında bizzat Allah Resûlü (s.a.v.) kıldırması.

ALLAH (C.C.)'TAN FİRAR ETMEYİN

Mücahit
İslam

"O hâlde (sizi Allah (c.c.)'tan alıkoyan put, dünya sevgisi, aile, toplum baskısı gibi her türlü prangadan kurtulup) Allah (c.c.)'a kaçın (fırar edin). Hiç şüphesiz ki ben, size O'nun tarafından (gönderilmiş) apaçık bir uyarıcıyım."¹

Hamd, kendisine sığınan kullarını yalnız bırakmayan Allah (c.c.)'a;
Salât ve Selâm, emin olan Muhammed aleyhisselâm'a olsun.
Allah (c.c.)'a fırar edin...

Allah (c.c.)'a, O'nun emanlığına, ahiretin genişliğine, kalplere huzur ve şifa veren Kur'an'a, insanları küfrün karanlığından vahyin aydınlığına çıkaran İslam'a, rahmeti gazabını aşan El-Hâlık ve El-Cebbâr olan Allah (c.c.)'a fırar edin.

Dünyadan, dünyanın zilletinden, dünyanın darlığından kullarını çıkarıp dünyada ve ahirette esenlik veren es-Selâm olan Allah (c.c.)'a fırar edin.

Küfürden, şirkten, şeytandan, isyandan, kendisini ilah ve rabb pozisyonunda sunmaya çalışan tüm tağutlardan el-İlah, er-Rabb olan Allah (c.c.)'a fırar edin, O'na sığının.

Toplumdan, onun baskısından, kâfir ve müşriklerin teklif ve tehditlerinden, onların boykotlarından, onların sana dayattığı cahiliye hayatından her şeyi işiten, işittiklerinin gereğini yapan es-Semî; izzet sahibi, her şeyi mağlup eden ve kullarından dilediğini izzetli yapan el-Aziz olan Allah (c.c.)'a fırar edin, O'na yönelin.

Böyle eksiksiz, kendisinden başka ilah olmayan Allah (c.c.)'a fırar etmek varken şuanda insanlar Allah (c.c.)'tan fırar ediyor.

Es-Selâm olan Allah (c.c.)'tan fırar ediliyor.

El-Aziz olan Allah (c.c.)'tan kaçıp tağutlara fırar ediliyor.

Es-Semî' olan Allah (c.c.)'tan kaçıp türbelere fırar ediliyor.

El-Hafız olan Allah (c.c.)'tan kaçıp kendilerine hiçbir fayda ve zarar vermeyen nazar boncuğu, bez, çaputa... Fırar ediliyor.

El-Hakim ve El-Hakem olan Allah (c.c.)'tan kaçıp sahte Rabb, ilah ve parlamentolara fırar ediliyor.

Maddi ve manevi hastalıklara şifa veren Allah (c.c.)'tan kaçıp kabir, şeyh ve müritlere fırar ediliyor.

El-Vâris olan Allah (c.c.)'tan kaçıp toplumlara fırar ediliyor.

Harcayarak Allah (c.c.)'a yaklaştırmaya vesile olacak dünyaya fırar ettiniz.

Fırar ettiğiniz dünya, şahıs, kurumlar sizi esir aldı ve dünyaya saplanıp kaldınız, battıkça battınız.

Dünya, şirk ve ehli sizi çektikçe çekti içine, Allah (c.c.)'ın hakkı olan tevhidi unuttunuz.

Parlamentolarınızdaki herkese danıştınız hatta iki yüz kişilik nüfuslu olan mahalle muhtarlarına bile danıştınız ama tüm insanların yaratıcısı olan Allah (c.c.)'ın kitabına ve onun Resûlü (s.a.v.)'nin sünnetine danışmadınız.

Allah (c.c.)'tan fırar ettiniz, sonra kan döküldü.

Allah' (c.c.)'tan fırar ettiniz, sonra kıtlık baş gösterdi.

Allah (c.c.)'tan fırar ettiniz; yangınlar, seller başladı.

Allah (c.c.)'tan fırar ettiniz; ülkeler parçalandı, kavmiyetçilik başladı.

Allah (c.c.)'tan fırar ettiniz; şirk, zulüm ve mâsiyetler çoğaldı.

Ve akıllara şu ayet geldi:

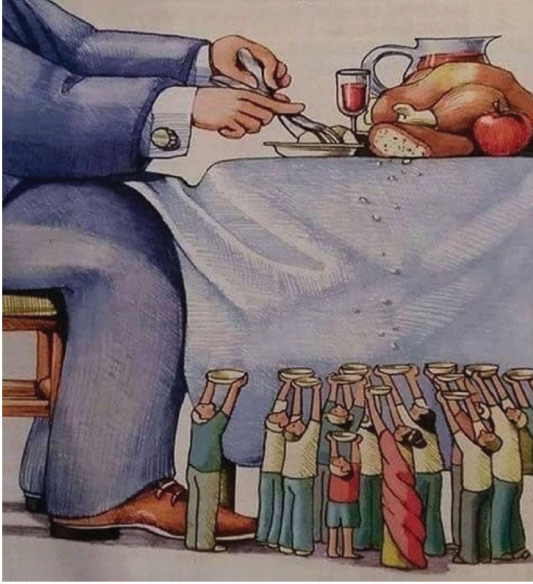
تَذْهَبُونَ قَائِنَ

"(Buna rağmen, onu bırakıp) Nereye gidiyorsunuz?"²

¹ Zâriyât, 50

² Tekvîr, 26

Rahman ve Rahim olan Allah (c.c.)'in adıyla
Zamanın kalbi hastalığı; gücümüzü bitiren, bizi günden güne daha da küçük düşüren bizde olan güzel hasletleri eriten bireyselleşme hastalığı...

Şimdi nedir bu bireyselleşme hastalığı diyeceksiniz? Bireyselleşme hastalığı, bugün İslam ümmetinin bu halde olmasına sebep olan bizim küçük hesaplar yaparak sadece kendimizi ve menfaatimizi düşündüğümüz ve kitlesel olarak hareket edemememize sebep olan ve bu yüzden de ne yaparsak yapalım 1 metre dahi yol alamadığımız, davamızı ve davetimizi etkileyen, Allah (c.c.)'in dinine tezat olan bir düşünce tarzıdır.

Bugün etrafımıza baktığımızda hemen hemen herkesin bu düşünce içerisinde olduğunu göreceğiz. Genel olarak herkeste oluşan durum; bana bir şey olmasın, işim bozulmasın, rahatım yerinde olsun, onun dışında kim ne derse kim ne yaparsa yapsın bizi ilgilendirmeyen denilen bir düşünce yer edinmektedir. Âma bu sadece kendimizi düşünmemiz komşularımıza, akrabalarımıza, arkadaşlarımıza, çevremize, ülkemize İslam âlemine duyarsız olmamızdır ki ne yaparsak yapalım hep aynı yerdeyiz. Aslında bireysel menfaatimizi düşünmemiz bize çok az bir yarar sağladığı gibi çok fazla da zarar veriyor. Birlikten kuvvet doğar metodunu

unutmuşuz ne yazık ki. Şuan İslam ümmeti bu halde paramparça olmuşsa bu bizim bireysel hastalığımızın kötü bir eseridir. Biz birbirimizin hakkını, menfaatini, halini düşünseydik, bugün İslam beldelerinin Müslüman halkı bu hale düşmezdi. Çünkü bugün dünyayı yönetenler hem Allah (c.c.)'in yönetim sistemlerinden uzaklaşmışlar hem de bireysel menfaatlerini ön planda tutmaları sebebiyle durumları ortadadır. Her gün sadece geçinme kaygısıyla yaşıyoruz. Başka düşündüğümüz bir şey yok. Yahudiler için dünya ekonomisini yönetiyorlar diyoruz. Ve başarılı olmalarının tek sebebi, kitlesel olarak düşünüp hareket etmeleridir. Bugün biz daha kendi ticaretimizde bile Müslüman kardeşimizle küçük hesaplar yüzünden anlaşamıyoruz. Bu küçük meseleler de aramızda sıkıntılar oluşmasına neden oluyor. Gelin bu mesele ile alakalı Peygamber efendimiz (s.a.v.)'e şöyle bir kulak verelim:

*"Mü'minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acıtmakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar."*¹

Şimdi bu hadisten sizce ne anlamalıyız? Peygamber efendimiz (s.a.v.) bize aslında bu hayatın yaşama tarzını belirleyen bir model olmuş ve öyle bir metod göstermiş ki bizi başarıya ulaştıracak, kaybetmeyeceğimiz, kitlesel olarak kazanacağımız bir sonucu ne güzel göstermiştir. Bu yüzden bu bizim bireysel olarak düşüneceğimiz ve küçük hesap yaparak küçük menfaatler elde edeceğimiz bir metod değil. Kitlesel olarak düşünülen ve kitlesel olarak menfaatimize ve daha fazla yararımıza olan bir metottur. Biz kitlesel olarak düşünebilirsek yani önce ben değil önce biz olabilirse düşünce tarzımız bir şeylerin kendiliğinden düzeldiğini göreceğiz. Peki, bizi bu düşünce tarzına iten nedir? Şimdi biraz da bunu konuşalım. Bizi buna iten aslında bizim böyle görmemizden kaynaklanıyor. Misal bugün ilk ele alacağımız kurum ailedir. Aile kurumunun kendi içinde bireyselleşme hastalığı olursa aile içinde böyle bir sorunun ortaya çıkması gayet doğal olur. Günümüzdeki arazi kavgalarının, cinayetlerin vb. sorunların olması bunun maalesef en üzücü örneklerindendir. Ne yazık ki bu hayatın her alanına sıçramış bir hastalıktır, yaşadığımız dönemde bizi yöneten sistem veya ideolojiler, bu sistemin başındaki idareciler, onların kuklaları ve hemen hemen herkes kendi menfaatlerini ön planda tutmaktadır. Arkadaş ortamı da aynı şekilde... Buda bireyselleşme hastalığının oluşmasına sebebiyet veriyor. Çevremizdeki bu hastalık maalesef toplumun gerçeği olmuş durumdadır. Toplumda oluşan bu bireysel düşünme tarzı, yeni yetişen nesil de etkiliyor. Yeni nesil bu zehirle büyüyor ve bu da sıkıntıların ileri bir seviyeye taşınmasına neden oluyor.

Bu yüzden daha iyi bir dünya ve Müslümanların maslahatı ve güçlenmesi için bu bireysel düşünmeden vazgeçip kitlesel düşünme eylemini bir an önce hayata geçirmek başta ben olmak üzere tüm Müslüman kardeşlerim üzerine kaçılmaması gereken çok ehemmiyetli bir sorumluluktur. Rabbim bireysel düşünce hastalığından bir an evvel kurtulmayı başta ben olmak üzere tüm Müslüman kardeşlerime nasip etmesini niyaz ediyorum.

Duaların sonu Allah(c.c.)'a hamd etmektir.

¹ Buhârî, Edeb 7; Müslîm, Birr 66

Diyabet ya da orijinal adıyla Diabetes mellitus. Diabetes eski Yunanca-Grekçe'de idrara geçen anlamına ve Mellitus da Latince'de tatlı ya da bal manasına gelir. Sıklıkla yalnızca diabet ya da diyabet veya halk arasında şeker hastalığı olarak adlandırılan, genellikle kalıtsal ve çevresel etkenlerin birleşimi ile oluşan ve kan glukoz seviyesinin aşırı derecede yükselmesiyle (hiperglisemi) sonuçlanan metabolik bir bozukluktur. Genellikle kronik ve ilerleyen bir hâlde seyreden bu hastalık, vücudumuzda pankreas adlı salgı bezinin yeterli miktarda insülin hormonu üretmemesi ya da ürettiği insülin hormonunun etkili bir şekilde kullanılamaması durumunda gelişen ve genellikle ömür boyu süren bir hastalıktır. Erken teşhiste tedavi edilme ihtimali olan hastalar, normal hayatlarına devam edebilirler. Geciken teşhis nedeniyle hastalığın ilerlemesi durumunda çok ciddi sağlık sorunlarına ve kalıcı hasarlara neden olabilir. En önemli belirtiler arasında; aşırı susama, sık idrara çıkma, yorgunluk, açıklanamayan kilo kaybı ve tekrarlayan enfeksiyonlar bulunmaktadır. Özellikle çocuklarda bu belirtiler çok kısa süre içinde ortaya çıkabilir. Araştırmalarla farklı diyabet tanımları ile sayısı 5'e kadar çıkan hastalık, en sade ve bilinen itibarıyla 3 tip olarak görülür: Tip 1 Diyabet, Tip 2 Diyabet ve Gestasyonel (Gebelik) Diyabeti.

Tip 1 Diyabet: Bu tip diyabetiniz varsa vücudunuz insülin üretmez. Bağışıklık sisteminiz, insülin üreten pankreasınızdaki hücrelere saldırır ve yok eder. Tip 1 diyabet genellikle çocuklarda ve genç erişkinlerde teşhis edilir, ancak her yaşta ortaya çıkabilir. Bu tip diyabet, tüm diyabetli vakaların %5-10'unu oluşturur. Tip 1 diyabetlilerde insülin üretimi ya yoktur ya da çok azdır. Pankreas insülin üretmediği için insülin, enjeksiyon veya pompa yolu ile vücuda verilir. İnsülin tedavisi, vücutta var olan bir eksikliğin yerine koyulmasını sağlar. Kesin tedavisi yoktur. Hastaların kan şekeri seviyesini kontrol altında tutmak için günlük insülin enjeksiyonu yapılması gerekir.

Tip 1 diyabetin nedenleri arasında;

Kalıtım (genetik), Pankreasa zarar veren virüsler, Vücudun kendi savunma sisteminde oluşan ve pankreastaki insülin yapan hücrelerin tahribi ile sonuçlanan sorunlar vardır.

Tip 1 diyabet belirtileri arasında ise;

Susuzluk hissi ve ağız kuruluğu, İstem dışı kilo verme, Sık idrara çıkma, Çocuklarda daha önce olmayan bir şekilde geceleri yatak ıslatma, Aşırı açlık hissi, Sinirlilik ve diğer ruh hali değişiklikleri, Aşırı yorgun hissetme, Görme sorunları ve bulanık görme

Tip 2 Diyabet: Bu tip diyabet, genellikle 40 yaşın üzerindeki kişilerde görülen diyabet tipidir. Hatta eskiden "erişkin yaşta başlayan diyabet" adıyla anılırdı. Pankreasın yeterli miktarda insülin salgılayamaması veya salgılanan insülinin yeterli derecede kullanılmaması nedeniyle kan şekerinin yükselmesi durumudur.

Tip 2 diyabetin tam olarak nedeni ve hastalığı neyin tetiklediği hala bilinmiyor, ancak son yıllarda tanı konan hasta sayısının artmasıyla, yeni çalışmalar hazırlanmakta ve yeni teoriler ortaya atılmaktadır. Genetik ve aile öyküsü önemli bir rol oynamaktadır. Eğer anne ya da babanızdan biri diyabet hastası ise sizin de diyabet olma ihtimaliniz artar. Tip 2 diyabeti olan kişilerin çocuklarının yıllık sağlık kontrollerinde kan şekere baktırmaları gerekir. Araştırmalar, yaşam biçiminin de bu hastalıkta rol oynadığını gösteriyor. İnsanlar daha hareketsiz yaşamlar sürdürdükçe başta aşırı kilolu ve aktif olmayan çocuklar olmak üzere yeni Tip 2 diyabet vakalarının sayısında dramatik bir artış oluyor. Farkında olunması gereken diğer risk faktörleri aşağıdaki gibidir:

Tip 2 diyabet genellikle 45 yaşından sonra ortaya çıkar ancak son yıllarda ortalama başlangıç yaşı daha düşük olmaktadır. Tip 2 diyabete çocuklarda da rastlanmaktadır. Irk ve etnik köken de önemli nedenler arasındadır. Özellikle Afrika kökenli Amerikalılar, Hispanik/Latino Amerikalılar, Yerli Amerikalılar ve Asya Kökenli Amerikalılarda Tip 2 diyabet gelişme eğilimi daha fazla gözlemlenmiştir.

Tip 2 diyabetin belirtileri arasında;

- Yorgunluk ve halsizlik, Sık idrara çıkma, İdrarda şeker bulunması. Ayaklarda karıncalanma ve iğnelenme hissi, Deride kaşıntı, İyileşmeyen yaralar, Ağız kuruluğu ve aşırı susama, Sık ve aşırı acıkma, Açlığa tahammülsüzlük, Ağızda aseton kokusu, İstem dışı kilo kaybetme, Göz merceğinden sıvı çekilmesine bağlı olarak bulanık görme ve görme bozuklukları izlenebilir.

Gestasyonel(Gebelik) Diyabeti: Kadınlarda hamilelik sırasında ani yüksek kan şekeri içeren ve hem anne hem de çocukta komplikasyonlarla ilişkili olan bir diyabet türüdür. Genellikle hamilelikten sonra geçen bir diyabet türüdür. Ancak kadın bu dönemde yüksek şekerden etkilenir. Çocuğun ise kalan hayatında Tip 2 diyabet gelişme riski yüksektir.

Bir de halk arasında "gizli şeker" diye bilinen ya da bir diğer adıyla pre-diyabet var. İstatistiklere göre, Türkiye'de her 3 kişiden 1'inin gizli şekeri vardır.

Gizli şeker terimi tam olarak kan şekerinin olması gerekenden yüksek ama şeker hastası kabul edilmeyecek seviyede olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Yani yapılan açlık-tokluk kan testleri neticesinde çıkan sonuçlar, normal aralıkta seyretmez. Fakat Tip 2 diyabet teşhisi konacak kadar da fazla seyretmediği için gizli şeker adı verilmektedir. Yani diyabet hastası değiller ama diyabet hastası adayı oldukları için gerekli önlemleri almaları çok önemlidir. Hatta istatistiklere göre, gizli şeker hastalarının hatırı sayılır bir kısmına 10 yıl sonra tip 2 diyabet teşhisi konmaktadır. Gizli şeker hastalarının açlık kan şekeri ölçümlerinde değerleri genel olarak normal seviyelerde seyrederken tokluk kan şekeri değerlerinde ise dalgalanmalar görülür. Gizli şeker hastaları da bir nevi diyabet hastası adayları oldukları için, verdikleri belirtiler de diyabetik belirtilerdir. Gizli şekerin belirtileri ise;

- Vücut ağırlığında meydana gelen artış, obeziteSık sık açlık hissi ve çok yemek yeme ihtiyacı
- Yüksek kan basıncı
- Ani sinir, öfke atakları
- Kolesterolün artması
- Halsizlik, yorgunluk hali
- Odakta zorluk
- Susuzluk, ağızda kuruluk hissi
- Su tüketiminin normalin üzerinde olması
- Bulanık görme
- Uyku sorunları
- Ciltte meydana gelen koyulaşmalar, renk değişiklikleri

Tedavi

Diyabet tedavisinde kullanılan pek çok yöntem vardır, bunlar hastalığın tipine ve aşamasına

göre değişir. İlaç tedavilerinin yanında egzersiz ve sağlıklı beslenme, hastalığın geriletilmesinde çok faydalıdır.

1860 yılında alman bilim adamı Paul Langerhans pankreas adacıklarını bulmuş ancak fonksiyonunu anlayamamıştır. Bu adacıkların diyabetle bağlantısından sonraki yıllarda kuşku duyan başka bilim insanları oldu. Frederick Grant Banting, James Rickard Macleod, Charles Herbert Best, James Bertram Collip isimli 4 bilim adamı, aynı dönemde aynı laboratuvarında çalışarak Latince'de ada anlamına gelen "insula" kelimesinden türetilen insülini ürettiler. Kan şekerinde düşürücü etkiye sahip olan insülin, diyabet tedavisinde kullanılır. Araştırmacılarına ayrı zamanlarda üç ayrı Nobel Ödülü kazandıran insülin, 1921 yılında Kanada'da Banting ve Best tarafından ilk keşfedildiğinde henüz kimse tıp tarihinde yeni bir çıkış açıldığının farkında değildi. İnsülinin keşfinden sonra 11 yaşında tip 1 diyabet hastası Elizabeth Hughes ilk hastalardan birisi olmuştur. Çünkü kendisi ilk insülin enjeksiyonu alan hastalardan biri olmasının yanı sıra bu inanılmaz keşfin sonucu ile hayata tutunmuştur. Hatta Elizabeth, yaşadıklarına dayanarak "tarif edilemez bir biçimde muhteşem" demiştir. Diyabetlilerde bağışıklık sisteminin etken olduğu beta hücrelerinin zarar görmesiyle insülin üretimi sekteye uğrar. Buna bağlı olarak insülin bir 'yerine koyma tedavisi' olarak adlandırılabilir.

İnsülinin üretiminden sonra tarihte pek de sık rastlanmayan bir gelişme daha yaşandı. Bu 4 bilim adamı aralarında farklı konularda anlaşmazlıklar yaşamalarına rağmen, insan hayatını ve insan hayatının kalitesini önemsediklerinin bir göstergesi olarak insülinin patentini sembolik bir fiyat olan 1 dolar karşılığında Toronto Üniversitesi'ne devrettiler. Bu örnek tavrın devamında, bugüne kadar insülinin dünya genelinde minimum fiyatlarla halklara ulaştığını söylemek isterdik ama ne yazık ki öyle olmadı. İlaç firmaları, kontrol edilemez bir hızla büyümeye başladılar. ABD'de 2009 yılında 75 dolar civarında olan insülin fiyatı enflasyon ile paralel bir artış gösterseydi bugün 90 dolar civarında bir fiyata satılacaktı ama 2019 itibarıyla fiyatı 275-300 dolar aralığına çıktı. Patenti ücretsiz olan günlerden, ilacı pazarlama stratejileriyle 300 dolara satılan günlere gelindi. Fakir halkların insüline ulaşmasının hayal olmasının yanında büyük ülkelerde bile insüline ulaşamayıp ölen insanların bulunması süslü gösterilen dünya medeniyetinin gerçek yüzünü göstermektedir. Verilen cevap ise Adam Smith'in liberal dünyanın insanlarını uyutan sözlerinden: "Laissez faire, laissez passer (Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler)" oluyor...

İstatistik

İstatistikler ise gün geçtikçe daha korkunç bir hâl alıyor. IDF(Uluslararası Diyabet Federasyonu) Diyabet Atlası tahminlerine göre 2015 yılında dünyada;

Her 11 yetişkinden 1'i diyabetli. (415 milyon)

2 diyabetli yetişkinden 1'ine (%46,5) teşhis konulmamış yani diyabetli olduğunu bilmiyor.

Küresel sağlık harcamalarının %12'si yani yaklaşık sekizde biri diyabete harcanıyor. (673 milyar dolar)

7 doğumdan 1'i gebelik diyabetinden etkileniyor.

Diyabet hastalarının dörtte üçü (%75) düşük ve orta gelir düzeyindeki ülkelerde yaşıyor.

542,000 çocuk Tip1 diyabet hastası.

Her 6 saniyede 1 kişi diyabet hastalığından hayatını kaybediyor.

Sadece 2015 yılında hayatını kaybedenlerin sayısı 5 milyon

IDF tahminlerine göre, 2040 yılı dünya diyabet haritasında;

10 yetişkinden 1'inin diyabet hastası olması öngörülmüyor. (642 milyon)

Diyabet ile ilişkili hastalıkların sağlık harcamalarının 802 milyar doları aşması bekleniyor.

Bir diğer yapılan araştırmaya göre, her yıl dünyada 100 bin çocuktan 17'si diyabetle tanışıyor.

Bunu önlemek için ise küçük yaştan itibaren çocuklarımız sağlıklı yiyeceklere yönlendirmeli. Sağlıklı

kahvaltıyla güne başlamaları, bütün gün dikkatlerini toplamalarına ve hareketli olmalarına yol açar. Okula yarılarında yiyecek götürüyorlarsa tam tahıllı ekmek, soğuk tavuk, hindi, evde kendimiz hazırladığımız, içeriğini bildiğimiz köfte gibi seçenekler, taze sebze ve meyve ideal seçimler olacaktır. Şekerini kontrol altında tutacak ayran, süt, badem, ceviz, fındık gibi ara öğün yapacağı atıştırma kalıpları da unutmamamız lazım. Beslenme biçimini değiştirmesi ve zararlı yiyeceklerle yönelmemesi bizim elimizde. Eğer okulda yiyorsa neler yediğine bakıp onu yönlendirmek, yaşına bağlı birlikte seçim yapmak, onun da anlamasını sağlamak en iyisi. Çocuğumuzu her gün en azından 30 dakika spor yaptırabilirsek diyabetini normal seviyelerde tutmasını sağlamış oluruz. Ayrıca oyunlarla, internetle ekran başında geçireceği saatleri günde bir ya da iki saatle sınırlarsak daha hareketli bir yaşamı olur. Çocukların küçük yaştan buna alışması ömrü boyunca bunu sürdürmesine, daha olumlu, neşeli olmalarına yol açıyor. Birlikte yürüyüş yapar, bisiklete binme ya da basketbol-voleybol gibi sporlarla uğraşırsak biz de hem sağlıklı yaşamış hem de birlikte güzel vakit geçirmiş oluruz. En önemlisi şunu unutmamamız gerekir; çocuklarımız rol modeller olarak bizleri alır. Bunu dille söylemese bile çocuk, en çok anne-babasından gördüğü şeyleri alır. Bunun için bizler, diğer her şeyde olduğu gibi sosyal hayatımızda, yeme-içmemizde, sporumuzda ideal, olması gereken çizgiyi yakalarsak ekstra nasihatlere gerek kalmadan çocuklarımızı da hemen etkilerini görmesek bile orta ve uzun vadede düzeltmiş oluruz.

2006 yılında Uluslararası Diyabet Federasyonu tarafından diyabet hastalığının evrensel simgesi olarak "mavi halka" belirlenmiştir. Yine uluslararası Diyabet Federasyonu ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından 1991 yılından itibaren her yılın 14 Kasım günü Dünya Diyabet Günü olarak kabul edilmiştir.

Diyabet diğer birçok hastalıkta olduğu gibi kendi piyasasını da oluşturmuş durumda. Diyabete uygun ekmekler, çörekler, poğaçalar hatta kadayıflar, baklavalar, reçeller ve daha birçok iştah kabartan ürün bulunmakta. Ürün çeşitliliği bulunan piyasanın üreticilerinin ilk hedefi, ürettikleri ürünlerin orijinaline en yakın lezzette olmasıdır. Misalen; diyabet hastalarına uygun üretilen bir baklavada hedeflenen tadının bildiğimiz standart baklavaya en yakın olmasıdır.

Yeni tip koronavirüs olan Covid-19'dan en fazla etkilenenler arasında diyabet hastaları da bulunuyor.

Diyabeti olanlar süreci daha ağır geçirebiliyor. Bir taraftan da gizli diyabeti olanların farkında olmadan taşıdıkları riskler de var. Henüz net verilerle ispatlanmamış olmasına rağmen koronavirüs salgınından sonra diyabet hastalığının arttığı konusunda da gözlemler mevcut. Uzmanlar, koronavirüsün sadece akciğer ve damarları değil, pankreası da hedef aldığını ve pankreas bezinin çalışmasını yavaşlattığını ve bu durumun da genetik olarak yatkın bireylerde Tip 1 diyabetin ortaya çıkmasına yol açabileceğini söylüyor. Diyabeti olanların Covid-19'u normal bireylere nazaran daha ağır geçirdiğini ifade eden uzmanlar, diyabetin Covid-19'dan ölme riskini 3-4 kat artırdığının altını çiziyor. Kan şekerinin kontrol altında tutulması ise hayati bir önem arz ediyor. Kan şekeri kontrol altında tutulan diyabetli koronavirüs hastalarının ölüm oranıyla, normal koronavirüs hastalarının ölüm oranının arasında cüzi bir fark olmasına rağmen kan şekeri yüksek seyreden diyabetli koronavirüs hastalarının hem yoğun bakım sürecinin daha ağır geçtiği hem de ölüm oranlarının çok daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Nihayetinde şunu aklımızdan çıkarmamamız gerekir; ismi diyabet olsun veya başka bir şey olsun, Allah (c.c.)'ın bizler için imtihan vesilesi kıldığı hastalıkları, yine tüm mevcudatın sahibine sığınarak sabırla geçirmeliyiz. Ne olursa olsun O'nun ipine sınıksız sarılıp O'ndan başka şifa veren olmadığını bilmeli ve buna uygun hareket etmeliyiz.

TEDVİN-CEM'ÜL EHADİS

Sözlükte “yazmak, toplamak, derlemek” anlamındaki tedvîn, terim olarak hafızalarda ve değişik yazı malzemeleri üzerinde bulunan hadis metinlerini belli bir tasnife tâbi tutmadan yazıya geçirmeyi ifade eder.¹

Hadis tarihi içerisinde işleyeceğimiz tedvîn dönemini, kitabet ve tasnif döneminden ayıran temel özellik; toplanan hadislerin (rivayetlerin) tespit edilmiş belirli bir sınıflandırmaya tabi tutulmadan toplanmasıdır. Aslında dikkat edilirse kitabet, tedvîn ve tasnif kelimelerinde ortak nokta “toplamak”tır. Ama bu üç terim; anlam, kapsam, sistem ve zaman bakımından farklı “toplama” işlemlerine delalet etmektedir.²

Hiz. Peygamber (s.a.v.) ve sahabe devrine ait bir olay olarak tedvîn; (kitabet) sahabilerin Peygamber (s.a.v.)’den direk işittiklerini ezberlemesi ya da yazıya geçirmesidir.

Sahabilerden herhangi birinin bir başka sahabinin rivayetlerini yazdığına dair herhangi bir bilgiye sahip değiliz.

Abdullah bin Amr, meşhur sahifesi için “bu benim Rasûlullah (s.a.v.)’tan işittiğim es-Sahife tu Sadıka’dır. Benimle Rasûlullah (s.a.v.) arasında bu hadisleri bana ulaştıran herhangi bir kişi yoktur”³ demiş, kitabetin çok özel anlamda bir “toplama” demek olduğunu göstermiştir.⁴

Kitabet dönemi içerisinde sahabenin hadis toplama işlemi, Peygamber ve sahabe dönemi içindir. Asıl tedvîn dönemi, kısmen sahabe dönemini de içine alan büyük tabiiler devri diyebileceğimiz birinci hicrî asrın sonu ile ikinci hicrî asrın başlarına ait bir dönemdir. Tedvîn döneminde hadis toplama sınırı; ulaşılabilen her sahabe, bulunabilen her hadis veya vesikadır. Tedvîn, aslında farklı sahabiler tarafından rivayet edilmiş hadisleri toplama ile sahabiler tarafından yazılmış sahifeleri toplama anlamlarını kapsamaktadır.

Bir sonraki sayımızda anlatacağımız tasnif dönemi ise şu manaya gelmektedir: Tedvîn döneminde toplanmış bütün rivayetlerin ya Ale’r-Ricâl ya da Ale’l Ebvâb olarak sınıflandırma işlemidir. Bu dönemdeki tedvîn, aslında kitaplaştırma anlamında bir toplama değildir.

Hadis tedvînin başlangıç tarihi için belirli net bir tarih vermek mümkün değildir. Tedvînin başlangıcı ile ilgili bazı sahih rivayetler ez-Zührî (50-124) ismi üzerinde durmaktadır. İmam Mâlik’in (H.93-179) şu sözü çok şöhret kazanmıştır:

“Hadisi ilk tedvîn eden kişi ibni Şihab ez-Zührî’dir.”⁵

ez-Zührînin bizzat kendisinden şöyle nakledilir:

“Bu ilmi benim tedvînimden önce hiç kimse tedvîn etmemiştir.”⁶

Hadis toplama işinde ez-Zührînin arkadaşları olan Sâlih bin Keysân ile Ebu’z-Zinâd’ın haberlerinden ez-Zührînin işittiği her şeyi yazdığını görüyoruz. Bu yüzden İmam Zührînin hanımının, onun kitaplarından şikâyet ettiğini ve ona, “bunlar, üzerime getireceğin üç eşten daha çekilmez” dediğini görüyoruz.⁷

Her ne kadar ez-Zührî, hadisleri ilk tedvîn eden kişi (müdevvîn) olarak kabul edilse de bu onun çağdaşları arasında ondan başka hadis toplayan olmadığı manasında anlaşılmamalıdır. Ez-Zührî’den daha yaşlı, tabiî arasında da farklı sahabilerden işittiklerini yazan kimselerin bulunduğu inkâr edilemez. Hiç şüphesiz ez-Zührînin bu işte ilk oluşu, resmi manada ilk müdevvîn olması olarak anlaşılmalıdır.⁸ Ez-Zührînin ilk müdevvîn olarak tanınması bu sâlih amelinin çok daha geniş ve bereketli olması sebebiyledir. Ma’mur bin Râşid’in (95-153) “biz, ez-Zührîden pek çok hadis öğrendiğimizi zannederdik. Fakat halife Velîd bin Yezîd (ö.126) öldürülüp de hazinelerinden Mervan Ailesi için ez-Zührî’den yazılan ilmin kitaplar halinde, hayvan sırtında taşındığını görünce ondan öğrendiklerimizin ne kadar az olduğunu anladık”⁹ sözü, ez-Zührî’nin bu sahadaki faaliyetinin

¹ TDV Ansiklopedisi “tedvîn maddesi”

² İsmail Lütfi Çakan, Hadis Edebiyatı, Ekim 2015, Sayfa 39

³ İbni Sa’d, Tabakat, VII. 2, 189

⁴ İsmail Lütfi Çakan, Hadis Edebiyatı, Ekim 2015, Sayfa 39

⁵ İbn Abdülber, Câmîu Beyânîl-İlm, Sayfa 102, Aralık 2019

⁶ Talat Koçyiğit, Hadis Tarihi, Sayfa 240, Haziran 2018

⁷ Talat Koçyiğit, Hadis Tarihi, Sayfa 242, Haziran 2018

⁸ İsmail Lütfi Çakan, Hadis Edebiyatı, Ekim 2015, Sayfa 41

⁹ Ebû Nuaym, Hilye, III. 361

büyüklüğüne delalet ettiği gibi bu söz, o devirde ez-Zühri'den başka bir hadisçi hakkında da söylenmemiştir.¹⁰

Tedvin dönemini bu şekilde tanımlayıp giriş yaptıktan sonra şimdi bu dönem içerisinde yaşanan gelişmeleri özetleyelim. Sonrasında ise özellikle tedvin dönemi içerisine denk gelen hadis ilmi alanlarını size tanıttacağız.

İslam'ın Müslümanlara verdiği en önemli ideal olan İ'lâ-yi Kelimetullah uğruna büyük fetihler yapılmış, İslam ülkesi üç kıtaya yayılmıştır. Peygamber (s.a.v.)'in dizinin dibinde yetişen sahabeler ve onların tedrisinden geçen büyük tabiiiler bu geniş coğrafyaya, yeni İslam'a giren Müslümanlara Allah (c.c.)'in dinini öğretmek için hicret etmişlerdir. Şîa ve Hâriciler gibi siyasi, Mürchie, Kaderiye ve Mu'tezile gibi itikadi mezheplerin ortaya çıkması ile Müslümanlar çeşitli fırka ve hiziplere bölünmüştür. Bu gelişmelere paralel olarak hadiste vaz' (uydurma) hareketi başlamıştır. Taat yönünden Kur'an'la eşit derecede kıymeti olan hadisin (sünnet) karşısına ciddi bir tehlike olarak dikilmiştir. Bu tehlikelerin bertaraf edilmesi için ilim ehli ve bazı yöneticiler, hadis tedvin faaliyetlerini başlatmışlardır ve hadis ilmini sistemleştirmişlerdir. Sahabiler arasında din konusunda mutlak bir güven olduğundan dolayı birbirlerine hadis rivayet ederken sen bunu kimden işittin diye sormazlardı. Raşid halifeler döneminden sonra hadis âlimleri rivayetlerini aldıkları kişilerden kaynak yani isnad sormaya başladılar. Bir râvî çetelesi tutmaya başladılar. Râvilerin nerde doğup yetiştikleri, kimlerden ders aldıkları, hangi hadisleri rivayet ettikleri ve nerede öldüklerine kadar zabt etmeye başladılar. Şuan cerh ve tadil diye bilinen bir hadis ilmi alanı oluştu. Hangi râvilerden hadis alınır, hangilerinden alınmaz diye tek tek kaydedildi. Bu gelişmeler yaşanırken V. Raşid halife olarak da tanınan Emevî halifesi Ömer bin Abdulaziz (99-101) döneminde hadislerin toplanması diye tabir ettiğimiz tedvin faaliyeti resmi bir hüviyete kavuştu. Medine valisi olan sahâbi torunu Ebûbekir bin Muhammed bin Amr bin Hazm'a şu emri göndermiştir:

"Hz. Peygamber (s.a.v.)'in hadislerini, sünnetlerini araştırmak ve yaz. Zira ben, ilmin kaybolmasından ve ulemanın ölüm gitmelerinden korkuyorum."¹¹

Bazı rivayetlerden halifenin idaresi altında bulunan diğer valilere ve hadisle meşgul olan bazı ulemaya da emir gönderdiği anlaşılmaktadır. Nitekim el-Hatib'in bir rivayetinde; Halifenin bu emri "Medine ehline" es-Suyuti'nin Ebû Nuaym'dan naklen verdiği haberde de "her tarafa" (İ'lal Âfâk) yazdığı belirtilmiştir.¹²

Bu emri alanlardan birisi olan İbni Şihab ez-Zühri şöyle demektedir:

"Ömer bin Abdülaziz bize sünnetlerin/hadislerin toplanmasını emretti. Ona defter defter yazdık, o da idaresi altında bulunan her yere bu defterlerden birer nüsha yolladı."¹³

Hülâsa, kısaca özetlediğimiz gibi tedvin dönemiyle alakalı bilinmesi gerekenler bu şekildedir. Bu dönemden sonra tasnif dönemi gelmektedir. Çünkü toplanan mecmualar içerisinde belirli hadislerle ulaşma kolaylığı açısından hadisler, konularına veya râvilerine göre tasnif edilmeye başlanmıştır. Yukarıda da zikrettiğimiz gibi bu dönem aslında toplanan hadislerin belirli gayeler çerçevesinde kitaplaştırılmasıdır. Kitâbet, tedvin ve tasnifin tarihi dönemlerini birebir bilme imkânımız yoktur. Çünkü bu süreçler, birbiri içerisinde gelişen ve ortaya çıkan ilmi gelişmelerdir. Yaklaşık hicri 2. asrın ilk çeyreğinden sonra tasnif dönemi başlamıştır. Hicri 153 yılında vefat eden Ma'mer bin Râşid'in tasnif dönemi eserlerinden biri olan el-Camiî yazmaları basılmış haliyle elimizde mevcuttur.¹⁴

TEDVİN DÖNEMİ İÇERİSİNDE GELİŞEN HADİS İLMİ MESELELERİ 1-HADİSLERİN YAYILMASI VE ER-RİHLE Fİ TALEBİ'L-HADİS

İslam'ın başlangıcından itibaren birçok bölgenin İslam devleti sınırları içine girmesi sahâbenin İslam'ın beşiği olan Mekke ve Medine'den ayrılımlarına ve çeşitli bölgelere yerleşmelerine yol açmıştır. Bu sahâbilerden her biri, kendilerine has ilmi şahsiyetleri ile kurdukları medresede Müslümanları yetiştirmişlerdir. Medine medresesinin teşekkülünde en büyük rolü Abdullah bin Ömer (r.a.) oynamıştı. Mekke'de Abdullah bin Abbas (r.a.), Kûfe'de Abdullah bin Mes'ûd (r.a.), Mısır'da Abdullah bin Amr bin Âs (r.a.), Basra'da Ebû Mûsâ el-Eş'arî (r.a.) ve Enes bin Mâlik (r.a.), Şam'da ise Mûaz bin Cebel (r.a.), Ebu'd-Derdâ (r.a.) ve Ubâde bin Sâmî (r.a.) kendi medreselerinin teşekkülünde aynı derecede rol oynamışlardır.

Peygamber (s.a.v.) hayatta kaldığı müddetçe onunla sohbeti uzun olanlar bulunduğu gibi sohbeti kısa sürenler de vardı. Doğal olarak bu Hz. Peygamber (s.a.v.)'e ait söz ve fiillerden bir sahâbinin bildiğini diğer bir sahâbinin bilmemesi neticesini doğurmuştur. İşte bu durum sahâbe arasında önce küçük çapta da olsa bir hareketin başlamasına yol açmıştır. Bu hareket bir bölgede yaşayan sahâbinin bilmediği veya Hz. Peygamber (s.a.v.)'den işitmediği bir hadisi onu bilen fakat başka bölgede yaşayan bir başka sahâbiden öğrenmek için onun yanına seyahat etmek (rihlet) şeklinde ortaya çıkmıştır.

Aslında dine taalluk eden bir şeyi öğrenmek maksadıyla seyahat etmenin başlangıcını Hz. Peygamber (s.a.v.)'in hayatta bulunduğu devre kadar indirmek mümkündür. Çünkü Medine'den uzakta yaşayan Müslümanların gerek tek tek gerekse heyetler halinde sık sık Peygamber(s.a.v.)'e gelerek din hakkında sualler sordukları, ondan nasihat dinlediği, tavsiyesi-ni aldığı bilinen hususlardandır. Sahâbilerin hadis öğrenmek için yaptığı yolculuklara birkaç örnek verelim:

Medine'de bulunan Ebû Eyyûb el-Ensârî (r.a.) Hz. Peygamber (s.a.v.)'den işittiği bir hadisi Mısır'da bulunan Ukbe bin Âmir'e sormak için hayvanına binip yola çıkmıştır.¹⁵

Yine Medine'de bulunan Câbir bin Abdillâh (r.a.) Şam'da bulunan sahâbi Abdullah bin Uneys'i, Hz. Peygamber (s.a.v.)'den rivayet ettiği bir hadisi bizzat onun ağzından işitmek için bir ay süren yolculuğa çıkmıştır.¹⁶

¹⁰ Talat Koçyiğit, Hadis Tarihi, Sayfa 245, Haziran 2018

¹¹ İbn Hacer el-Askalânî, Fethûl-Bârî muhtasar, Cilt 1, Kitabu'l İlm, Sayfa 261, Ağustos 2016

¹² Talat Koçyiğit, Hadis Tarihi, Sayfa 243, Haziran 2018

¹³ İbn Abdülber, Câmiu Beyânî'l-İlm Sayfa 102-103, Aralık 2019

¹⁴ Fuat sezzin, "Hadis musannefatının mebdai ve Ma'mer bin Râşid'in Camii, Turiyat Mecmuası, Cilt XII, Sayfa 115

¹⁵ İbn Abdülber, Câmiu Beyânî'l-İlm Sayfa 124, Aralık 2019

¹⁶ İbn Abdülber, Câmiu Beyânî'l-İlm Sayfa 123, Aralık 2019

Tabiinin büyüklerinden olan Saïd bin el-Müseyyeb (r.a.)'in "gerektiğinde bir tek hadis için günlerce yürüdüğünü" belirtmesi hadislerin toplanması için sarf edilen gayret ve titizliği gösteren delillerdendir. Bu seyahatlerin yalnız ilim ve din için yapılması da bundaki samimiyetin bir başka delilini teşkil eder.

İbnî Mâce tarafından nakledilen bir hadisin râvisi Kesir bin Kays (r.a.) şöyle anlatmaktadır:

"Dimaşk mescidinde Ebu'd-Derda (r.a.)'nın yanında otuyordum, bir adam geldi ve ya Ebu'd-Derda! Senin rivayet ettiğini işittiğim bir hadis için Rasûlullah (s.a.v.)'in şehri Medine'den geliyorum dedi. Ebu'd-Derda (r.a.) ona ticaret yahut başka bir iş için gelmedin mi? Diye sordu. Hayır, deyince Ebu'd-Derda (r.a.) ona şu cevabı verdi: Hz. Peygamber (s.a.v.)'in şöyle dediğini işittim: Her kim ilim elde etmek için bir yola süluk ederse Allah (c.c.)'da ona cennet yolunu kolaylaştırır. Melekler, ilim peşinde giden kimseden hoşnut olarak kanatlarını eğeler. Göktekiler ve yerdekiler hatta denizdeki balıklar bile onun için mağfiret dilerler. Âlimin abide üstünlüğü Ay'ın sair yıldızlara üstünlüğü gibidir. Âlimler, peygamberlerin varisleridir. Ne var ki peygamberler ne dinar ne de dirhem bırakırlar, onların bıraktıkları yalnız ilimdir, onu alan da büyük bir hoşnutlukla alır."¹⁸

Hz. Peygamber (s.a.v.)'den rivayet edilen bu çeşit hadislerle teyit ve teşvik edilen seyahatler, bir taraftan hadisin geniş bölgelere yayılmasını sağladığı gibi diğer taraftan bir hadis metninde değişik rivayet şekillerinin çıkmasına vesile olmuştur. İleride daha geniş bir şekilde üzerinde duracağımız isnad fikrinin yerleşip gelişmesinde, başlıca âmillerden biri olmuştur.¹⁹

2-HADİSTE VAZ' (UYDURMA HAREKETLERİ)

Başta İslam dinine kast edenler olmak üzere mensup oldukları siyâsî fırka ve hizipleri, fikhî mezheplerini, kabilelerini, cinsiyetlerini, dillerini peşinden gittikleri imam ve hükümdarları methetmek, halife ve emirlerin nezdinde yüksek mertebeler kazanmak, cami ve mescitlerde vaaz ettikleri cemaatin teveccühüne nail olmak, halkın dinî emir ve nehiylere karşı rağbetini artırmak maksadıyla din düşmanlarının, yalancıların ve cahillerin uydurdukları sonradan da bu uydurulan şeylere, derecelerini yükseltmek için tanınmış hadis ravilerinden düzdükleri isnadlar ekleyerek hadismiş gib Hz. Peygamber (s.a.v.)'e iftira ile isnad ettikleri sözlere, mevzu (uydurma) hadis adı verilmiştir.²⁰

İslam'ın başlangıcından beri İslam düşmanları, (Yahudiler, Mecûsiler, zındıklar, batıl fırka ve hizipler) Kur'an'ın doğru anlaşılması ve Kur'an'ın korunmasının bir nevi garantörü olan hadislerin ve Peygamber (s.a.v.)'in tebyîn görevinin önemini anladıklarından dolayı Müslümanları bu konularda şüpheye düşürmeye çalışmışlardır. Allah (c.c.)'in kitabını rahatça tahریف edebilmek, heva ve heveslerine göre te'vil etmek için bir sur gibi Kur'an'ın önünde duran hadisleri lekelemeye çalışmışlardır. Sünnetin ve Peygamber (s.a.v.)'in otoritesinin Müslümanlar nezdindeki konumunu da bildiklerinden dolayı kendi görüşlerini destekleyecek hadisler uydurmuşlardır. Rabbanî hadis âlimlerimiz ise bu desiselere karşı daha başlangıcından itibaren Hz. Peygamber (s.a.v.)'i koruyacak usûller geliştirmişlerdir. Aslında isnad, cerh ve ta'dil gibi hadis ilimleri, uydurma hadis fitnesinden dolayı gelişmiştir. Allah (c.c.) korkusuna sahip hiçbir Müslümanın Peygamber (s.a.v.)'in uydurma hadisle alakalı şu hadisine rağmen Peygamber (s.a.v.)'e iftira atması düşünülemez:

"Her kim benim üzerime kasten yalan söyler ise cehennemdeki yerine hazırlansın."²¹

Hadis âlimlerimiz mevzû hadislerin alametleri ve bunları tanıma yollarını, kısaca zikredeceğimiz şu maddelerde sistemleştirmiştir:

- Hadis uyduranların itirafı
- Haberin lafzında veya manasında bozukluk bulunması
- Elde mevcut güvenilir hadis kitaplarında bulunmaması
- Birçok insanın görmesi gereken bir hadiseyi, bir kişinin gördüğünü iddia etmesi
- Kur'an ve sahih sünnete muhalif olması
- Akla, his ve müşahedeye muhalif olması
- Tarihi gerçeklere aykırı düşmesi²²

Bu başlığımızı hadis ilimlerinde meşhur telifler vermiş İbnî Kesir (ö.701) (r.h.a.)'in şu sözüyle bitirelim:

"Hiçbir insana mevzû hadisi rivayet etmenin caiz olmadığını bunu ancak mevzû olanı -beyan edip- kinamak için, halkın cahillerine ve bir şey bilmeyenlere ve bunu duyduğunda aldanacak olanları uyarmak için caizdir."²³

3-ISNAD

Sözlükte "dayanmak, yaslanmak, itimat etmek" mânasındaki sünüd kökünden türeyen isnad, "temellendirmek, dayamak, sözü söyleyenine kadar ulaştırmak, bir sözün ve bir rivayetin geliş yolunu haber vermek, ilk kaynağına kadar götürmek" demektir. Terim olarak, "rivayet için kullanılan lafızlarla, râvi veya râvileri anarak hadis metnini ilk söyleyenine ulaştırmak, hadis metnini nakleden râvileri rivayet sırasına göre zikretmek" anlamına gelir.²⁴

İsnad, başka milletlerde bulunmayan ve yalnız Müslümanlara has olan bir sistemdir. İbnî Hazm'ın ifadesine göre, hadisi Hz. Peygamber (s.a.v.)'e varıncaya kadar muttasıl bir şekilde, güvenilir kimselerin yine güvenilir kimselerden rivayet etmesi olan keyfiyeti Allah (c.c.)'ın yalnız Müslümanlara has kıldığı bir sistemdir.²⁵

İsnad ilminin doğuşu III. Raşid halifemiz olan Osman bin Affân'ın şehid edilmesinden sonra, fitne adı verilen bazı karışıklıklar ile meydana gelmiştir. Şîa ve Hâriciler gibi siyasi; Mürcie, Cebriye, Kaderiye, Cehmiyye ve Mû'tezile gibi itikadî fırka

¹⁷ İbn Abdülber, Câmîu Beyânî'l-İlm Sayfa 124, Aralık 2019

¹⁸ İbnî Mâce Sünen, I, 97-98; Ebû Dâvûd, 3641; Tirmizî, 2877;

Ahmed el-Müsned, 21716; Dârimi, 223

¹⁹ Talat Koçyigit, Hadis Tarihi, Sayfa 115-122'den özetle nakledilmiştir.

²⁰ Talat Koçyigit, Hadis Usulü, Sayfa 97, Ankara 2009

²¹ Müslim, Sahih IV, 2298/ Hadisçilerin ittifakla mütevatir olarak kabul ettikleri bu hadis, bütün hadis kitaplarında nakledilmiştir.

²² M. Yaşar Kandemir, Mevzû hadisler, Sayfa 180-189, İstanbul 2019

²³ İmam Şevkânî, Mevzû Hadisler, Sayfa 69, Haziran 2012

²⁴ TDV Ansiklopedisi, Isnad maddesi

²⁵ Talat Koçyigit, Hadis Usulü, Sayfa 147

ve mezhepler ortaya çıkmıştır. Bu fırkaların görüşleri, umumiyetle İslam inancına aykırı düşmüştür. Sahip oldukları inançlara İslamî bir elbise geçirebilmek için hadis uydurma faaliyetleri yürütmüşlerdir. Uydurdukları bu hadisleri Hz. Peygamber (s.a.v)'e isnad ederek halk arasında yaymışlardır. Mevzû hadislerin zuhuruyla ortaya çıkan bu gelişmeler; hadisçileri, hadislerini aldıkları kişilerden kaynak sormaya ve isnadlarını daha titiz bir şekilde araştırmaya sevk etmiştir.

Muhammed bin Sîrîn'in (ö.110) şu sözü isnad tatbikinin başlangıcını belirtmesi açısından önemlidir. İbni Sîrîn şöyle demiştir:

"Önceleri isnad hakkında bir şey sormuyorlardı. Ne zaman ki fitne zuhur etti, (hadis rivayet eden kimselere) 'bize hadis aldığınız kimselerin isimlerini söyleyin', demeye başladılar. Râvilerin ehlisünnet olanlarına bakılarak onların hadisleri alınır, bidat ehline de bakılarak onların hadisleri alınmamaktadır."²⁶

Mücahid der ki:

"Buşeyr el-Adevî, İbni Abbas (r.a.)'a gelerek Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle dedi, Hz. Peygamber (s.a.v.) böyle dedi, diyerek hadis rivayet etmeye başladı. Fakat İbni Abbas (r.a.) onu dinlemiyor, hadis rivayetine de müsaade etmiyordu. Nihayet Buşeyr dayanmadı ve şöyle dedi:

Ya İbni Abbas! Görüyorum ki benim Hz. Peygamber (s.a.v.)'den rivayet ettiğim hadislere kulak asmıyorsun, beni dinlemiyorsun. İbni Abbas, Buşeyr'e şu cevabı verdi:

Biz bir zamanlar, bir kimsenin Hz. Peygamber şöyle dedi, dediğini işittiğimiz zaman, onun söylediğini gözlerimizle Hz. Peygamber (s.a.v.)'den görüyor, kulaklarımızla da işitiyorduk. O zamanlar onun üzerine yalan söylenmiyordu. Fakat ne zaman ki halk iyi olsun kötü olsun, sulûk ettiği yolu ayırt etmez oldu, biz de ancak bildiğimiz hadisleri almaya başladık."²⁷

Tabiî devrinde isnad gerçek değerini kazanmış; hadisçiler, isnadsız hadis rivayet edenleri daima ikaz ederek hadis aldıkları kimseleri açıklamaya davet etmişlerdir.²⁸

İsnad ilminin önemini belirten selef âlimlerimizden birkaç rivayetle konuyu bitirelim:

İbni Sîrîn (ö.110): "Bu ilim dindir. Dinini kimden aldığına dikkat et."²⁹

Abdullah bin Mûbârek (ö.181): "İsnad dindendir. Şayet isnad olmasaydı, dileyen dilediğini söylerdi."³⁰

Süfyan es-Sevrî (ö.161): "İsnad mü'minin silahıdır."³¹

İbni Şihâb ez-Zühri (ö.124): "Kâle Râsûlullah diye, kendisiyle Hz. Peygamber arasındaki râviyi atlayan İbni ebû Ferveyi azarlamış ve 'hadisini niçin isnada bağlamıyorsun da bize ipi ve halkası olmayan hadisleri rivayet ediyorsun' demiştir."³²

Âlimlerimizin isnad ilmine verdikleri değer sayesinde hadis rivayet edenlerin güvenilirliklerini öğrenmek mümkün olmuştur. Her bir râviyi barındıran biyografik tarih eserleri kaleme alınmıştır. Kimin güvenilir kimin yalancı olduğu bu ilimle meşgul olan âlimlerin istifadesine sunulmuştur.

4-CERH VE TA'DİL

Cerh kelimesi sözlükte maddî veya mânevî olarak "yaralamak" demektir. Hadis ıstılahında ise hâfızası kuvvetli ve dikkatli bir âlimin, fîsk ve yalancılık gibi kendisinin bulunana veya güvenilir râvilerin rivayetine muhalefet etmek gibi rivayetinde yer alan bir kusurdan dolayı hem kendisinin hem de rivayetinin reddedilmesidir. Ta'dil sözlükte "ilmlilik, dürüstlük, gönülde doğru olmasına dair kanaat beliren şey" anlamına gelen adl veya adâlet kelimesinden türemiş bir masdar olup "düzeltmek, doğru hüküm vermek, tezkiye etmek" demektir. Hadis terimi olarak da "râviyi, rivayetinin kabulünü gerektiren sıfatlarla nitelemek" mânasını taşır. Cerh ve ta'dil ilmi, hadisin iki ana kısmından biri olan ve aslında sağlam hadis metnine ulaşma amacının gerçekleşmesinde bir araç sayılan isnadın kontrol sistemidir.³³

Hadisleri rivayet edenlerin doğruluğu ve yanlışlığı yani cerh ve ta'dili, hadis ilminin en önemli kısımlarından biridir. Bu bakımdan ilim ehli, râvilerin cerh ve ta'dilinin Müslümanlar üzerine farz olduğunu açık bir şekilde beyan etmişlerdir.

İmam Nevevî bu konuya temasla, "ravilerin cerhi, şeriatın korunması bakımından bi'l-ittifak coizdir, hatta vaciptir. Bu, Müslümanlara haram kılınan giybetlerden değildir aksine Allah (c.c.) ve Rasûlû (s.a.v.) için, Müslümanlar için bir nasihattir. Nitekim fazilet sahibi birçok imam, bu konuda ittifakla söz söylemişlerdir" demiştir.³⁵

Tedvin dönemi ve hadis ilimleriyle alakalı bu kısa ve öz bilgileri verdikten sonra oryantalistlerin ve onlara tabi olan hadis inkârcıların ısrarla peygamberimizin hadislerini karalamaları, hadislerin yazılması ve toplanmasıyla alakalı şüpheleri ortaya atması bu güruhun art niyetinden başka bir şey değildir.

Tedvinle alakalı yazımızı Subhî es-Sâlih hocamızın şu sözleriyle bitirelim:

"Adına 'hadis tedvini' ya da 'hadis tedvini gayreti' denen şeyi ilk defa duymak için Halife Ömer bin Abdulazîz devrine bakmak zorunda değiliz. Hadis tedvininin pek erken bir asırda başladığını söylemek için Goldziher ve Sprenger gibi müsteşriklere uyararak içinde yaşadığımız asra bakmamızda icap etmez. Zira kitaplarımız, haberlerimiz ve tarihi vesikalarımız hadislerin bu iki müsteşrikin söylediği gibi 2. hicri asrın başında değil, daha Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında yazıya geçtiğini hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde göstermektedir."³⁶

²⁶İmam Nevevî, El-Minhâc Cilt 1, Sayfa 246, Haziran 2015

²⁷İmam Nevevî, El-Minhâc Cilt 1, Sayfa 235, Haziran 2015

²⁸Talat Koçyiğit, Hadis Usulü, Sayfa 150

²⁹İmam Nevevî, El-Minhâc Cilt 1, Sayfa 245, Haziran 2015

³⁰(İmam Nevevî, El-Minhâc Cilt 1, Sayfa 250, Haziran 2015)

³¹(Talat Koçyiğit, Hadis Usulü, Sayfa 148)

³²(Ebû Nuaym, Hilyetu'l-Evliyâ III.365)

³³(TDV Ansiklopedisi, "Cerh ve Ta'dil" maddesi)

³⁴(Talat Koçyiğit, Hadis Usulü, Sayfa 183)

³⁵(Talat Koçyiğit, Hadis Usulü, Sayfa 184)

³⁶(Prof.Dr. Subhî es-Sâlih, Hadis İlimleri, Sayfa24-25, İstanbul 2017)

ÖLÜMÜ UNUTUP DÜNYAYA BAĞLANMAK

Ümmü
Usame

Allah'a hamd, Hz. Peygamber'e Salat ve Selam olsun.

Hz. Muhammed (s.a.v.)'in getirdiklerine iman ettiklerini iddia edenlerin bu iddiayı ispatlamak için sunacakları ilk şey, ona indirilene uymaktır. Bu da Kur'an'ı hayat rehberi kabul etmekle başlar.

İnsan günlük meşguliyetleriyle uğraşırken Kur'an'ın davranış ve düşüncelerinin referansı olduğunu unutabilir ya da ihmal edebilir. Bu kalbin hastalıklarından bir hastalıktır ve tedavisi nebevi reçetenin verdiği öğüt, nasihat ve ikaz ile mümkündür.

*"Lezzetleri yok eden ölümü çokça anın."*¹

Cum'a Sûresinin ayetlerinde, Yahudiler özelinde kitaba uymayı ihmal etme ile ölümü hatırlama arasında ki ilişkiye değinilmiştir.

*"Tevrat'la yükümlü tutulup da onun hakkını vermeyenlerin durumu, koca koca kitaplar taşıyan merkebin durumuna benzer. Allah'ın ayetlerini yalan sayan kavmin misali ne kötü! Allah zalimler topluluğunu doğru yola çıkarmaz. De ki: "Ey Yahudiler! Başka insanlar değil, yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğunuzu iddia ediyorsanız ve şayet sözünüze sadıksanız haydi ölümü temenni edin!" Ama onlar daha önce yapıp ettikleri yüzünden asla ölümü istemeyeceklerdir. Allah zalimleri çok iyi bilmektedir. Şöyle de: "Biliniz ki, kendisinden kaçıp durduğunuz ölüm, muhakkak gelip size çatacaktır. Sonra akıl ve duyularla idrak edilemeyi de edileni de bilen Allah'a döndürüleceksiniz, O da size yapıp etmiş olduklarınızı bildirecektir."*²

Yahudilerin Tevrat'ı tahrif etmelerinin sebebi, dünya üzerinde ebedi kalma isteği ve dünyadaki yaşama hırsıydı. Tevrat'ın hükümleri onların yaşam tarzlarına, heva ve heveslerine uymuyordu. Bu ayetler her ne kadar Yahudiler için inmiş olsa da muhatabı aynı zamanda bizleriz. Bu ayetler müminler için bir uyarıdır.

Dünyaya dalıp ölümü hatırlamak istemeyen Yahudiler amaçlarına ulaşmışlardır. Dünyayı bir avuç Yahudi'nin yönettiğini, dünyanın en zengin ailelerinin Yahudilerin içerisinde olduğunu biliyoruz. Onlar emellerine ulaştılar ama ecellerine de ulaşacaklarını çok iyi biliyorlar.

Dünyaya zaten bir kere geliyoruz. Doya doya tadını çıkarmalıyız mantığı Yahudi mantığıdır. Zenginleşirken Müslümanın dünyaya çok fazla tamah etmemesi lazımdır. Çünkü ağızların tadını kaçıran ölüm kendisine çok yakındır. Bu hayatta Allah (c.c.)'tan uzak kalmak ona dönüşle sonuçlanacaktır. Azığı ve hazırlığı olmayan insan, yola koyulmada endişe eder. Bu konuda Kur'an ve Peygamber (s.a.v.)'in yolu bize en güzel örnek olacaktır.

Ölüm bana uğramaz diyenler, ölmemeye direnenler, ölenleri görmeyenler, görüp de görmezden gelenler ölmediler mi? Kabre girmediler mi? Bir ağaçtan düşen yaprak kadar ömrün var. Baksana çiçek çiçek gelip geçer Nevbahar. Dökülür yaprak yaprak gazeliyle sonbahar. Akıllı o ki ölmeden önce ölümü hatırlar.

Şeref, Allah (c.c.) yolunda Allah (c.c.) için ölümü ölümsüzlükle öldürendedir. Ölüm Allah(c.c.)'tan ise küsmek nedendir. Hayat ile ölümün emri Allah (c.c.)'ın elindedir.³

Rabbim imanlı bir şekilde ve salih ameli bol bir şekilde huzuruna gitmeyi tüm Müslümanlar kardeşlerime nasip etsin.

¹ Tirmizi, Zühd, 4

² Cum'a, 5-8

³ Mustafa Çelik

MÜŞRİKLERİN ALLAH (C.C.) İNANCI

Rahman ve Rahîm olan Allah (c.c.)'ın adıyla.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah (c.c.)'adır.

Salât ve selam, O'nun nebisine, ailesine ve ashabına olsun.

Bizler bu güne kadar Rasûlullah (s.a.v.) döneminde yaşamış olan Mekke'li müşrikleri, Allah (c.c.)'ın varlığını inkâr eden, Allah (c.c.)'ı bırakıp putlara secde eden insanlar olarak bildik. Günümüzde de özellikle gençlerimiz onları, Allah (c.c.) ismini hiç duymayan, Allah (c.c.)'ı tanımayan ve putları kendilerine yaratıcı olarak kabul eden şekilde bilmektedirler. Dolayısı ile bir insanın müşrik olabilmesinin ancak bu şekilde mümkün olabileceğine inanmaktadırlar. Fakat işin aslı bu değil! Çünkü Allah (c.c.)'ın varlığını kabul etmemek, ateist olan kişinin inancıdır. Bu ise inkâr küfrüdür ve bu amelleri işleyen kişi kâfir olur. Müşrik ise Allah (c.c.)'ın varlığını kabul eden, O'na birtakım ibadetlerde bulunan fakat bunlarla birlikte sadece O'na ait olan ilahlık yetkilerini O'nun dışındakilere de veren kişiye denir. Yani bir insanın müşrik olabilmesi için Allah (c.c.)'ın varlığını inkâr etmemesi gerekir. Müşriklerde de durum bu şekildeydi. Ebû Cehil zihniyetinin Allah (c.c.)'ın varlığını kabul ettiklerine dair Allah (c.c.) şöyle buyurmaktadır:

"Andolsun ki onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye

dir:

sorsan, elbette Allah diyeceklerdir..."¹

"Andolsun ki onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan, mutlaka Allah derler. De ki (öyleyse) övgü de yalnız Allah'a aittir ama onların çoğu bilmezler."²

Bu bakımdan bütün peygamberlerin davetleri olan kelime-i tevhidin insanları davet ettiği esas konu: Sadece Allah (c.c.)'ın varlığını kabul etmek değildi. Bu davetin esas amacı: Allah (c.c.)'tan başka ilah edinmeyin, O'na ait olan ilahlık yetkilerine bir başkasını ortak etmeyin mesajıydı.

"Allah ile beraber başka bir ilah edinmeyin. Zira ben size O'nun tarafından gelmiş bir uyarıcıyım."³

"Allah şöyle dedi: İki ilah edinmeyin. O ancak tek bir ilahdır. O halde yalnızca benden korkun"⁴

Evet, bundan dolayı diyoruz ki: İnsanlara gelen elçiler insanları Allah (c.c.)'ın varlığına değil, birliğine davet ettiler. Çünkü fıtratı bozulmamış her insan aslında en başta kendi özünde Allah (c.c.)'ı bilmektedir. Önemli olan Allah (c.c.)'ın birliğidir. Yani Allah (c.c.)'a mahsus olan yetkileri başka hiçbir varlığa vermemektir.

Bu hususu açıklar mâhiyetinde siyerde birçok örnek mevcuttur. Bunlardan biride bize ulaşan şu rivayettir:

"Mekke'li müşrikler, Rasûlullah (s.a.v.)'in amcası olan Ebû Tâlib'in yanına gelerek ondan yeğenin davetini sonlandırmasını istediler. Ebû Tâlib bu durumu Rasûlullah (s.a.v.)'e bildirdi. Muhammed (a.s.): "Ben onlardan sadece bir kelime söylemelerini istiyorum", diye buyurdu. Mekke'nin önde gelen müşrikleri olan Ebû Cehil: "Baban hakkı için söyle ey Muhammed! Nedir o kelime? Biz bunu sana on defa söyleyelim!" diye karşılık verdi. Rasûlullah (s.a.v.): "Lâ ilâhe illallah" deyince ona şöyle cevap verdiler: "(Ey Muhammed) Yoksa sen ilahları tek bir ilah mı yaptın? Muhakkak ki bu, çok acayip bir şeydir!" şeklinde oldu."

Şimdi de Mekke'li müşriklerin namaz, oruç, sadaka ve Hac gibi Allah (c.c.) için yaptıkları ibadetleri bildiren nakilleri inceleyelim.

Ebûzer el-Ğıfari (r.a.) Peygamberliğin ilk yıllarında Müslüman olan bir sahabidir. Müslüman olmadan önce tam üç yıl boyunca Allah (c.c.) için namaz kıldığı kaynaklarda şu şekilde rivayet edilir:

(Ebûzer dedi ki:) "Yeğenim! Ben, Rasûlullah (s.a.v.) ile henüz görüşmeden (Müslüman olmadan) üç yıl öncesinden namaz kılmaya başladım."

Ona, "Kim için namaz kılıyordun?" diye sorulduğunda o: "Yüce Allah (c.c.) için" karşılığını verdi. Ona "Peki namazda hangi tarafa doğru yöneliyordun (kıbleyi nasıl belirliyordun?)" diye sorulduğunda:

"Allah (c.c.) beni ne tarafa doğru yönlendirirse, o tarafa doğru dönüyordum. Akşam namazını kılmaya başladığımda gece sonuna kadar bir elbise gibi yere serilir, güneş yükselene kadarda öylece kalırdım"⁵ şeklinde cevap verdi."

Evet, Mekke'li müşriklerin namaz kılmayan kimseleri çok fazlaydı, hatta Rasûlullah (s.a.v.)'in namazı ile alay edenleri de vardı. Fakat Ebûzer el-Ğıfari (r.a.) gibi namaz kılan ve buna rağmen müşrik olan insanlar da vardı.

Aynı şekilde Mekke'li müşrikler oruç da tutan kişilerdi. İmam Buhârî'nin sahih senetle yapmış olduğu bir rivayete göre

- 1 Zümer, 38
- 2 Lokman, 25
- 3 Zâriyât, 51
- 4 Nahl, 51
- 5 Müslim

Âişe (r.a.) annemiz şöyle demiştir:

*"Kureyş (müşrikleri) cahiliye döneminde aşure gününde oruç tutardı. Rasûlullah (s.a.v.)'de bu orucu tutardı. Medine'ye geldiğinde bu orucu hem kendisi tuttu hem de tutulmasını emretti. Ramazan orucu farz kılınca aşure orucu terk edildi. Dileyen o gün oruç tuttu, dileyen tutmadı."*⁶

Mekkeli müşrikler o günkü şartlar içerisinde Kâbe'yi tavaf edip hac görevlerini de ifa ederlerdi. Fakat rivayetlere göre bunu çıplak olarak yaparlardı. Bunun sebebi de şu idi: Üzerlerindeki elbiseler ile günah işlediklerinden dolayı Rable-rinin huzuruna üzerlerinde hiçbir günahın izi olmadan çıkmak istiyorlardı. Onlar tavaf esnasında ise şu şekilde telbiye getirirlerdi:

*"Buyur Allah'ım buyur! Buyur, senin hiçbir ortağın yoktur. Ancak bir ortağın vardır, o da senin emrindedir!"*⁷

Evet, Allah (c.c.) yarattığı kullarının en başta tevhide iman etmeyi, O'na mahsus olan yetki ve sıfatlarını başka bir varlığa vermeyi kesin bir şekilde yasaklar. Tevhide iman ettikten sonra hemen namaz kılmasını, zekât vermesini ve hacca gitmesini emreder. Yani Allah (c.c.) kullarının önce iman etmesini daha sonra ibadet etmesini emreder. Bu imana küfür veya şirk bulaşırsa ameller de boşa gider. Mekkeli müşriklerin halleri gibi...

Ki Allah (c.c.) bu konuyla ilgili şöyle buyurmaktadır:

*"(Rasûlüm!) Şüphesiz sana da senden öncekilere de şöyle vahyolunmuştur ki: Andolsun Allah (c.c.)'a şirk koşar-san, işlerin mutlaka boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun!"*⁸

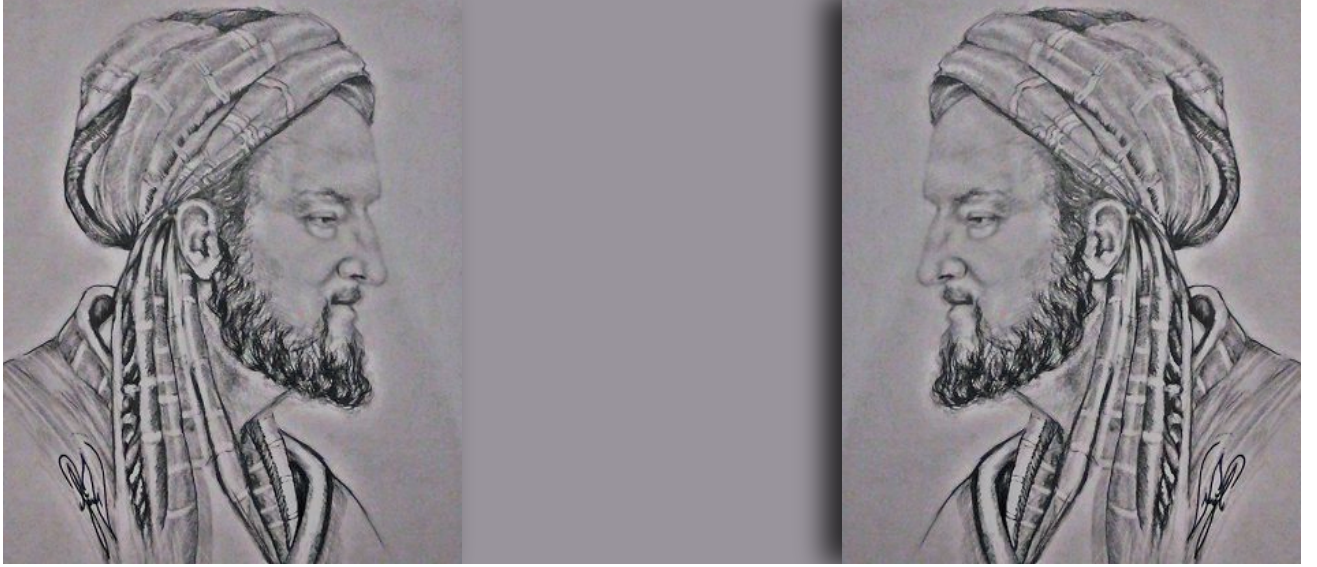
Hamd âlemlerin Rabbi Allah (c.c.)'a mahsustur.

⁶ Buhari

⁷ Müslim

⁸ Zümer,65

Katılaşınca kalbim ve daralınca yollarım
Yalvarışımı affına merdiven kılarım
Büyüklendi bana günahım, ama affınla karşılaştırdınca
Ey Rabbim, daha büyük geldi affın
Ârif ve ihtiyatlı olanın akıttığı (yaşlar) yalnız Allah'adır
Muhabbeti taşar da kan döker göz kapakları
Gece karanlığını yayınca korkusundan
(Ârif) yas tutar nefsine
Rabbini zikrettiğinde güzeldir ifadeleri
Başka şeyler konuşurken insanlarla, dönmez dili
Ve gençliğinden geçip giden günleri anar
Cahillikle işlediği suçların da olduğu (anıları)
Gündüzünde kaygılarla dost olur
Hizmet eder gece karanlığında efendisine
Şöyle der: Ey sevgili, sensin dileğim ve gayem
Emel ve ödül olarak ümit edenlere yetersin.
Beni doyuran ve bana yol gösteren sen değil miydin?
Hala da bana karşı nimetini bolca verir, lütufta bulunursun
İhsan sahibinden umarım küçük kusurlarımı bağışlamasını
Büyük günahlarımı ve işlediğim suçları da örtmesini

Takiyüddin er-Râşid astronom, matematikçi ve mekanik bilimcidir. Osmanlı Devletinin en önemli astronomlarından olan Takiyüddin, 1526 yılında Şam'da doğmuş, Mısır ve Şam'da yetişmiştir. 1550 yılında İstanbul'a gelen Takiyüddin, 1577 yılında 3.Murad'ın fermanıyla Tophane sirtlarında bir gözlemevi kurmuştur. Sinüs ve tanjant hesaplarını tablolar halinde kullanıma sunmuş ve 1337 eser oluşturmuştur. Güneş parametreleri hesabında yeni bir usul uygulamış, Tycho Brahe gibi sabit yıldızların boylamlarının tespitinde ay yerine başka gezegenlerin kullanılmasını düşünerek buna göre gözlem yapmıştır. Astronomik çalışmalarda ondalık kesirlerin kullanılmasını geliştirmiş ve trigonometriyi ve astronomiyi ilk defa tatbik etmiştir. Delos probleminin üç çözüm yolu üzerinde durmuş, Sin ve Kiriş problemleri üzerinde çalışmıştır. Aynı şekilde kendisi mekanik saatler üzerinde durmuş, dakika taksimatından söz etmiş ve saati bir astronomi aracı olarak ilk defa kullanmıştır.

Takiyüddin'in Mısır'da iken 1551 yılında yazdığı otomatik makinalar ile ilgili eseri Osmanlı Devleti'nde bu konuda yazılan ilk ve tek eser olarak görülmektedir.

Takiyüddin'in astronomi eserleri yanında otomatik saatler, cebir, optik ve tıp gibi konularda da kitapları bulunmaktadır. Takiyüddin trigonometrik fonksiyonla-

rın kesirlerini ilk defa ondalık kesirlerle göstermiş ve birer derecelik fasılalarla bir dereceden doksan dereceye kadar hesaplamış sinüs ve tanjant tabloları hazırlamıştır. Bu dönemde logaritma tabloları veya hesap makineleri olmadığı için trigonometrik hesaplamalarda ya bu cetveller ya da rub yani trigonometrik çeyreklik denilen basit aletler kullanılmıştır.

Takiyüddin'in aritmetik alanındaki çalışmaları da oldukça önemlidir. Kendisine özgü pratik bir rakam sistemi geliştirmiş ve çok eskiden beri kullanılmakta olan altmışlık kesirlerin yerine ondalık kesirleri kullanmaya başlamıştır. Takiyüddin ondalık kesirleri de kuramsal olarak incelemiş ve bunlarla dört işlemin nasıl yapılacağını örnekleriyle göstermiştir.

Takiyüddin'in başarılı çalışmalar sergilediği bir diğer alan optik konusudur. Bu konudaki yazdığı kitabın dikkat çeken yönü: temel dokusunun İslam dünyasında yaklaşık sekiz yüzyıl önce başlatılmış olan köklü ve başarılı optik çalışmalar sonucu elde edilmiş temel argümanlar ve problemlerden oluşturulmuş olmasıdır.

Takiyüddin aynı zamanda yetenekli bir teknisyendir. Güneş saatleri ve mekanik saatler yapmıştır. Cep, duvar, masa saatlerinin yanında astronomik saatlerle gözlem saatlerini anlattığı mekanik saat yapımı adlı kitabı, batı dünyasında da dâhil olmak üzere bu yüzyılda, bu konuda kaleme alınmış en kapsamlı kitaptır.

Takiyüddin ayrıca göllerden, ırmaklardan ve kuyulardan suları yukarı çıkarmak için çeşitli araçlar tasarlamıştır.

Kendisi 18 Şubat 1585 yılında 63 yaşındayken İstanbul'da vefat etmiştir.

İbn-i Amr bin el As (r a) anlatıyor: Allah Resulü (a.s.m) benim yaşadığım sürece bütün günleri oruçlu geçireceğimi bütün geceleri de namaz kılarak geçireceğimi duymuş olmalı ki bana şöyle dedi: "Bunları söyleyen sen misin?" Ben de: "Evet anam, babam ve tatlı canım sana feda olsun ey Allah'ı Resulü" diye cevap verdim.

Şöyle buyurdu: "Senin buna gücün yetmez. Bazen oruç tut, bazen tutma. Hem uyu hem de kalk namaz kıl." Ben de dedim ki:

"Benim bundan fazlasına gücüm yeter."

"Öyleyse bir gün tut, iki gün tutma" diye buyurdu."

Daha sonra bana: "duyduğuma göre her gece Kuranı okuyup hatim ediyorsun." Dedi.

Ben de: "Evet" dedim.

Bunun üzerine "Ayda bir hatim et" diye emrettiler.

Ben : "Bundan fazlasını yapabilirim" deyince "Öyleyse haftada bir defa Kuranı hatim et" diye buyurdu ve "Bundan daha az bir müddet için de hatim etmeye kalkışma" diyerek de beni uyardı.

Bu hususta daha iddialı konuşup ısrar ettim. O da (sav) ısrar etti ve nihayet şöyle buyurdu: "Ey İbn-i Amr! Kim bilir uzun bir ömrün olur da bu dediğini yapamazsın."

Hakikaten buyurduğu gibi başıma geldi. Yaşlanınca "Allah Resulünün (sav) ruhsatını keşke kabul etseydim" dedim.

Bu kıssadan anlaşıldığına göre ibadetlerde asıl olan sayıca çokluğu değil; az da olsa devamlılığıdır.

Evet, Hz. Peygamberin bu konudaki bir tavsiyesi de şöyledir: "İbadetlerin en faziletlisi az da olsa devamlı olanıdır." "Taşı delen suyun sertliği değil; sürekliliğidir" atasözümüz de bu konuya ışık tutmaktadır.

KAYNAK:

Muhammed bin Süleyman er Rudanî , "Cem'ulFevaid", Cilt: I, Hadis no: 166, sy. 49, İz Yayıncılık, İstanbul.

Bir Hikaye

Habeşistan Krallığı'nın Yemen valisi olan Ebrehe, milâdî 570 senelerinde San'a şehrinde, 'Kulleys' isminde olan muhteşem bir kilise yaptırmıştı. Maksudı, Kâbe ziyaretine rağbet gösteren Arapların ziyaretlerini oraya çevirmekti. Bu duruma tepki gösteren bir adam da gecenin birinde Kulleys'e girip içine pislemişti. Bu hakarete çok öfkelenen ve koyu bir Hristiyan olan Ebrehe, gidip Kâbe'yi yıkmaya karar verdi. Topladığı on binlerce asker (altmış bin olduğu söylenir), Mahmud adlı büyük bir fil ve daha başka fillerle Mekke'ye doğru yola çıktı. Önüne çıkan bazı kuvvetleri de mağlup ederek ilerledi. Taif şehrine ulaşınca askerlerin bir kısmını Mekke'ye gönderdi. Onlar da Peygamber (s.a.v.)'in dedesi ve Kureyş'in reisi Abdülmuttalib'in iki yüzü aşkın devesiyle ahalinin hayvanlarını sürüp götürdüler. Bu vakanın ardından Abdülmuttalib, gidip Ebrehe'yle görüştü, develerinin geri verilmesini istedi. Ebrehe dedi ki:

- Benden develerini istiyorsun da Kâbe'den hiç söz etmiyorsun. Oysa ben onu yıkmaya geldim.

- Ben develerin sahibiyim. Kâbenin de onu koruyacak sahibi vardır!

Bu müzakere sonucunda develer geri verildi. Mekke halkı bu güçlü orduyla savaşamaya-acağı için, anlaşma gereği dağlara çekilip neticeyi beklemeye başladı. Ebrehe ordusu efsunk filini önden sürerek Mekke sınırına dayandı. Kâbe'yi halatla bağlayıp fillerle çekerek yıkmak istiyorlardı. Bu sırada Ebrehe'nin yol kılavuzlarından Nüfeyl b. Habîb, koca filin kulağından tutarak şöyle bir şey söylemiş oldu, sonra da koşarak dağa çıktı:

- Ey Mahmud çok! Sakın ileri gitme, sağ salim geriye dön!

Mekke'ye girişte efsunk fil direndi, zorlanınca yere yattı. Onu bir türlü Kâbe cihetine yürütemediler. O anda sürü halinde eabil kuşları ortaya çıktı. Her birinin ağzında ve ayaklarında nohuta benzer biçimde birer taş vardı. Bu taşları ordu üzerine mermi gibi boşalttılar. Kime rastlarsa delip geçiyordu. Askerlerin çoğu öldü, "Fil Ordusu" dağılarak Yemen'e döndü. Ebrehe de dönüşte öldü. Kâbe ise olduğu şeklinde kaldı. Kur'an'da Fîl sûresi bu olayı anlatır.

BİLGİ KÖŞESİ

Namazın Anlam ve Önemi

Dinimizin en önemli ibadetlerinden biri namazdır. Namaz, Rabb'imiz ile geçirdiğimiz en değerli zamandır. Güne O'nun adıyla ve sabah namazıyla başladığımızda güneşi içimize almış kadar oluruz. Sımsıcak, aydınlık ve güzel bir gün, çoktan başlamış olur bizim için...

Öğlene doğru yorulmuşuzdur. Koşturmacalarımıza kısa bir ara vermenin ve öğle namazını kılmanın vakti gelmiştir. Böylece işlerimize, derslerimize ve oyunumuza dinlenmiş olarak devam ederiz. İkinci vakti herkes hayatın karmaşasına dalıp gitmiştir. Sanki esnaf amcalar sonsuza dek satış yapacaklar, öğretmenler sonsuza dek ders anlatacaklar, anne ve babalarımız sonsuza kadar yorulacaklardır...

Satarken müşteriye aldatmamak, yaptığımız işi en iyi şekilde yapabilmek, kalp kırmamak ve hoşgörülü olmak için unutmamamız gereken değerlerimiz vardır. İşte bu yüzden ikinci vakti güzel bir fırsattır. Allah (c.c.)'ın huzurunda olmak, unuttuklarımızı hatırlatacaktır. Akşam vakti ise ne kadar acelecidir. Bir yıldızın kayması kadar hızla kayıp gitmek ister başka bir sabaha...

O yüzden Akşam namazı en telaşlı, en dar zamanlarımızda bile bizi yaratana unutmamak için, ne güzel bir fırsattır. Anne ve babamıza bir öpücük kondurur gibi, kalbimizle yüce sevgisine dokunup kaçmaktır Akşam namazı... Koca bir gün için küçücük bir teşekkür, unutmadan ve aceleyle! "Evreni çekip çevirdiği, bizi yaratıp yaşattığı, bize nimetler verdiği, yanlışlarımıza karşı bizi koruyup kolladığı, dünya bahçemizi kediler ve çiçeklerle süslediği, dağlarla dengelediği, denizlerle neşelendirdiği, göklerle ferahlattığı için teşekkür ederiz Allah (c.c.)'a!"

Günün son namazı: Yatsı namazıdır. Gün bitiyor ve biz yorgunuz. Yatsı namazı, bütün bir günü gözden geçirme fırsatı verir bize. "Bu günü nasıl yaşadık? Ne kadar doğru olabildik?" sorularını sorarız kendimize. Cevaplar olumluysa yatağa zıplamak ne güzeldir! Umutla uyumak ne güzeldir! Namaz, her an bir olan Rabb'imizi anmaktır. O'nun huzurunda durmaktır. Namaz, Allah (c.c.)'a en yakın olduğumuz andır!

BİLMECE KÖŞESİ

- 1 - Bir sözdür ki şeytan kaçır, bir anahtardır, her kapıyı açar.
- 2 - Minarede ses, ölümsüz nefes.
- 3 - Eğilirsin kalkarsın, engelleri yıkarsın, bazen perde açılır, sen Kâbe'ye bakarsın.
- 4 - Senede verir otuz okka üzüm.
- 5 - Dört köşedir beş değil, kimse ondan hoş değil.

Hepsini Doğru Bildin Değil mi?

Haydi Cevaplar İçin

Sayfayı Ters Çevir

hisbe